Voorjaarsnota 2022
(Primaire begroting 2023)
Gemeenschappelijke Regeling
WAA

Werkvoorzieningschap
Aanvullende
Arbeid **V**enlo e.o.

Venlo, 11 maart 2022

Inhoudsopgave

Bericht van het Dagelijks Bestuur 3

1. Inleiding 3
2. Doelstelling WAA 4
3. Beleidsvisie van het bestuur 4
4. Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling 5
5. Koers en bedrijfsvoering van WAA 5
5.1. Van 2014 tot en met medio 2018… 6
5.1.1. Operationeel 6
5.1.2. Uitvoering WSW c.a. 6
5.2. …en vanaf medio 2018 tot en met 2021… 7
5.3. …en vanaf 2023 en verder. 8
5.3.1. Operationeel 8
5.3.2. Strategisch 9
5.3.3. Covid-19 9
6. Ontwikkeling (WSW-) bezetting c.a. 11
6.1. Algemeen 11
6.2. WSW-bezetting voor 2023 totaal en per deelnemende gemeente 12
7. Economische verwachtingen in het algemeen voor 2023 en verder 12
8. Ontwikkelingen binnen het sociale domein voor gesubsidieerde arbeid overall 13
8.1. Beleidsmatige ontwikkelingen 13
8.2. Ontwikkelingen ten aanzien van de reguliere rijksbijdrage WSW 14
9. Bestuurlijke ontwikkelingen rondom de uitvoering van de WSW door WAA 15
Financiële samenvatting 16
Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid 17
Voorstel tot vaststelling van de begroting 18

Begroting 19

Programmaverantwoording 19
1. Algemeen 19
2. Sociaal beleid 20
3. Financieel beleid 21
4. Uitgangspunten voor de jaarbegroting en meerjarenbegroting 22

Overige paragrafen 31

1. Weerstandvermogen en risicobeheersing 31
2. Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing 31
2.1 Risico’s voor Schap als publiekrechtelijke organisatie 31
2.2 Bedrijfsrisico’s vanuit het ondernemerschap 34
3. Onderhoud kapitaalgoederen 35
4. Financiering 36
5. Verbonden partijen 40
6. Lokale heffingen 40
7. Grondbeleid 40

Overzicht van baten en lasten begroting 2023 41

Kasstroomoverzicht 44
Toelichting op de programmabegroting 45
Taakvelden 49
Kengetallen 49

Bericht van het Dagelijks Bestuur

1. Inleiding

Voor u ligt de primaire begroting 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (hierna te noemen WAA of Schap). Deze begroting is opgemaakt conform de vanaf 2005 verplichte verslaggevingsvoorschriften voor een Gemeenschappelijke Regeling (BBV).

Deze primaire begroting 2023 is, idem als de begrotingen vanaf 2015, naast de algemene uitgangspunten van de in 2015 ingevoerde Participatiewet, onveranderd opgesteld in lijn met de nog steeds van toepassing en actueel zijnde strategische koers zoals die in 2014 is verwoord en vastgelegd in de documenten "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan het strategische koersdocument "Samen Anders!" incl. de updates en aanscherpingen van de koers zoals die zijn vastgesteld door het Bestuur vanaf december 2015 tot en met december 2020 voor WAA overall. De beleidslijnen en Bestuurlijke besluiten die hieruit volgen, zijn voor WAA normatief en kader stellend.

Vanaf 2008 is het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv primair gericht op het realiseren van passende arbeid in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving voor alle personen die via de WSW op haar zijn aangewezen. Omdat de WSW vanaf 2015 geen instroom meer kent, bevind WAA zich hierdoor vanaf 2015 al in een permanente krimpsituatie. Een situatie die vanaf 2018 verder is versneld doordat Het Schap WAA Venlo e.o. (en in haar verlengde WAA groep nv) vanaf 1-1-2018 ook niet meer financieel noch inhoudelijk verantwoordelijk is voor de uitvoering van de WSW resp. het materiële werkgeverschap voor het Beschutte deel van de WSW-doelgroep, maar fungeert nog slechts als formele werkgever en basis HRM/payroll dienstverlener voor dit deel van de WSW doelgroep.

In het algemeen kan gesteld worden dat deze krimpsituatie tekenend is en meer en meer een stempel drukt op het heden, het verleden maar met name de toekomst van WAA. Door de verdere gaande en zelfs jaarlijks versnelde krimp als gevolg van meer uitstroom dan verwacht, reduceert jaarlijks het draagvlak onder de organisatie. Om de kwalitatieve dienstverlening aan de maat te houden en te kunnen blijven voldoen aan alle (wettelijke) eisen, zijn de mogelijkheden om de overhead in een zelfde tempo te blijven reduceren beperkt. Al vanaf 2021 komen op dit punt de grenzen in zich. Komende jaren zal het verlies aan economy of scale jaarlijks meer en meer in de financiële maar ook operationele resultaten zichtbaar worden. Op basis van de huidige verwachting zal het vanaf 2026 zelfs leiden tot een omslag en kentering van het positieve exploitatieresultaat en zal naar verwachting het operationeel resultaat vanaf dan overall structureel, en jaarlijks verder oplopend, negatief worden. En derhalve meer en meer een majeur topic worden voor WAA en haar stakeholders. Vanaf 2017 is dit al een reden voor WAA en haar deelnemende gemeenten om de huidige koers en toekomst van WAA tegen het licht te houden. Meerdere plannen vanaf 2018 tot en met medio 2020 van m.n. de gemeente Venlo, als voortrekker in dit proces, hebben geen algemene brede bestuurlijke goedkeuring kunnen krijgen. Maar niets doen is voor de toekomst geen optie. Reden voor het Schapsbestuur om vanaf medio 2020 middels het nieuwe project Samen Verder! in gezamenlijkheid en met een nieuw elan dit proces vlot te trekken.

In het algemeen kan ook gesteld worden dat vanaf medio maart 2020 tot heden Nederland, evenals de rest van de wereld, onveranderd in de ban is van en wordt het gegijzeld door het coronavirus. De overheid heeft meermalig via zogenaamde intelligente, gecontroleerde shut-/lockdowns het virus geprobeerd onder controle te krijgen en daarmee het sociale, maatschappelijke én economische leven in Nederland in diverse perioden ontwricht. En op andere momenten was dan weer sprake van een afbouw en forse versoepeling van maatregelen, met de verwachting dat we allemaal weer snel en meer en meer terug zouden kunnen naar de "normale", pré-Covid-19 situatie. Ook begin 2022 is weer sprake van een forse versoepeling van alle Covid-19 maatregelen. De verwachting in deze begroting is dat de huidige beweging verder doorgezet wordt en Covid-19 vanaf 2023 en verder een onderdeel is geworden van het normale leven en iets waar we gewoon mee te dealen hebben en derhalve onderdeel van de reguliere gang van zaken en normale bedrijfsvoering. Desondanks noopt Covid-19 toch onveranderd nog steeds tot een bepaalde mate van voorzichtigheid, In een aparte paragraaf onder het hoofdstuk Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de gevolgen die Covid-19 had en mogelijk nog heeft op de bedrijfsvoering van WAA overall in 2023 en de maatregelen die WAA overall neemt in dit kader.

2. Doelstelling WAA

De doelstelling van WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten - als Gemeenschappelijke Regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Participatiewet onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) voor de in WAA deelnemende gemeenten Beesel, Bergen en Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

3. Beleidsvisie van het bestuur

Vanaf 2008 is het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv primair gericht op het realiseren van passende arbeid in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving voor alle personen die via de WSW op haar zijn aangewezen. Dit beleid is vanuit het going concern uitgangspunt ook in 2023 onveranderd van toepassing.

Het Schap dient haar maatschappelijke doelstelling te realiseren met inachtneming van en in overeenstemming met belangrijke strategische (maatschappelijk aanvaarde) uitgangspunten zoals rechtmatigheid, doelmatigheid en integer handelen. Zij legt op transparante wijze verantwoording af over het door haar gevoerde beleid en de resultaten hiervan. Zoals gebruikelijk wordt het strategisch beleid van WAA periodiek in een review door het management, het Bestuur en de Raad van Commissarissen afgezet tegen de nieuwste ontwikkelingen en herijkt.

In lijn met het vigerende beleid en met inachtneming van de geactualiseerde uitgangspunten en kaders is onderstaande visie en missie onveranderd van kracht en vastgesteld voor WAA:

- **Missie: WAA overall voegt waarde toe aan haar opdrachtgevers door de inzet van SW-medewerkers.**

- **Visie: WAA groep is dé professionele organisator van duurzaam werk voor SW-medewerkers bij reguliere bedrijven / organisaties in de regio Noord-Limburg.**

Visie en missie zijn concreet vertaald in onderstaande strategische items en uitgangspunten:

"De WAA organisatie overall…..:
- Heeft sociaal en financieel renderende strategische allianties en co-creaties met het regionale bedrijfsleven en overheden".
- Realiseert voor haar SW-medewerkers duurzame plaatsingen in groepen bij opdrachtgevers.
- Ambieert samen met haar SW-medewerkers ontplooiing gericht op maximale loonwaarde".
- Is een proces- en resultaatgerichte organisatie waarin met plezier gewerkt wordt".

De strategische koers is verder vertaald in onderstaande door het Bestuur vastgestelde strategische uitgangspunten en beleidslijnen:

1. Voor de bepaling van de strategische beleidskeuzes van de WAA groep is de uitvoering van de Participatiewet –zowel op regionaal als op lokaal niveau- maatgevend. Het Werkgevers Servicepunt (WSP), bestuurd vanuit het Werkbedrijf en de in het WSP samenwerkende partners, is een netwerkorganisatie die Inclusiviteit van organisaties stimuleert en laat uitvoeren door netwerkpartners.

2. De verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de WSW is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten zelf. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze WSW groep als het aanbieden van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Beschutte WSW groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de WSW. Het gaat dan om zgn. 'beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van maximaal 30% van minimumloon of lager. De gemeenten kunnen zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties.

3. De beschutte SW-medewerkers blijven formeel in dienst bij het Schap WAA. De rechten en plichten van de huidige SW-medewerkers blijven gehandhaafd. De gemeenten hebben het materiële werkgeverschap voor deze groep vanaf 1-1-2018 van WAA groep nv overgenomen. WAA groep nv treedt per 1 januari 2018 voor deze groep alleen als pay-roller/HR-dienstverlener op. De WAA groep vraagt voor deze vorm van dienstverlening aan de gemeente een marktconform tarief.

Zoals al aangegeven is zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv, in lijn met deze beleidslijn, afgebouwd en vanaf medio 2018 geen aanbieder van beschut werk meer. WAA is tevens omgevormd tot een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf voor de resterende WSW-doelgroep.

Vanuit financieel perspectief is hierbij nog van belang aan te geven dat, omdat vanaf 1 januari 2018 de deelnemende gemeenten (Beesel, Bergen en Venlo) in financiële zin volledig zelf verantwoordelijk zijn voor een grote groep WSW-medewerkers, de verdeelsleutel voor de gemeentelijke tekortfinanciering van WAA is aangepast. Vanaf 1-1-2018 wordt in deze verdeelsleutel alleen met het aantal niet-beschutte medewerkers gerekend.

Bij de uitvoering van de Participatiewet kán een gemeente het detacheren van werkzoekenden als instrument inzetten bij de werkgeversdienstverlening. De WAA-groep kan en zal voor de invulling van die detacheringsopgave zorgdragen, maar zal dit alleen doen op nadrukkelijk verzoek van haar deelnemende gemeenten én na expliciete toestemming van het Bestuur én alleen met en onder bestuurlijk strikt geformuleerde voorwaarden. Primair is en blijft WAA als kerntaak zich richten op het verder ontwikkelen van een sociaal detacheringsbedrijf voor sec de WSW-ers met een loonwaarde hoger dan 30%.

4. Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling

De huidige bestuurlijke samenstelling is vanaf medio 2018 ongewijzigd.

Het Bestuur van het Schap bestaat uit:
- een Algemeen Bestuur dat bestaat uit een voorzitter zijnde de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Venlo, de penningmeester zijnde de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Beesel, en de secretaris zijnde de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Bergen die benoemd zijn door, voor en namens de colleges uit de drie in het Schap WAA Venlo e.o. deelnemende gemeenten;
- een Dagelijks Bestuur dat bestaat uit een voorzitter die wordt afgevaardigd uit het algemeen bestuur en twee adviseurs, waarbij de twee adviseurs sec een adviserende stem hebben in het dagelijks bestuur.

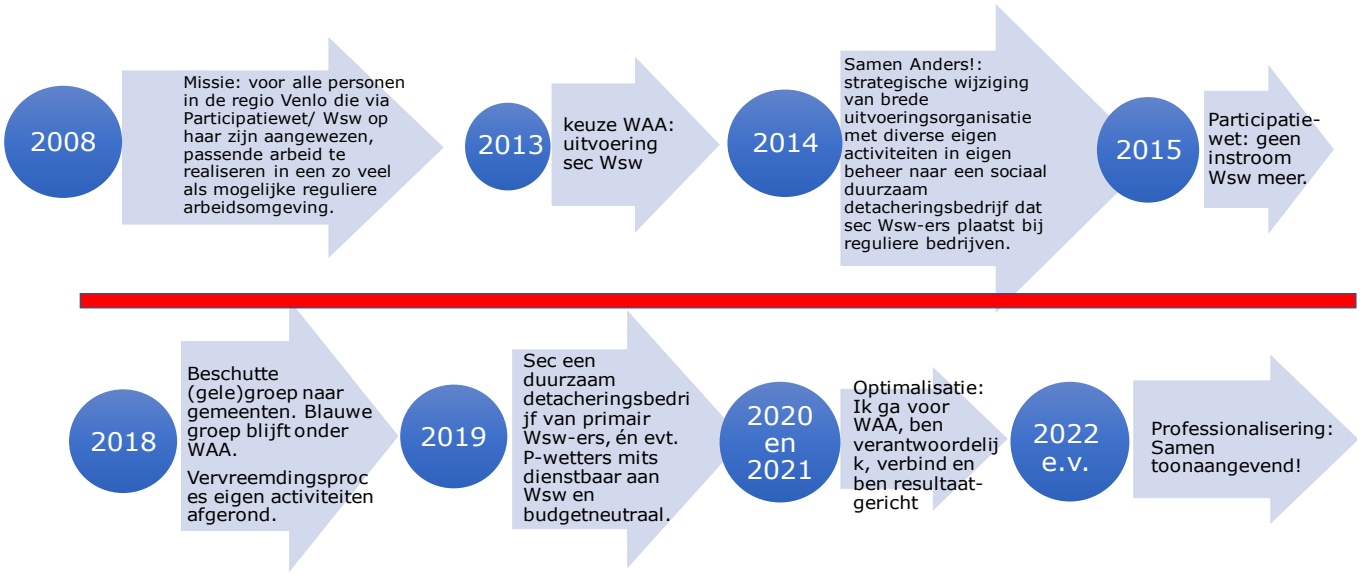
De bestuurlijke inrichting voldoet op deze wijze geheel aan alle vigerende bepalingen zoals die in de WGR van kracht zijn.

Op bestuurlijk niveau is relevant dat een eventuele herindeling van gemeenten momenteel in de regio Noord-Limburg geen politiek en bestuurlijk issue is. Maar het is natuurlijk in de toekomst niet uit te sluiten dat in het Schap deelnemende gemeenten, direct of indirect toch ooit weer betrokken zijn en/of (wederom) worden bij volgende gemeentelijke herindelingen. Herindelingen die direct relevant kunnen zijn voor de bestuurlijke constellatie en/of het directe verzorgingsgebied van WAA Venlo e.o.

5. Koers en bedrijfsvoering van WAA

De koers van WAA die onder "Samen Anders!" is ingezet, loopt - ceteris paribus - ook vanaf 2022 en de jaren daarna door. Deze vanaf 2014 ingezette koers week fundamenteel af van de koers in de jaren ervoor en heeft in een relatief zeer korte tijd tot majeure veranderingen geleid voor de gehele organisatie WAA als voor de aard, omvang én inzet van de WSW populatie van WAA.

Onderstaande is de koers en richting van WAA vanaf 2008 en verder schematisch weergegeven:

5.1. Van 2014 tot en met medio 2018…

5.1.1. Operationeel

Met het inzetten van een nieuwe koers in 2013 en het bestuurlijk vaststellen van het strategische koersdocument "Samen Anders!" in 2014, heeft WAA fundamenteel gebroken met dit verleden. Vanaf dat moment heeft WAA de koers verlegd van een traditionele SW-productieorganisatie die zelf in eigen beheer een diversiteit van activiteiten onder haar eigen regie en voor haar risico en rekening uitvoerde naar een nieuwe sociale duurzame detacheringsorganisatie voor Wsw-érs met een loonwaarde vanaf 30% of meer.

Vanaf medio 2014 tot medio 2018 is een grote transformatie ingezet bij het bedrijf WAA. De eigen bedrijfsactiviteiten zijn geleidelijk en geconditioneerd vervreemd en overgedragen aan reguliere ondernemers, met zoveel mogelijk behoud van werkgelegenheid en plaatsingsruimte voor WSW-ers.

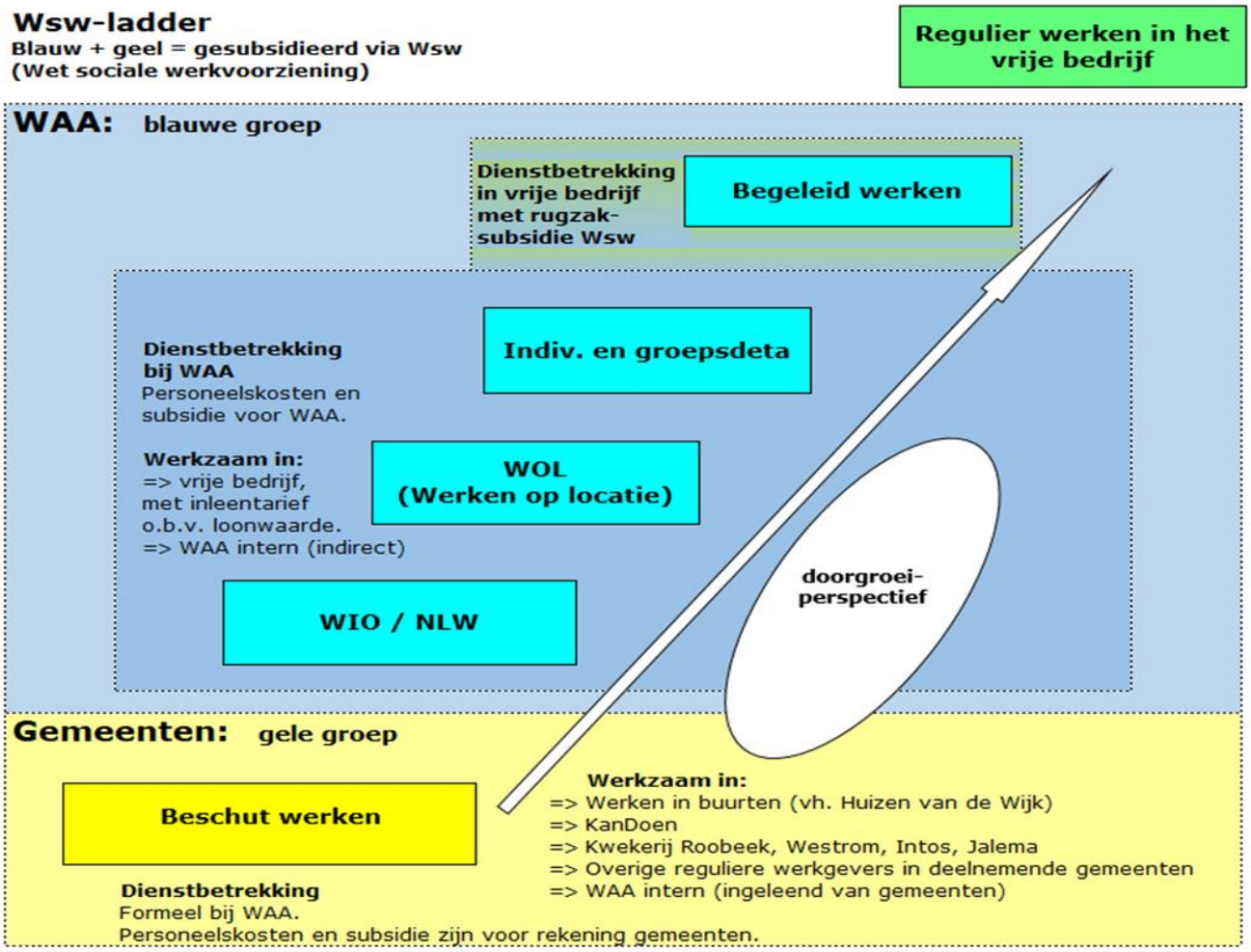
5.1.2. Uitvoering WSW c.a.

Niet alleen WAA heeft in de periode vanaf 2014 op meerdere fronten een transformatie ondergaan; dat geldt ook voor het hele sociale domein in het algemeen. Begin 2015 is het hele scala van wettelijke regelingen rondom gesubsidieerde arbeid vervangen door één allesomvattende nieuwe wet: de Participatiewet. De WSW is weliswaar onderdeel van deze Participatiewet maar kent een status aparte; de oude regeling is a.h.w. doorgetrokken maar is wel een gesloten regeling geworden waar vanaf 2015 geen instroom meer in mogelijk is.

In 2014 is Bestuurlijk besloten dat WAA zich alleen gericht op de uitvoering van de WSW, waarin nadrukkelijk **niet** de brede doelgroep die onder de Participatiewet valt zal worden bediend, **tenzij** ondersteunend aan de SW en budgetneutraal.

Eind 2017 hebben de deelnemende gemeenten aanvullend hierop ook besloten om vanaf 1-1-2018 zélf het materiële werkgeverschap en daarmede de gehele verantwoordelijkheid voor het uitvoeren en organiseren van passend werk voor een belangrijk deel van de gehele WSW-populatie zijnde de WSW-doelgroep Beschut (loonwaarde tot 30%) naar zich toe te trekken. Dit doen gemeenten vanaf 2018 met eigen, lokaal maatwerk o.a. door onder regie en verantwoordelijkheid van gemeenten vallende concepten zoals Werken in Buurten. Het Beschut werken is derhalve bij WAA vanaf 2018 volledig afgebouwd. Het Schap WAA Venlo e.o. (en in haar verlengde WAA groep nv) is derhalve vanaf 1-1-2018 niet meer financieel noch inhoudelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de WSW resp. het materiële werkgeverschap voor het Beschutte deel van de WSW-doelgroep, maar fungeert nog slechts als formele werkgever en basis HRM/payroll dienstverlener voor dit deel van de WSW doelgroep.

In het verlengde hiervan is WAA groep nv als WSW-uitvoeringsorganisatie van het Schap met ingang van 1-1-2018 als sociaal duurzaam detacheringsbedrijf alleen ingericht op de uitvoering van de WSW voor sec personen uit de doelgroep met een loonwaarde van 30% of hoger (zgn. niet-beschutte deel van de WSW). Schematisch ziet dit er als volgt uit:

De SW kent derhalve vanaf 2015 alleen nog uitstroom en hierdoor krimpt de WSW-populatie van WAA jaarlijks. Deze krimp zal de komende jaren sneller toenemen, dit als gevolg van een hogere gemiddelde leeftijd en hierdoor een groter natuurlijk verloop ((pré)pensioen, vroegtijdig overlijden ca), maar ook door meer uitval van WSW-ers richting WIA. Dit laatste is o.a. een gevolg van meer uitval van de doelgroep doordat de mate van handicap met het groeien van de leeftijd meer dan evenredig toeneemt.

5.2. …en vanaf medio 2018 tot en met 2021…

In het verlengde van de koers vanaf 2014, heeft, als afronding van het afstoten van de eigen product en marktcombinaties, in 2018 de vervreemding en hieraan verbonden afstoting van eigen huisvesting plaatsgevonden, en is WAA verhuisd naar een veel kleiner, gehuurd kantoor. Dit heeft, samen met een forse krimp in regulier personeel vanaf die periode, vanaf 2018 gezorgd voor een sterke kostenreductie en een fors hogere mate van flexibiliteit in de kostenstructuur ten opzichte van het verleden. Vanaf dat moment is de daling van de toegevoegde waarde meer dan volledig gecompenseerd door een daling van de exploitatielasten. Dit heeft voor de beleidsmatig gewenste risicoreductie én resultaatverbetering voor WAA overall gezorgd.

Met het medio 2018 afscheid nemen van het industriële complex aan de Edisonstraat in Venlo is ook voor WAA in woord en daad een nieuwe periode aangebroken. Een periode van zoeken en een nieuwe manier van werken en nieuwe uitvoeringsmodaliteit ontwerpen, organiseren en vervolgens doen. Een proces dat door WAA met verve is opgepakt en doorgevoerd “terwijl de winkel gewoon open was”. Vanaf eind 2019 heeft WAA de basis hiervoor staan. De SW-medewerkers zijn voor bijna 95% geplaatst bij reguliere bedrijven en staat een organisatie en structuur die het gehele proces van (her)plaatsingen voor alle SW medewerkers ondersteunt. De nieuwe basis is er.

Na 2019 is op deze basis verder gebouwd en is de WAA-organisatie langzaam maar zeker in een meer stabiele fase en geleidelijke maar permanente krimp terecht gekomen. De WAA-organisatie staat en is te typeren als "een stabiel verder krimpende sociaal duurzame detacheringsorganisatie voor sec de WSW".

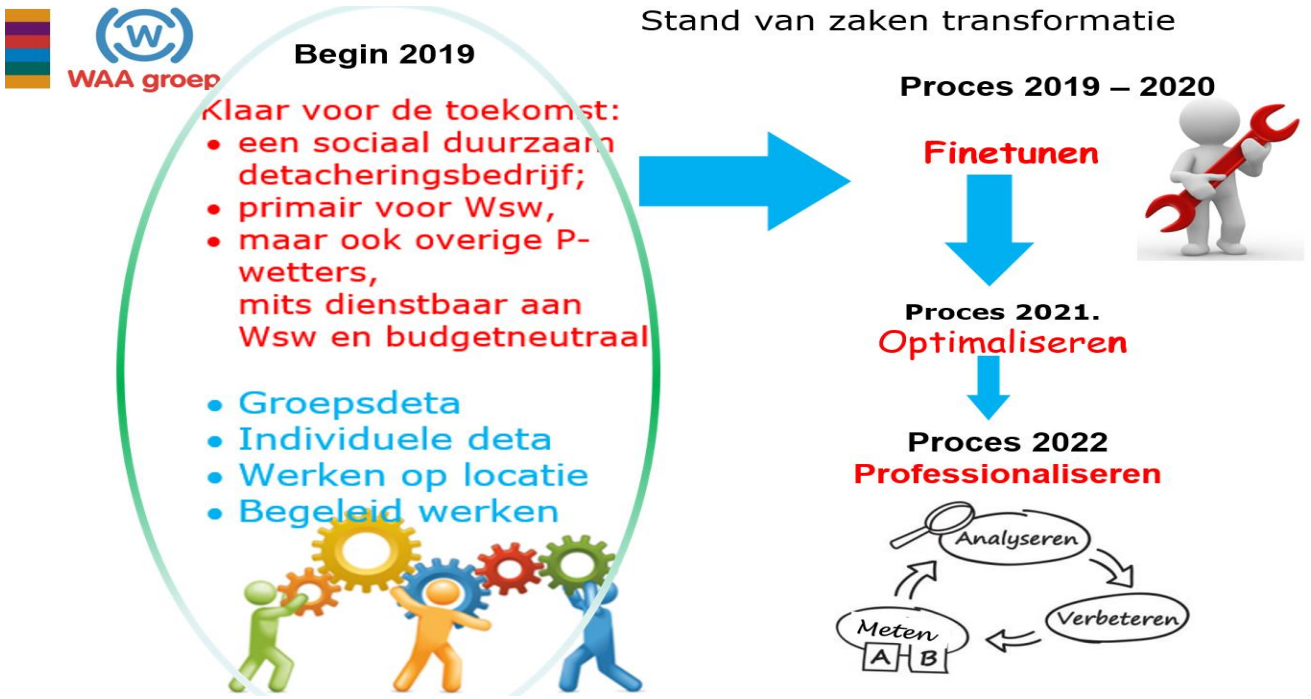
Vanaf 2020 ontwikkelt WAA zich binnen de koers verder en wordt de gehele WAA organisatie overall gefinetuned o.a. door het interne programma "Eigenaarschap" met hierin 4 hoofdthema's: Ik ga voor WAA, Ik ben resultaatgericht, Ik ben verantwoordelijk en Ik verbind. Elk thema wordt ondersteund met een apart traject zodat het niet blijft bij begrijpen maar ook doen. Wat leidt tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid om van de WAA een mens-, klant en resultaatgerichte organisatie te maken. Waarbij evenwicht en balans tussen de drie gebieden het sleutelwoord is. Dit vanuit een continu reciproke proces van kritisch zelf analyseren naar verbeteren en vervolgens meten. En dan weer bijstellen. Dit proces wordt ondersteund door gericht te investeren in het gereedschap dat nodig is om deze stappen te kunnen zetten, met name ICT en opleidingen.

De fase tot 2021 is te typeren als "finetuning en optimaliseren" van de organisatie WAA en alle bedrijfsprocessen. Dit proces zal in 2022 niet stoppen, maar vanaf 2023 en verder doorlopen. Hierbij past de organisatie zich, binnen haar mogelijkheden, in omvang jaarlijks zoveel als mogelijk aan in lijn met de jaarlijkse daling van het aantal WSW-ers en krimpt derhalve ook jaarlijks. Deze beweging is vanaf 2013 al in gang gezet.

5.3. …en vanaf 2023 en verder.

5.3.1. Operationeel

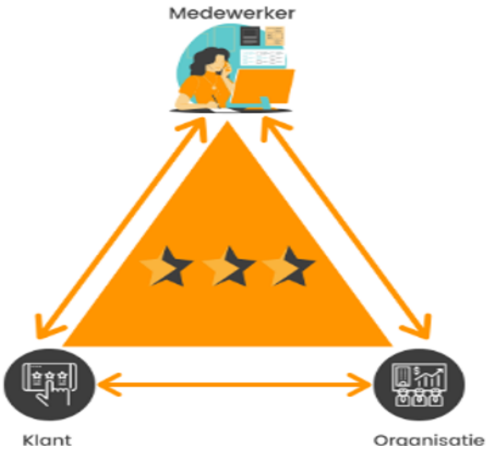
Vanaf 2022 ontwikkelt WAA zich binnen de koers verder en gaat de gehele WAA organisatie de volgende fase in. Deze nieuwe fase vanaf 2022 en verder is te typeren als het Professioneel verder door ontwikkelen van de organisatie WAA en alle bedrijfsprocessen. Het proces zal in 2023 verder worden uitgerold onder project 'Samen Toonaangevend" en wordt in onderstaande figuur nader geduid:

Hoofddoelstelling van dit project zijn om intern en extern Samen en in samenhang de organisatie verder te ontwikkelen naar een Toonaangevende en her- en erkende kennis en netwerkpartner in de regio Venlo voor alle arbeidsvraagstukken ten aanzien van de primaire doelgroep van WAA.

* Professionalisering van de WAA-organisatie door nog meer werken onder het motto Samen Toonaangevend. Verder bouwen aan thema 2021; van optimalisatie naar toonaangevend als organisatie; WAA wordt dé organisatie in de regio voor passende plaatsingen van medewerkers uit WAA doelgroep in reguliere bedrijfsomgeving. Dit is onderdeel van onze bedrijfsstrategie vanaf 2018, waardoor wij blijvend leren en ons structureel (verder) verbeteren. Dit met als doel dat onze medewerkers met nóg meer plezier en energie werken, en hierdoor kunnen floreren in hun werkomgeving. Hiermee kunnen zij hun ervaringen en inzichten nóg beter inzetten voor onze klanten, en daardoor het bedrijfs-rendement positief beïnvloeden.

* Verdere afbouw z.g. "granieten" bestand (thuiszitters) door verdere beperking verzuim en leegloop.

5.3.2. Strategisch

Zoals al in de inleiding aangegeven, verkeert WAA al vanaf 2015 in een permanente staat van krimp. Met alle gevolgen op diverse gebieden, waarbij de grenzen van economy of scale nu in zicht zijn. Reden voor het Bestuur van het Schap om, met inachtneming van ieders belangen, op basis van gelijkwaardigheid en rekening houdende met belangen van andere stakeholders én – last but not least – de mensen in de doelgroep waar het allemaal om draait(!), de eerdere gestopte onderzoeken per medio 2020 een vervolg te geven en samen nieuw onderzoek uit te zetten naar hoe dan verder. Dit vervolgonderzoek is genaamd Samen Verder!. Eind 2021 is de zgn. richtingsfase hierbij afgerond. Er wordt gezamenlijk toe gewerkt naar een oplossing waarbij zowel de eerder beoogde integratie van WSW en overige doelgroepen in de participatiewet bij de gemeente Venlo vorm en inhoud kan worden gegeven én die tevens een oplossing biedt voor het oplopende negatieve economy of scale effect in de uitvoering van sec de WSW. Eind 2021 ligt een voorstel vanuit Samen Verder! om het Schap komende jaren onveranderd de rol van samenwerkingsverband te laten behouden. Via die weg blijft dan sprake van gezamenlijk regie en uitvoering van de WSW in de regio Venlo en omstreken. De operationele uitvoering van de WSW blijft bij WAA groep nv maar deze zal in zijn geheel over gaan naar de gemeente Venlo. Dit laatste via een overname van alle aandelen van WAA groep door de gemeente Venlo van het Schap. Alle participanten in dit proces hebben eind 2021 expliciet het voornemen uitgesproken deze oplossing en route te steunen. Momenteel wordt deze optie in zijn geheel verder inhoudelijk uitgewerkt in de inrichtingsfase van het project Samen Verder!. Tevens wordt het geheel beoordeeld op haar merites en risico's door de kopende partij. Hangende dit onderzoek is vooralsnog bestuurlijk besloten tot een status quo en de huidige structuur en koers van WAA onveranderd en going concern tot nadere bestuurlijke besluitvorming door zowel het Schapsbestuur als de gemeente Venlo door te zetten. Deze begroting is derhalve opgesteld op basis van going concern-grondslagen.

5.3.3. Covid-19

Zoals al in de inleiding bij deze jaarrekening is aangegeven, zijn de jaren 2020 tot en met 2022 bij WAA getekend door alles rondom Covid-19. Hierdoor is het sociale, maatschappelijke én economische leven in Nederland in diverse perioden gedurende 2020 en 2021 abrupt tot een gedeeltelijke stop gekomen. En op andere momenten, zoals medio 2021, was dan weer sprake van een afbouw en forse versoepeling van maatregelen. Het menselijke, sociale en economische leven zit sindsdien in een achtbaan of rollercoaster. Met alle sociale, maatschappelijke maar ook economische gevolgen van dien.

Als sec naar economische gevolgen wordt gekeken, is de ervaring uit 2020 en 2021 en de verwachting voor 2022 en verder dat de directe impact van deze crisis – ceterus paribus - op sec de exploitatie van het Schap WAA beperkt is, en ook zal blijven. Immers, de activiteiten van het Schap beperken zich primair tot regievoering en administratie c.a. van de WSW voor haar deelnemende gemeenten en aansturing van haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De primaire baten van het Schap, zijnde vnl. rijksbijdrage WSW en gemeentelijke bijdragen, evenals de primaire lastenstroom

van het Schap, zijnde vnl. uitvoeringsbijdragen WSW en vaste vergoedingen voor regie-, administratie en controlewerkzaamheden, zijn veelal vast en worden o.b.v. de huidige wetenschap naar verwachting nauwelijks (primair) geraakt door de huidige crisis. Op middellange en langere termijn kan dat, zeker als deze crisis lang aanhoudt, een heel ander verhaal zijn. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf.

De indirecte impact van Covid-19 is anders dan de directe impact; het Schap wordt immers indirect natuurlijk wel degelijk, en wel fors hierdoor geraakt doordat zij, ceterus paribus, 100% deelnemer is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. WAA groep nv is en wordt nog steeds wel degelijk behoorlijk geraakt. Enerzijds doordat haar kwetsbare mensen uit de WSW doelgroep bij het opleveren van het virus meer uitvallen (o.a. als gevolg van ziekte en/of quarantaine) maar ook omdat in de lockdown-perioden mensen in bepaalde sectoren van de economie niet of minder kunnen werken waardoor delen van in haar opbrengstenstroom (toegevoegde waarde uit leveringen van diensten) wegvallen. Daarbovenop is een bijkomend gevolg van Covid-19 dat het op een mondiale schaal zorgt voor spanningen in de logistieke ketens. Iets dat enkele grote klanten van WAA groep nv raakt. Al met al zorgt Covid-19 bij WAA groep nv voor een druk op de omzet bij veelal gelijkblijvende loon-(kosten) resp. zelfs hogere kosten als gevolg van capaciteits- en vraaguitval en extra maatregelen die getroffen moeten worden.

In 2020 en wederom in 2021 heeft het Rijk coronacompensatie voor Sw-bedrijven verleend. Via de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage is deze rijks-compensatie, in lijn met bestuurlijke besluitvorming uit 2020, steeds volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Dit zal ook gaan gebeuren met eventuele compensaties in de toekomst die nu, evenals de mogelijke kosten uit dien hoofde, PM geraamd zijn. Hierdoor worden de gevolgen van Covid-19 op de bedrijfsvoering/exploitatie en de compensatie hiervoor binnen de WAA-constellatie zowel materieel als formeel gematched. In verband met het afwijkende en eenmalige karakter van zowel de ontvangst als doorbetaling van deze coronabijdrage van het Rijk resp. gemeenten via de Rijksbijdrage WSW, wordt de ontvangst hiervan in de exploitatie van het Schap apart verantwoord onder Diverse baten. De doorbetaling aan WAA groep nv wordt ook apart verantwoord onder Bijdragen aan derden.

Naast compensatie van het Rijk heeft WAA al in maart 2020 afspraken met haar klanten kunnen maken waarbij, met een beroep op partnership, ook deze relaties vanaf toen onveranderd steeds bijdragen hebben geleverd en zullen blijven leveren om elke (semi-)lockdown periode opnieuw de gevolgen van Covid-19 samen te mitigeren. Over en weer wordt de extra waarde van partnership in deze periode pas echt duidelijk. En wordt de meerwaarde van de huidige koers van WAA overall meer en meer duidelijk. Samen met de ingezette maatregelen bij WAA groep nv en de compensatie van het rijk en klanten, was de coronacompensatie van het Rijk in 2020 maar ook nu in 2021 wederom ruim voldoende om de gevolgen van Covid-19 op de exploitatie van WAA groep nv te mitigeren.

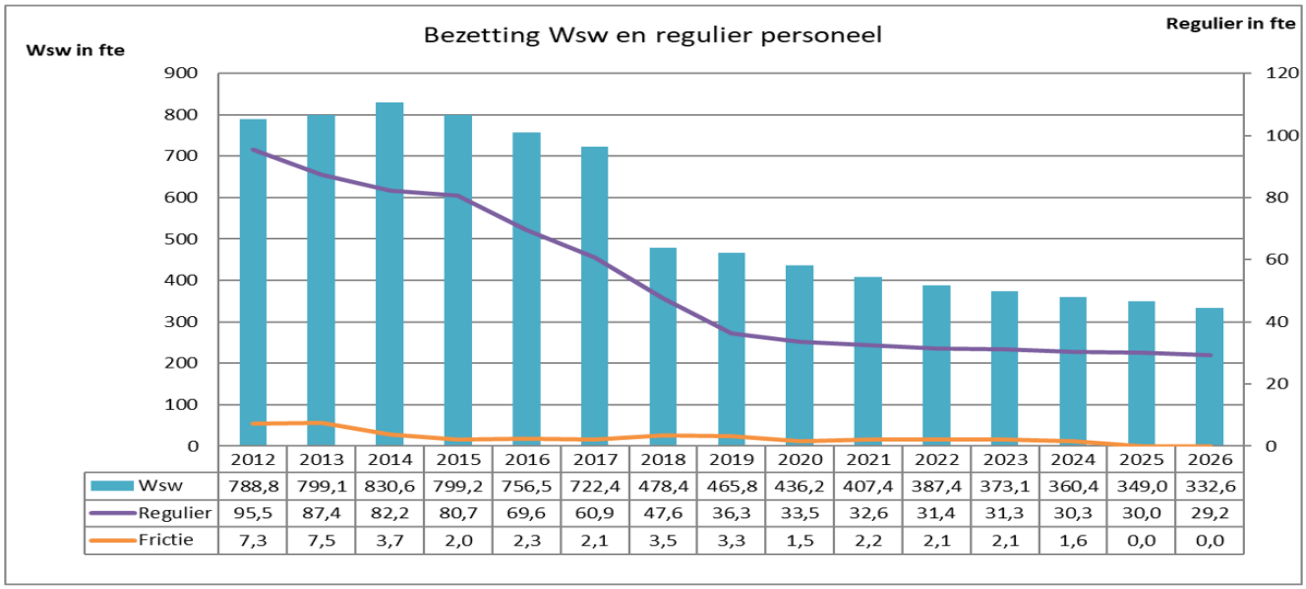
Sinds begin 2022 worden alle maatregelen geleidelijk afgebouwd en wordt Covid-19 meer en meer onderdeel van het normale zijn. De verwachting dat we in 2022 allemaal weer terug kunnen en vanaf 2023 weer terug zijn naar de "normale", pré-Covid-19 situatie.

Echter, zoals aangegeven, is de verwachting dat Covid-19 na 2022 niet weg is, en blijft het vooralsnog wel onveranderd een risico, ook na 2022. Reden voor WAA om Covid-19, ook na 2022 nog, steeds met de nodige voorzichtigheid door te vertalen in de verwachte resultaten en (meerjaren)budgetten. Weliswaar zijn aparte Covid-19 buffers in de exploitatie vanaf 2023 als PM geraamd, maar door te zorgen voor prudent financieel beheer met voldoende ruimte voor onvoorzien in zowel de baten als lasten, én voor de komende jaren tot en met 2026 structureel een hoger eigen weerstandsvermogen bij zowel WAA groep als het bij het Schap aan te houden dan noodzakelijk, wordt binnen de exploitatie en balans van WAA overall voldoende ruimte aangehouden om zélf de (verdere) gevolgen van Covid-19 primair eerst in haar eigen organisatie financieel te kunnen opvangen. Ondanks de forse impact die de crisis heeft gehad op de balans en exploitatie van WAA overall, is de financiële en liquiditeitspositie van WAA overall naar verwachting onveranderd per eind 2022 en voor de nabije toekomst zodanig aan de maat dat de continuïteit van de gehele WAA-organisatie vooralsnog niet in gevaar is. Derhalve zal e.e.a. onverminderd naar verwachting geen gevolgen hebben voor de waardering van de deelneming WAA groep nv bij het Schap, en derhalve geen gevolgen hebben voor de exploitatie van het Schap. Los van de eigen maatregelen binnen de WAA entiteit, is op langere termijn, en in directe en indirecte zin en los van haar exploitatie etc., continuïteit voor het Schap zelf sec als gevolg van de wettelijke garanties die de WGR biedt, overigens überhaupt nooit een issue. Waarvan acte!

6. Ontwikkeling (WSW-) bezetting c.a.

6.1. Algemeen

De overgang per 1-1-2018 van de beschutte groep WSW-ers naar de gemeenten in 2018 (met een uitloop naar 2019) en de krimp vanaf 2015 door natuurlijk verloop én de ombouw van WAA als bedrijf, heeft voor een forse daling in de WSW-populatie voor WAA gezorgd. Deze daling is in de jaren daarna verder gegaan. Deze is zelfs versterkt doordat m.n. als gevolg van geen instroom en dus een stijging van de gemiddelde leeftijd van de doelgroep, meer mensen uit de doelgroep met (pre-)pensioen gaan en/of niet meer in staat zijn om deel te nemen in het arbeidsproces en uitvallen. Dit zorgde, en zorgt ook in de toekomst, niet alleen voor een sterke daling van de WSW-populatie waarvoor WAA aan de lat staat, maar ook voor krimp in WAA-organisatie daar rondom heen.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Wsw	788,8	799,1	830,6	799,2	756,5	722,4	478,4	465,8	436,2	407,4	387,4	373,1	360,4	349,0	332,6
Regulier	95,5	87,4	82,2	80,7	69,6	60,9	47,6	36,3	33,5	32,6	31,4	31,3	30,3	30,0	29,2
Frictie	7,3	7,5	3,7	2,0	2,3	2,1	3,5	3,3	1,5	2,2	2,1	2,1	1,6	0,0	0,0

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de reguliere personeelsformatie van ca. 96 fte in 2012 naar ca. 31,4 fte in 2023 is gedaald. Ook vanaf 2023 zal, ceteris paribus, deze daling doorzetten maar in een sterk verminderd tempo. Het tempo van afbouw zal in 2023 en volgende jaren steeds minder worden omdat in toenemende mate sprake zal zijn van een steeds negatiever "economies of scale" (schaalvoordeel) effect in m.n. de staf- en begeleidingsorganisatie van WAA. Het wordt vanaf 2020 jaarlijks steeds meer zichtbaar dat de krimp van de WAA-organisatie minder snel kan gaan dan de (verdere) daling van de WSW-populatie. Vanuit budgettair oogpunt zoekt WAA hierbij steeds de grens op maar zal nooit overheen (kunnen) gaan. Het feit dat WAA een publieke organisatie is die werkt met een kwetsbare doelgroep, zorgt voor een tegenwicht en natuurlijke balans. In de meerjarenraming t/m 2026 is hiermede rekening gehouden.

De met de (versnelde) afbouw gemoeide frictiekosten van de WAA-organisatie worden, conform vigerend beleid en wettelijke (verslaggevings-) voorschriften volledig gefinancierd uit een hiervoor gealloceerde bestemmingsreserve voor de hele periode van krimp. Omdat deze afbouw van de organisatie tot en met 2021 voornamelijk is gerealiseerd met een minimum aan frictiekosten, door m.n. te sturen op natuurlijk verloop in regulier (staf-)personeel in combinatie met reallocaties van bezetting resp. herverdelingen van taken en verantwoordelijkheden binnen de zittende organisatie, zijn eind 2021 de beschikbare middelen in het frictiefonds meer dan voldoende om de eind 2021 aanwezige én latente frictiekosten voor de komende jaren af te dekken. Hierdoor is naar verwachting vanaf 2022 en de jaren daarna, geen (aanvullende) dotatie aan deze bestemmingsreserve noodzakelijk. Eind 2019 was al sprake van een overschot in het fonds van € 500.000 dat, ondanks de onttrekking van € 100.000 in 2020, per eind 2020 zelfs is opgelopen naar ongeveer € 590.000! Vanuit de standaard beleidslijn worden tekorten in het frictiefonds aangevuld met een (aanvullende) gemeentelijke bijdrage. Vanuit die zelfde beleidslijn zal het verwachte overschot van € 590.000 in het fonds ultimo 2020, vanaf 2021 tot en met 2025 geleidelijk met jaarlijkse cohorten van € 147.500 terugvloeien naar de deelnemende gemeenten middels een reductie op de jaarlijkse gemeentelijke exploitatiebijdragen voor WAA.
De financiële impact van de frictie op de WAA-exploitatie is door de inzet van een bestemmingsreserve voor frictiekosten beperkt, maar het effect van de krimp en frictie op het

personeel en de WAA-organisatie zélf is iets dat, los van de financiële kant van het verhaal, wel steeds en onverminderd een stempel blijft drukken op de organisatie WAA. Iets dat ook in 2023 en ook de jaren daarna nog nadrukkelijk de aandacht vraagt en ook verdient. De winkel is en blijft immers wel steeds open…

6.2. WSW-bezetting voor 2023 totaal en per deelnemende gemeente

Voor 2023 is onderstaande WSW-bezetting voor het Schap en de (deelnemende) gemeenten geraamd:

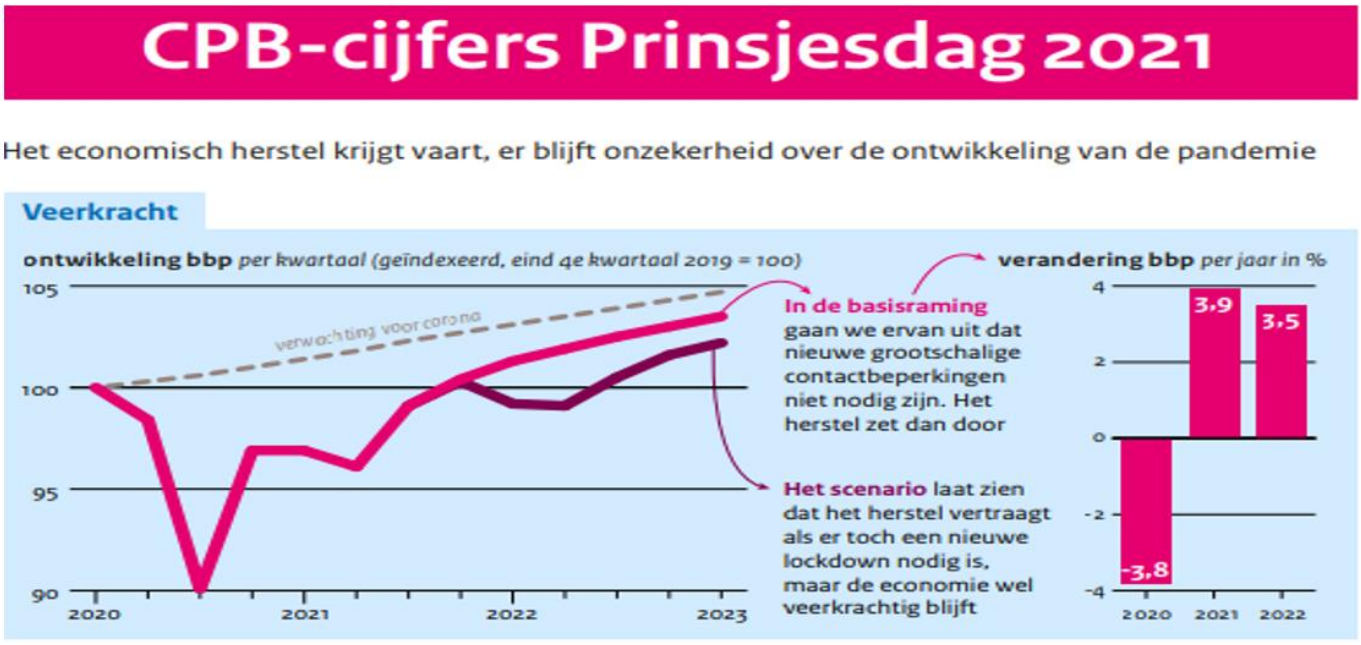
	aantal SE bij WAA	aantal SE beschut	aantal totaal SE
gemeente	geplaatst per gemeente 2023 (A)	bij gemeenten geplaatst per gemeente 2023 (B)	per gemeente 2023 (C=A+B)
Beesel	36,2	9,3	45,5
Bergen	47,6	22,2	69,6
Venlo	293,2	141,0	434,2
Niet deeln. gemeenten	0,0	0,0	0,0
totaal	**377,0**	**172,5**	**549,5**

**) Totaal taakstelling per gemeente is berekend o.b.v. financieringsmethodiek "werkgemeente" vanaf 1-1-2017 en o.b.v. extrapolatie van gegevens jaargemiddelde over 2021 per gemeente met een uitstroom% van 4,9% voor 2022 resp. 3,7% voor 2023.*

Ten opzichte van 2022 daalt de totale bezetting SW bij gemeenten in 2023 verder. Dit omdat sprake zal zijn van natuurlijke uitstroom terwijl vanaf 1-1-2015 geen instroom meer is in de WSW.

7. Economische verwachtingen in het algemeen voor 2023 en verder

Na een krimp van de economie met ongeveer 5% in 2020 als gevolg van Covid-19 en de forse opleving van de economie daarna in 2021, zijn volgens CPB per begin 2022 twee hoofdscenario's mogelijk voor 2022: wel of geen 3e Covid-19-golf en lockdown in 2022 en volgende jaren. Indien nog een golf komt, dan is de verwachting dat de economie in 2022 minder sterk zal groeien dan in de situatie dat dit niet het geval zal zijn. Voor 2023 ten opzichte van 2022 verwacht het CPB vooralsnog dat de verstrekkende (economische) gevolgen en maatregelen om Covid-19 onder controle te krijgen, in 2022 in elk scenario succesvol zijn en dat de economie vanaf 2023 steeds zal groeien met ongeveer 2% tot 3% ten opzichte van 2022. Onderstaande zijn de scenario's door CPB schematisch uitgewerkt

In deze primaire begroting 2023 en de bijbehorende meerjarenraming is op prudente wijze rekening gehouden met het scenario uit de basisverkenning. Hierbij is het uitgangspunt op basis van deze verwachting dat na 2022 een algehele afname van de pandemie is opgetreden. En hierdoor zowel op regionale, landelijke en globale schaal in economisch opzicht een verdere wederopstanding uit de Covid-19 crisis zal zijn na 2022, met een geleidelijk naar een normaal niveau van ongeveer 2% economische groei na 2023 en volgende jaren erbij.

8. Ontwikkelingen binnen het sociale domein voor gesubsidieerde arbeid overall

8.1. Beleidsmatige ontwikkelingen

De Participatiewet, waar de WSW nu onderdeel van is, is een brede wet voor iedereen met een afstand tot de arbeidsmarkt die volledig erop gericht is om iedereen in die wet zoveel als mogelijk te plaatsen in een reguliere arbeidsomgeving. De beweging die bij WAA vanaf 2014 is ingezet zijnde "van binnen naar buiten" wordt hierdoor (nogmaals) ondersteund en onderstreept. Een beleid dat verder breed ondersteund wordt middels een voor iedereen algemeen geldende, brede sociale agenda voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die uitvloeide in een banenakkoord vanaf 2014 tussen de sociale partners. Hierbij is toen be- en afgesproken dat eind 2020 ruim 200.000 extra banen in zowel de publieke als private sector moeten zijn ingevuld door mensen met een (dreigend) grote afstand tot de arbeidsmarkt. Al in 2015 heeft het Rijk aangekondigd vanaf eind 2020 een officiële brede en algemene evaluatie van de Participatiewet te gaan uitvoeren.

Eind 2019 heeft een eerste voorzichtige tussenevaluatie van het Centraal Planbureau ten aanzien van de eerste effecten van de Participatiewet het licht gezien. De eerste conclusies hierbij geven aan dat de primaire doelstelling van de wet door deze wet dichterbij is gekomen dan ooit. Maar dan wel alleen voor dat deel van de doelgroep waarbij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die in de basis voldoende potentie/loonwaarde bezitten om zich uiteindelijk zonder permanente ondersteuning vanuit het publieke domein zelfstandig een arbeidsplek in een reguliere omgeving te verwerven en (misschien nog belangrijker) te behouden. Voor hen is een inclusieve samenleving écht dichterbij gekomen. Maar voor mensen met een (blijvend) grote afstand tot de arbeidsmarkt, het zgn. Nieuw Beschut, blijkt het toch nog heel lastig te zijn om een blijvende plek in een reguliere omgeving te verwerven. Werkgevers staan niet onwelwillend tegen het opnemen van meer mensen "met een vlekje" maar als puntje bij paaltje komt, zijn er toch vaak té forse barrières. Ondanks alle vangnetten rondom heen. En áls werkgevers de stap toch durven te maken, vraagt men veelal zeer forse bijdragen, en (meerjarige) garanties van gemeenten en/of UWV maar ook WAA om alle risico's af te dekken.

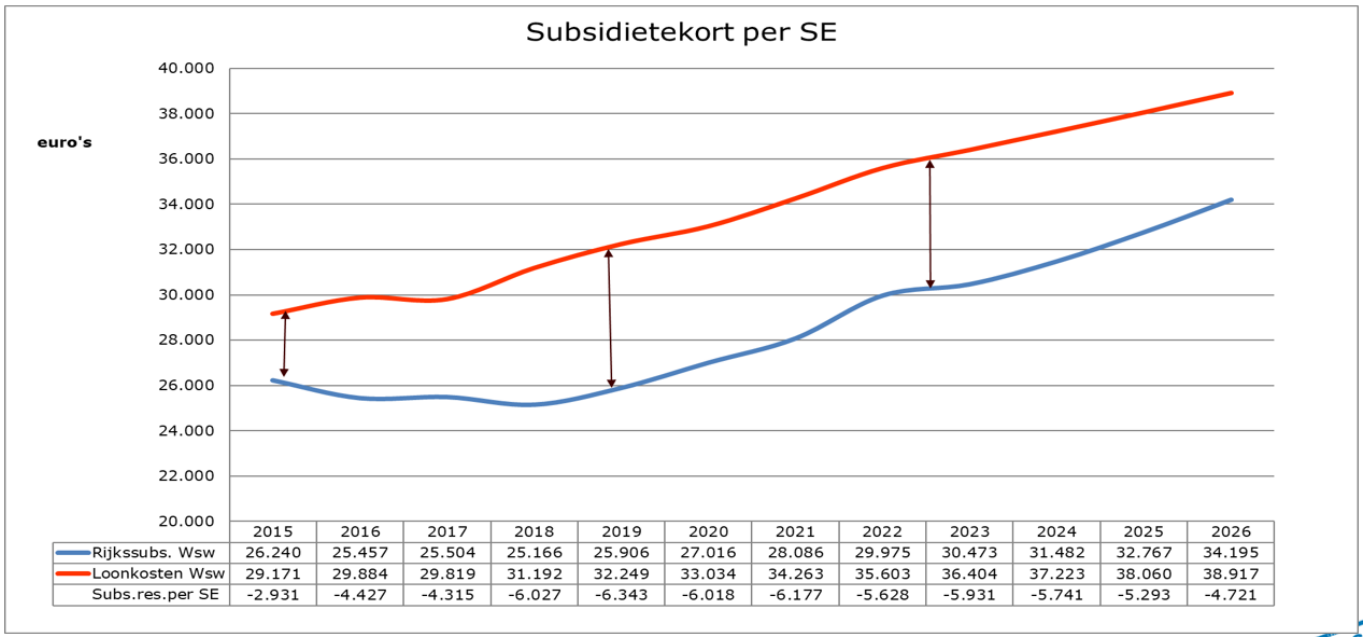
Bovenstaande bevindingen uit de tussenevaluatie in 2019 zijn in 2020 en 2021 bevestigd met vervolgrapporten. En daar waar, naar aanleiding van de eerste signalen dat het met een deel van de uitvoering van de Participatiewet minder goed ging, in Den Haag en omgeving stemmen opgingen om op de ingezette lijn door te gaan met meer inzet en extra dwangmiddelen zoals een quotum-met boetebeleid in combinatie met een wettelijke verplichting voor invullen van Nieuw Beschut door gemeenten, is begin 2021 een andere richting gekozen. In januari 2021 is in de Tweede Kamer een motie aangenomen om op korte termijn te komen tot een oplossing om de groeiende groep Nieuw Beschut tóch ook aan een baan en werk te helpen: de opzet en inrichting van wat men noemt Regionale Sociale Ontwikkelbedrijven. Beoogd zijn hierbij publiekrechtelijke bedrijven die zowel de arbeidsovereenkomst én plaatsing van mensen met een arbeidsbeperking en een hogere loonwaarde verzorgen zoals WSW, maar dat ook oppakken voor de nieuwe groep uit de Participatiewet zijnde de doelgroep Nieuw Beschut waarvoor dat nu niet is weggelegd. De Sociale Ontwikkelbedrijven dienen naast het bestaande, specifiek ook straks voor het Nieuwe Beschut onder hun eigen regie een plaatsing te organiseren in een zo reguliere omgeving. En daarmede oppakken wat werkgevers nu onder de huidige wet laten liggen. Het lijkt op de uitvoering WSW oude stijl, maar met een groot verschil; de nieuwe Sociale Ontwikkelbedrijven worden geacht de werkgeversrol voor de groep Nieuw Beschut op te pakken en plaatsingen voor mensen uit deze moeilijke plaatsbare groep Nieuw Beschut vorm en inhoud te geven bij en in samenspraak met reguliere werkgevers. De hoofdlijn en basisgedachte van de Participatiewet zijnde Inclusiviteit ten aanzien van werken in een reguliere omgeving voor iedereen met een afstand tot de arbeidsmarkt blijft zo in takt. Alleen het proces coördineren rondom matching en plaatsing bij reguliere werkgevers én de inkomensvoorziening voor deze groep verzorgen, dat wordt toch weer een publieke in plaats van een private taak. Inclusiviteit avant la lettre! En op het eerste oog een mooie (polder) oplossing en nobele gedachte. Na de motie is het aan het huidige kabinet om hier concreet verder vorm en inhoud te geven.

Maar enige scepsis is hier toch op zijn plaats. Immers, de historie heeft aangetoond dat ondanks dat de overheid alles voor een reguliere plaatsing faciliteert, het plaatsen en opnemen in een bedrijf an sich vaak een nobel streven is, maar in de praktijk lastiger is, en valkuilen kent. Inclusiviteit is veel meer dan een gereedschapstas vanuit het Rijk met een (subsidie) instrumentarium. Het vergt vooral bij zowel de overheid als werkgevers maar ook op de werkvloer een andere mindset. En zoiets is breder dan een motie of wet; dat kost geld, forse inspanningen maar ook veel tijd om een andere cultuur te creëren bij iedereen in de samenleving. Een ervaring die WAA ook hierbij heeft en die o.a. voor zorgt dat het laatste 5% deel van haar Sw-populatie lastig plaatsbaar is en blijft. En dit vormt daarmee een uitdaging maar ook een risico voor de exploitatie van WAA voor nu en de komende jaren. Maar wel een uitdaging die WAA aangaat!

8.2. Ontwikkelingen ten aanzien van de reguliere rijksbijdrage WSW

In 2020 is de door het Rijk in 2014 aangekondigde jaarlijkse lineaire afbouw van de reguliere Rijksbijdrage per arbeidsjaar WSW (= totaal excl. Covid-19-bijdrage) met € 550 voor het laatst toegepast. Vanaf 2021 is de Rijksbijdrage WSW jaarlijks aangepast aan de loon- en prijsontwikkeling Overheid (LPO). De verwachting is dat het rijk dit beleid ook komende jaren onveranderd doorzet. Ondanks de stijging van de loonkosten WSW (onder invloed van Cao-afspraken) en door de te verwachten oplopende sociale lasten zoals pensioenpremies, zal het subsidietekort WSW per arbeidsjaar daarom in 2023 en volgende jaren naar verwachting niet verder oplopen. Er is dan een nieuwe status quo ontstaan.

Ondanks het stoppen van de subsidiekorting WSW blijft echter a.g.v. de kortingen t/m 2020 ook in 2023 en volgende jaren het subsidietekort WSW onveranderd hoog. Zeker als het wordt afgezet tegen het basisjaar 2014, zoals blijkt uit onderstaande grafiek. Het subsidietekort WSW heeft vanaf 2015 jaarlijks voor een oplopende financiële druk op gemeentelijke budgetten in het sociale domein gezorgd.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rijkssubs. Wsw	26.240	25.457	25.504	25.166	25.906	27.016	28.086	29.975	30.473	31.482	32.767	34.195
Loonkosten Wsw	29.171	29.884	29.819	31.192	32.249	33.034	34.263	35.603	36.404	37.223	38.060	38.917
Subs.res.per SE	-2.931	-4.427	-4.315	-6.027	-6.343	-6.018	-6.177	-5.628	-5.931	-5.741	-5.293	-4.721

Deze financiële druk is vooralsnog niet van de baan. Vooralsnog wordt in deze begroting ervan uitgegaan dat de hoogte van de WSW-subsidie, de LPO (Loon-Prijs-Ontwikkeling)-compensatie, en het LIV (Loon-Inkomens-Voordeel voor lage lonen) zoals eind 2021 bekend, normatief zijn voor de komende jaren. Gezien de consistentie van het Rijksbeleid rondom (fiscale en andere) vergoedingen voor WSW-arbeidskosten in de afgelopen jaren, ligt hier wel nadrukkelijk een risico. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf in deze begroting.

9. Bestuurlijke ontwikkelingen rondom de uitvoering van de WSW door WAA

De WSW en daarmede WAA is vanaf 2015 een onderdeel van een bredere Participatiewet. Een kaderwet die nadrukkelijk gemeenten positioneert als centrale regie- en uitvoerder die verantwoordelijk is om al haar burgers en iedereen met een afstand tot de arbeidsmarkt zo snel als mogelijk weer een passende plek te geven in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving. Iets dat naadloos aansluit op de nieuwe WAA-organisatie zoals die vanaf eind 2018 staat.

De krimp in SW en de oplopende economies-of-scale-effecten bij WAA, in samenhang met de uitdagingen waarvoor gemeenten over de volle breedte staan vanuit de Participatiewet én de parallellen die meer en meer zijn tussen WSW en de andere doelgroepen binnen die Wet, hebben ertoe geleid dat de gemeente Venlo, als grootste belanghebbende gemeente binnen WAA, vanaf december 2016 heeft onderzocht óf en zo ja, hoe, wat en waar het mogelijk zou zijn de uitvoering van de gehele WSW vorm en inhoud te willen gaan geven binnen haar eigen gemeentelijke sociale domein. Dit heeft vanaf in 2018 meermalig geresulteerd in een rapport dat niet breed door alle partijen gedragen werd. Hierdoor is vanaf 2019 een soort status quo ontstaan.

Echter is onverminderd het bestuurlijke besef aanwezig dat de huidige situatie op termijn zorgt voor een jaarlijks oplopend maatschappelijk kostenniveau en operationele uitvoeringsperikelen, waardoor dit op termijn niet houdbaar is. Reden voor het Bestuur van het Schap om, met inachtneming van ieders belangen, op basis van gelijkwaardigheid en rekening houdende met belangen van andere stakeholders én – last but not least – de mensen in de doelgroep waar het allemaal om draait (!), medio 2020 een nieuw onderzoek uit te zetten naar hoe dan verder. Dit onderzoek genaamd Samen Verder! is medio 2020 opgepakt. Uit oogpunt van voorzichtigheid is in deze primaire begroting 2023 rekening gehouden met mogelijke kosten voor Samen Verder! en zijn beperkte middelen binnen de totale WAA-exploitatie apart hiervoor gealloceerd en gereserveerd.

Hangende het onderzoek Samen Verder! is vooralsnog bestuurlijk besloten tot een status quo en de huidige structuur en koers van WAA onveranderd en going concern tot nadere bestuurlijke besluitvorming door het Schapsbestuur door te zetten. Omdat ten tijde van de opmaak van deze primaire begroting 2023 het vervolg onderzoek Samen Verder! c.a. nog steeds in volle gang is en de uitkomsten hiervan nog niet bekend zijn, is de mogelijke impact en verdere gevolgen van deze beoogde beweging derhalve (nog) onbekend en is e.e.a. in deze begroting als PM opgenomen. Deze primaire begroting 2023 is derhalve opgesteld op basis van going concern-grondslagen voor zowel het Schap als WAA groep nv c.a. Mochten zich in de loop van 2022 resp. 2023 echter ontwikkelingen voortdoen die nopen tot een heroverweging van dit uitgangspunt, zal een en ander per ommegaande worden vertaald vin een begrotingswijzing.

De uitkomsten van het gehele vervolgproces Samen Verder! rondom de toekomstige (bestuurlijke) positionering van WAA binnen het gehele sociale domein van de deelnemende gemeenten resp. specifiek binnen de gemeente Venlo zijn nog niet bekend maar kunnen wel van majeure invloed zijn op zowel de aard en omvang als (toekomstige) continuïteit van zowel het Schap WAA Venlo e.o. (als gezamenlijke regievoerder voor de WSW in de regio Venlo) en haar WSW uitvoeringsorganisatie WAA groep nv c.a. En ongeacht de uitkomst van dit proces is e.e.a. nú al een hele tijd van grote invloed op WAA. Immers: het hele proces van onderzoek naar de nieuwe toekomst van WAA duurt nu al bijna zeven (!) jaar. Gedurende al die tijd van onzekerheid ten aanzien van de toekomst is WAA zeer prudent ten aanzien van het aangaan van langdurige verplichtingen en grote investeringen in haar structuur, instrumentarium, organisatie, en personeel. Dit om het risico van grote desinvesteringen naar de toekomst te beperken. Dit betekent dat tot 2026 prudent wordt geïnvesteerd in mensen en middelen. WAA draait on going concern (doorlopende continuïteit) en kan en zal hangende de onzekerheid ten aanzien van de toekomst, maar beperkt middelen inzetten voor innovatie van middelen en processen en voor een meer structurele kwalitatieve en kwantitatieve impuls in haar organisatie. Er is op dit punt sprake van een zekere stilstand. En stilstand is achteruitgang. Zeker in de zeer dynamische (buiten-) wereld waarin WAA opereert. Hier loopt zowel WAA als ook al haar stakeholders inclusief de gemeenten steeds meer en meer een risico naar de toekomst. Ook dit is een bestuurlijk aandachtspunt dat vraagt voor een krachtig besluit op korte termijn in het belang van alle stakeholders van WAA.

Financiële samenvatting

Het begrote **geconsolideerde** concernresultaat (Schap en WAA groep nv) 2023 komt uit op een tekort van € **1.877.000**. Dit is een verbetering t.o.v. de 1e begrotingswijziging 2022 met € 183.000, vooral door het wegvallen van de in de operatie verwerkte Covid-19 buffer ad € 150.000 in 2022 naar PM in 2023 en lagere diverse lasten (o.a. t.b.v. project Samen Verder!) in 2023.

Het geconsolideerde concernresultaat van WAA wordt onderverdeeld in de netto kosten van WSW-arbeid (zgn. subsidieresultaat WSW), de netto resultaten die voortkomen uit het organiseren en bieden van passende arbeid voor deze doelgroep (zgn. operationeel resultaat), de kosten verbonden aan de ombouw van WAA (frictiekosten ca.) en diverse baten en lasten.

Totaal concernresultaat Schap incl.NV

in €1.000	**2020** W.	**2021** P	**2022** B	**2023** B
Operationeel resultaat	1.179	686	225	181
Voorzichtigheidsbuffer i.v.m. corona			-150	
Operationeel resultaat incl. coronabuffer	**1.179**	**686**	**75**	**181**
Rijksbijdrage coronafonds	933	231		
Diverse baten -/- lasten	-129	-184	-265	-168
Subtotaal	**1.983**	**734**	**-190**	**12**
Subsidieresultaat Wsw	-1.849	-1.954	-1.870	-1.890
Resultaat excl. frictiekosten	**134**	**-1.221**	**-2.060**	**-1.877**
Frictiekosten	-166	-192	-207	-207
Totaal concernresultaat	**-32**	**-1.413**	**-2.267**	**-2.084**

- *2020 is Werkelijkheid, 2021 betreft voorlopige cijfers (Prognose), 2022 betreft 1e Begrotingswijziging en 2023 betreft Primaire Begroting.*

Het **operationeel resultaat** betreft het resultaat van WAA groep nv voor uitvoering geven aan de aanwijzings- en uitvoeringsovereenkomst WSW met het Schap zijnde de organisatie van passende arbeid en bestaat uit de omzet van bedrijfsactiviteiten minus de operationele kosten hierbij.

Het **subsidieresultaat WSW** is het resultaat van de kosten minus baten voortkomende uit de basis van wettelijke opdracht WSW zijnde werkgeverschap bieden voor WSW medewerkers door gemeenten resp. WAA Venlo e.o. en betreft de totale werkgeverskosten WSW c.a. minus de rijksbijdrage WSW. Het subsidieresultaat is **niet** beïnvloedbaar voor zowel WAA als gemeenten en een gevolg van externe factoren zoals cao en rijksbeleid.

Het begrote concerntekort voor 2022 van € 2.084.000 zal voor € 825.000 worden gedekt door de inzet van eigen vermogen door WAA groep nv en voor € 305.000 door inzet van overschotten bij het Schap. Het resterende tekort zal, naast bijdragen uit de bestemmingsreserve frictie, worden gedekt door een bijdrage door de deelnemende gemeenten van **€ 600.000**. Voor een toelichting verwijzen we naar paragraaf 3 van deze begroting.

Voor 2022 wordt o.b.v. de verwachte WSW-bezetting per gemeente en de inwoneraantallen per gemeente op 1-1-2021, onderstaande verdeling van de totale bruto gemeentelijke tekortfinanciering naar de afzonderlijke deelnemende gemeenten geraamd:

Totaal gemeentelijke tekortfinanciering (in € x 1.000)	**2023 primaire begroting**	**2022 begroting na 1e wijz.**	**2022 begroting voor wijz.**	**2021 werkelijk**
Beesel	60	60	116	109
Bergen	80	80	141	141
Venlo	505	505	888	850
Totaal voor bonus (bruto bijdrage)	**645**	**645**	**1.145**	**1.100**
Af: te verdelen bonus	**- 45**	**- 45**	**- 45**	**0**
Totaal deelnemende gemeenten (netto bijdrage)	**600**	**600**	**1.100**	**1.100**

Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Een basishouding en natuurlijk uitgangspunt voor een publiekrechtelijke organisatie als WAA is dat zij in al haar doen en laten bij de uitvoering van haar publieke taak altijd en overal doelmatig en rechtmatigheid handelt. Dit geldt voor zowel de wettelijke als ook in de uitvoering van alle andere (overheids-)taken die door de participanten in de regeling bij haar zijn neergelegd.

1. Doelmatigheid

Doelmatig opereren ten aanzien van haar sociale opdracht betekent voor WAA **het maximaal invullen van de taakstelling voor haar gemeenten**. Het Schap heeft, evenals in voorgaande jaren, ook in 2021 op dit aspect binnen haar mogelijkheden maximaal invulling gegeven aan haar doelstelling en derhalve op dit punt doelmatig gehandeld.

Doelmatigheid veronderstelt ook dat alle toegewezen taken binnen de gestelde kaders adequaat worden uitgevoerd met inachtneming van alle vigerende (wettelijke) kaders en tegen voor deze participanten aanvaardbare kosten. Hiertoe zijn in het kader van doelmatigheid vanaf 2017 onderstaande in "Samen Groeien" en in de geactualiseerde koers bevestigde, verankerde randvoorwaarden opgenomen:

- De werkwijze van het WAA-bedrijf moet sober en doelmatig zijn: de uitgaven worden hierop aangepast. Daar waar expertise of andere vormen van ondersteuning noodzakelijk is wordt contact gezocht met de drie deelnemende gemeenten; vacatures zouden dan ook over en weer kunnen worden uitgewisseld.
- WAA dient zo min mogelijk langlopende financiële verplichtingen aan te gaan. Daar waar dit onverhoopt toch aan de orde zou kunnen en moeten zijn vanuit bedrijfsvoering, wordt dit vooraf besloten door het Bestuur in en na samenspraak met de deelnemende gemeenten. Dit om eventuele staartverplichtingen als gevolg van een mogelijke mismatch tussen eisen en wensen van een sterk veranderende WAA-organisatie en kosten uit lopende contracten en investeringen te minimaliseren.
- Binnen de huidige financiële positie van zowel WAA als gemeenten zal een substantieel bedrag inzetbaar worden gemaakt om de beoogde transitie te maken, waardoor de WAA "fit" wordt en een kostenstructuur krijgt die past bij een veranderende maar ook krimpende organisatie. De gehele ombouw en transitie van de entiteit WAA zal gecontroleerd en geconditioneerd gebeuren met oog voor organisatorische en financiële stabiliteit en continuïteit van de organisatie WAA én haar participanten. Inzet van eigen én aparte frictiemiddelen moet gebeuren rekening houdende met en binnen de bestaande financiële mogelijkheden van zowel WAA als de deelnemende gemeenten en onder genoemde randvoorwaarden.

WAA blijft in dit proces ten aanzien van doelmatigheid jaarlijks streven naar evenwicht tussen doel en de hieraan verbonden kosten en bijdragen, in samenwerking met de deelnemende gemeenten. Doel is om middels een combinatie van mogelijkheden het resultaat op bedrijfsvoering bij de WAA jaarlijks te verhogen en daardoor de kortingen op de rijksbijdrage WSW op te vangen met als gevolg de gemeentelijke bijdragen te beperken. In alle jaar- en meerjarenbegrotingen t/m 2026 is jaarlijks een tekort voor WAA op de uitvoering van de WSW opgenomen, dat past binnen dit kader. De tekorten worden (vooralsnog) jaarlijks gedekt door een (aanvullende) gemeentelijke bijdrage.

Doelmatigheid is en blijft altijd voor WAA van belang en zal intern periodiek worden gemeten en getoetst aan de hand van vooraf benoemde prestatie-indicatoren. Via jaarrekeningen, begrotingen, kwartaalberichten, maandrapportages en maandelijkse dashboards worden periodiek alle voor de sturing en bedrijfsvoering relevante indicatoren op een eenduidige en transparante wijze periodiek aan alle belanghebbenden bij WAA gepresenteerd.

Naast eigen indicatoren wordt doelmatigheid bij het Schap en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv jaarlijks getoetst door de gerealiseerde doelen en de daarbij behorende kosten voor de uitvoering van de WSW af te zetten tegen beschikbare branchegegevens. Dit, tezamen met een duidelijke periodieke (interne) verantwoording en toelichting op resultaten en van nature ingebouwde interne en externe controles, zorgt voor een informatieverzorging die de vereiste (bestuurlijke) transparantie waarborgt. WAA heeft altijd al doelmatigheid hoog in haar vaandel staan en zal op dit punt de ingezette lijn blijven volgen.

2. Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is te zien als **"handelt binnen vigerende wettelijke kaders** én bestuurlijke beleids- en richtlijnen zoals die door haar deelnemende gemeenten zijn geformuleerd". Rechtmatigheid veronderstelt ook te allen tijde integer zijn in al het doen en laten. Ook dit is voor een publieke organisatie als WAA een must en een vanzelfsprekendheid.

Bij rechtmatigheid hoort ook het adequaat afleggen van verantwoording naar alle participanten, transparantie in doen en laten en integer zijn. Dit zijn de uitgangspunten voor al het handelen en doen en als zodanig benoemd door WAA.

Omdat het afleggen van verantwoording en transparantie voor WAA altijd al van groot belang was en ook blijft, en het Schap het belang van Sisa (single information single audit) en de informatie die hieruit naar voren kwam, onverminderd onderschrijft, zijn – ondanks het ontbreken van een wettelijke verplichting hiervoor - in 2021 wederom de van toepassing zijnde Sisa-gegevens door WAA integraal opgenomen in de jaarstukken.

De accountant geeft middels de controleverklaring aan in hoeverre WAA heeft voldaan aan de eisen van financiële en sociale rechtmatigheid. Ook de Provincie als toezichthouder toets hier op.

- De financiële rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren in hoeverre alle uitgaven binnen de kaders van de genoemde wettelijke regelingen vallen **én** of deze passen binnen wettelijke bepalingen voor verslaggeving (gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften), financiering (wet FIDO), etc. Vanaf den beginne heeft WAA steeds ruimschoots aan de gestelde rechtmatigheidseisen voldaan en ook in 2020 was dit het geval. WAA blijft ook in de toekomst streven om steeds aan deze eisen te voldoen maar kan geen garantie hiervoor geven. Dit omdat het Rijk jaarlijks wet- en regelgeving aanpast zonder rekening te houden met praktische (on)mogelijkheden. Hierdoor is het risico van subsidiekorting altijd latent aanwezig.
- De sociale rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren of WAA heeft voldaan aan de personele eisen zoals die door het Rijk in de WSW heeft neergelegd.

De accountant en de Provincie hebben in 2021, wederom, vastgesteld dat ook op dit punt de WAA-organisatie voldoet aan de wettelijke resp. administratief-organisatorische eisen die op dit punt van belang zijn.

WAA richt zich vanaf 2014 op de uitvoering van de WSW sec, en blijft dit vooralsnog onverminderd doen. Behoudens de inzet van mensen uit de Participatiewet op werkobjecten á la WSW om de uitvoering van de WSW te ondersteunen, zijn geen andere doelgroepen dan WSW in behandeling bij WAA. De resultaten (i.c. kosten en opbrengsten) die door WAA gegenereerd worden, worden geclassificeerd als volledig publiekrechtelijk. De publieke activiteit van WAA vloeit namelijk per definitie voort uit de WSW. Mocht sprake zijn van activiteiten die niet hieraan direct of indirect gerelateerd zijn, worden deze steeds zowel operationeel als financieel nadrukkelijk gescheiden van de WSW. Op deze wijze voldoet WAA aan de eisen die de WSW stelt en is de scheiding van WSW met overige activiteiten, en van publieke en private financiering duidelijk verankerd in de (administratieve) organisatie van de gehele WAA-organisatie.

Voorstel tot vaststelling van de begroting

Het Dagelijks Bestuur stelt aan het Algemeen Bestuur voor deze begroting vast te stellen.

Begroting

Programmaverantwoording

Algemeen

Het Schap kent in zijn begroting en jaarrekening één programma. Dit is het programma Sociale werkvoorziening. Alle processen van het Schap, inclusief alle ondersteunende processen zoals bestuur, financieel en operationeel beheer e.d. zijn gericht op dit programma zijnde het verzorgen van de uitvoering WSW voor de deelnemende gemeenten.

Nadrukkelijk dient, idem als in alle jaarrekeningen en begrotingen vanaf 2018, ook in deze begroting 2023 rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van alle jaren t/m 2017 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren vanaf 2018 en verder, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA de WSW uitvoert, vanaf 2018 fors lager is dan in voorgaande jaren. Er is nl. vanaf 1-1-2018 geen sprake meer van een integrale maar van een deeluitvoering van de WSW voor de gemeenten via WAA. Dit omdat gemeenten vanaf 1-1-2018 zélf aan de lat staan voor de uitvoering van het beschutte deel van WSW.

Programma Sociale werkvoorziening

1. Algemeen

Onder de nieuwe Participatiewet is het wettelijke kader voor de uitvoering van WSW van vóór 2015 ook daarna onveranderd doorgezet.

Hierbij ligt en blijft regie, uitvoering en financiering van de WSW onveranderd bij de individuele gemeenten. Het Schap is - en blijft dat vooralsnog onder voorbehoud van verandering hierin o.a. door het lopende onderzoek Samen Verder! naar een andere uitvoeringsmodaliteit - als Gemeenschappelijke Regeling door haar gemeenten integraal aangewezen als uitvoerder van de WSW. Zij heeft primair als taak de uitvoering van de WSW voor, door en namens de deelnemende gemeenten te verzorgen, hen te ondersteunen bij het invullen van hun WSW taakstelling en fungeert als Shared Service Center en als gemeenschappelijke werkgever voor WSW-dienstbetrekkingen voor en namens haar deelnemende gemeenten.

In deze begroting wordt ervan uitgegaan dat, going concern en met inachtneming van de huidige status quo situatie, de gemeenten de rijksbijdrage WSW voor elke gerealiseerde WSW-dienstbetrekking, idem als tot en met 2022, ook voor de volgende jaren volledig beschikbaar blijven stellen aan het Schap. Voor de bepaling van de rijkssubsidie WSW per dienstbetrekking en de in te vullen taakstelling door het Schap per gemeente, is in deze begroting uitgegaan van het voor 2023 e.v. apart door het Rijk aangegeven vergoedingendeel WSW als onderdeel in de Participatiewet voor de verschillende gemeenten. Dit wordt jaarlijks door het ministerie van SZW gepubliceerd als onderdeel van het totale Participatiebudget.

Onderstaande variabelen zijn hierin bepalend en worden hiervan afgeleid:

- Het aantal medewerkers, uitgedrukt in arbeidsjaren resp. standaardeenheden (SE), dat landelijk én per gemeente apart via de Participatiewet, onderdeel Wet sociale werkvoorziening, bekostigd wordt, wordt op basis van actuariële gegevens ten aanzien van verwachte uitstroom hiervan jaarlijks bepaald. Hierbij vormt de situatie eind 2020 en de hiervan afgeleide budgetten zoals SZW die eind 2021 gepubliceerd heeft voor 2022 t/m 2026 de basis. Deze gegevens worden in de loop van 2022 door het Rijk jaarlijks geactualiseerd voor 2023 en verder op basis van de realisatie van t-1 resp. op basis van de realisatie 2021 voor 2022 e.v.
- Een vast budget per standaardeenheid waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen budget voor oude doelgroep (WSW) en budget voor nieuwe doelgroep (Participatiewet);

- De "omrekenverhouding" WSW-medewerkers, uitgedrukt in Full Time Equivalent (FTE), naar standaardeenheden (SE), kenbaar gemaakt aan de afzonderlijke bestuurlijke eenheden middels een uitvoeringsbeschikking.

- Voor 2023 worden de volgende omrekenfactoren vastgesteld (idem als in 2022):
    - Licht gehandicapt 1,00
    - Middel gehandicapt 1,00
    - Zwaar gehandicapt 1,25

De door het Rijk voor 2023 aan gemeenten toegekende WSW subsidievergoeding in arbeidsjaren is het te realiseren bezettingsdoel voor elke gemeente, en hiervan afgeleid voor WAA geeft dit tevens het maximum aan van de te subsidiëren WSW-arbeidsplaatsen per gemeente voor 2023. Omdat deze subsidiëring tot en met 2026 is bepaald o.b.v. historische bezettingscijfers uit 2021 en een statistische uitstroomkans voor de jaren na 2021, is er een risico op (grote) afwijkingen in de komende jaren. En ondanks het feit dat vanaf dus 2015 geen instroom in de WSW meer plaatsvindt blijft hierdoor een risico van onder- of overrealisatie aanwezig. In geval van orderrealisaties in SE is het gestelde doel niet gerealiseerd maar hoeft vanaf 2015 het niet door WSW verplichtingen gedekte overschot op de rijkssubsidie WSW niet te worden terugbetaald aan het Rijk. Dit omdat vanaf 2015 sprake is van een niet geoormerkt WSW-deel in een ontschot overall Participatie-budget. Bij overrealisatie geldt dit ook en zijn de kosten voor overrealisatie derhalve ook voor eigen risico en rekening van de betreffende gemeente.

De reguliere WSW subsidie (excl. een eventuele incidentele Covid-19 opslag) van naar verwachting € 30.473 per arbeidsjaar in 2023 zal, in lijn met hetgeen eerder door het Rijk is aangegeven, naar verwachting ook na 2023 stabiel blijven op dit nieuw nominaal structureel lagere niveau ten opzichte van afgerond €29.000 in 2020. In de volgende jaren zullen naar verwachting hierop alleen nog jaarlijks aanpassingen gedaan worden o.b.v. indexatie ter hoogte van de zgn. LPO. Deze indexatie dekt echter alleen en slechts ten dele de verwachte loonkostenstijging af en verkleint het oplopende subsidietekort, maar compenseert het zeker niet. De financiële gevolgen van de afbouw van de rijksbijdrage WSW zijn geheel voor risico en rekening van de hiervoor bij wet door het Rijk aangewezen gemeenten.

2. Sociaal beleid

In de beleidsvisie van het bestuur is aangegeven welke doelstellingen het Schap nastreeft. Op sociaal gebied zijn deze doelstellingen onveranderd ten opzichte van vorige jaren en vertaald in concreet meetbare termen als:

- een beleid gericht op plaatsing van WSW-medewerkers in het reguliere bedrijfsleven, rekening houdend met de individuele wensen en mogelijkheden van eenieder;
- optimale invulling van de jaarlijks door het Rijk aangegeven taakstelling.

Plaatsingen, in- en uitstroom

Het verloop van het aantal geplaatste fte (incl. Begeleid werken) is als volgt:

Aantal fte	**2023***	**2022***	**2021**	**2020**	**2019**
Beginstand	379,9	394,9	420,0	456,3	472,6
Bij: instroom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bij: toename a.g.v. verhuizingen en wijzigingen van handicapcode	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Af: Werken in buurten naar deelnemende gemeenten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	-13,6	-15,0	-25,1	-36,3	-16,3
Eindstand	366,3	379,9	394,9	420,0	456,3
Uitstroom in %	-3,6%	-3,8%	-6,0%	-8,0%	-3,4%

*) 2019 en 2020 werkelijk, 2021 volgens laatste cijfers, 2022 en 2023 volgens begroting

Vanaf 2015 is de eindstand van t-1 en de actuarieel berekende uitstroom per gemeente leidend voor de jaarlijkse subsidievaststelling WSW van de afzonderlijke gemeenten voor de komende perioden.

Wachtlijst

Vanaf 1-1-2015 zijn alle WSW-wachtlijsten opgeheven omdat vanaf die datum ook geen instroom meer mogelijk is vanaf een wachtlijst in de WSW.

Taakstelling WSW en realisatie

WAA zal, conform de beleidsdoelstellingen, evenals in 2022 ook in 2023 en volgende jaren de aan haar door individuele gemeenten toegewezen WSW-populatie conform de kaders van de WSW voorzien van passende arbeid.

3. Financieel beleid

De begroting 2023 van het Schap sluit met een tekort van € 1.260.000. Dit is incl. een bijdrage in de reorganisatie-/frictiekosten ad € 207.000 aan WAA groep nv. Het tekort zal worden gedekt door:

- een gemeentelijke tekortfinanciering ad € 600.000;
- een onttrekking van € 207.000 uit de bestemmingsreserve ter dekking van frictiekosten over 2022;
- een vrijval van € 147.500 van de bestemmingsreserve, dit uit hoofde van bestuursbesluiten in december 2021 dat de per 31-12-2021 benodigde bestemmingsreserve € 590.000 minder is dan eerder voorzien, en dat dit voordeel verdeeld over de jaren 2021 tot en met 2025 wordt ingezet ter dekking van eventuele exploitatietekorten van het Schap resp. ter mitigering van de gemeentelijke bijdragen over die jaren;
- inzet van overschotten op de exploitatie uit voorgaande jaren ad € 305.000 ten laste van de algemene reserve.

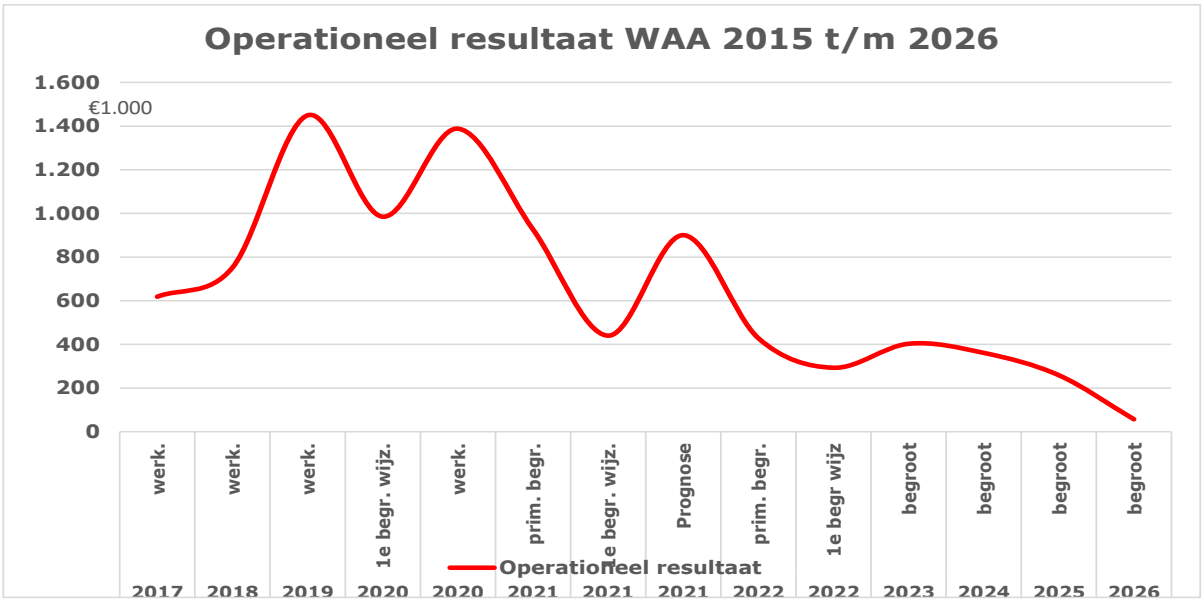
Voor de jaren 2023 t/m 2026 is vooralsnog eveneens jaarlijks een vaste bijdrage van € 600.000 aan gemeentelijke tekortfinanciering begroot. Het jaarlijks tekort van het Schap is in die jaren begroot op gemiddeld ca. €1 mio tot €1,4 mio. Het verschil zal door het Schap en WAA groep nv ook in die jaren, idem als in 2023, door inzet van de bestemmingsreserve frictie én de vrijval hiervan ad jaarlijks € 147.500 en verder door inzet van in het verleden uit positieve exploitaties opgebouwde eigen middelen worden gedekt. Hierdoor zal het totale weerstandvermogen van Schap en de NV jaarlijks vanaf 2022 afnemen van ongeveer € 7,1 mio tot € 3,1 mio eind 2026, en zit dan op het bestuurlijk bepaalde minimum niveau van € 3,0 mio. Tot 2026 is de ruimte boven het minimumniveau bestuurlijk gealloceerd om eventuele negatieve effecten door Covid-19 op te kunnen vangen.

Zowel het subsidieresultaat als het operationele resultaat bij WAA groep nv zijn relevant voor het totaalresultaat van de gehele entiteit WAA. Hieronder valt de aard en omvang van de opbrengsten voor verkochte diensten én de hieraan verbonden bedrijfskosten. Daarbovenop is het ook van belang in hoeverre een SW-organisatie succesvol is bij het buiten plaatsen van cliënten middels Begeleid Werken. En ten slotte zijn de kapitaallasten en overheadkosten van belang die weer afhangen van hoe en op welke wijze de invulling van overhead en de financiering van een organisatie vorm en inhoud is gegeven.

Door de koerswijziging Samen Anders! heeft WAA groep nv dit operationele resultaat vanaf 2018 positief kunnen ombuigen, echter onvoldoende om het sterk oplopende subsidietekort te compenseren. Evenals 2020 zal ook 2021 naar verwachting nog een positieve uitschieter opleveren t.o.v. de begroting door met name structureel gereduceerde kosten, m.n. van regulier personeel. Wat betreft 2020en 2021 dient hierbij ook te worden opgemerkt dat door de Covid-19 crisis de omzet daalde t.o.v. 2019, maar dit werd gecompenseerd door een incidenteel hogere rijksbijdrage WSW aan het Schap in zowel 2020 als 2021, die (conform bestuursbesluit) volledig aan WAA groep nv ten goede kwam.

Door de dalende SW populatie en het minder en minder kunnen anticiperen hierop door verdere inkrimping van de reguliere bezetting, zal de toegevoegde waarde dalen en het overheadkostenniveau op een stabiel regulier niveau komen. Vooral hierdoor zal het operationele resultaat van WAA groep nv vanaf 2022 dalen t.o.v. voorgaande jaren en eind 2026 naar

verwachting structureel onder de nullijn komen. Onderstaande wordt het operationeel resultaat in de tijd weergegeven;

*) voorlopige cijfers

Om negatieve gevolgen van de coronacrisis én eventuele bezuinigingen van het Rijk vanaf 2021 op te kunnen vangen, wordt (vooralsnog) bij WAA overall (Schap + WAA groep nv c.a.) een buffer- resp. weerstandsvermogen aangehouden van totaal €3,0 mio tot eind 2026. Dit vermogen dient ervoor om eventuele verdere gevolgen van de economische teruggang a.g.v. de coronacrisis en/of bezuinigingen op re-integratiebudgetten bij klanten op het exploitatieresultaat van WAA en haar uitvoeringsorganisatie in eerste instantie en in beperkte mate zelf te kunnen opvangen. Het is de bedoeling dat hiermede extra, onverwachte gemeentelijke tekortfinanciering zoveel mogelijk wordt voorkomen, maar nadrukkelijk dient gezegd te worden dat dit niet uitgesloten kan worden.

4. Uitgangspunten voor de jaarbegroting en meerjarenbegroting

De verwachting ten aanzien van het sociale en financiële beleid voor **het volgend jaar** wordt in de **jaarbegroting** vertaald, en voor de komende **vier jaar in de meerjarenbegroting.** Beide begrotingen zijn gebaseerd op de uitgangspunten zoals die onderstaand worden aangegeven. Deze uitgangspunten zijn gestoeld op bedrijfsspecifieke, regionale en landelijke ontwikkelingen die verwacht worden en zichtbaar zijn op het gebied van gesubsidieerde arbeid in het algemeen en de sector Sociale Werkvoorziening in het bijzonder. Door de reeds genoemde 100% aandeelhouders-relatie van het Schap met WAA groep nv zijn de begrote resultaten van de NV, en de uitgangspunten hiervoor, direct van belang voor de begrotingen van het Schap.

De jaar- en meerjarenbegrotingen van het Schap en WAA groep nv zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. Met ingang van 1-1-2015 is de nieuwe Participatiewet in werking getreden. De aparte regelingen WWB, WSW, Wajong en AWBZ dagbesteding ca. zijn samengevoegd tot één koepelregeling. De nieuwe wet is primair gericht op plaatsing van eenieder die, al dan niet tijdelijk, niet actief is in de arbeidsmarkt en aangewezen is op ondersteuning van de overheid, z.s.m. en met een zeer tijdelijke, minimale ondersteuning van de overheid terug te laten keren naar de reguliere arbeidsmarkt. Vanaf 2015 is geen instroom meer in de WSW en worden alle mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door gemeenten zo veel mogelijk bemiddeld naar reguliere arbeid. Voor diegene waar dit niet mogelijk voor is, zorgen gemeenten zélf – al dan niet via regionale werkbedrijven - voor passende activiteiten voor deze groepen. WAA staat alleen aan de lat voor de uitvoering van de WSW.

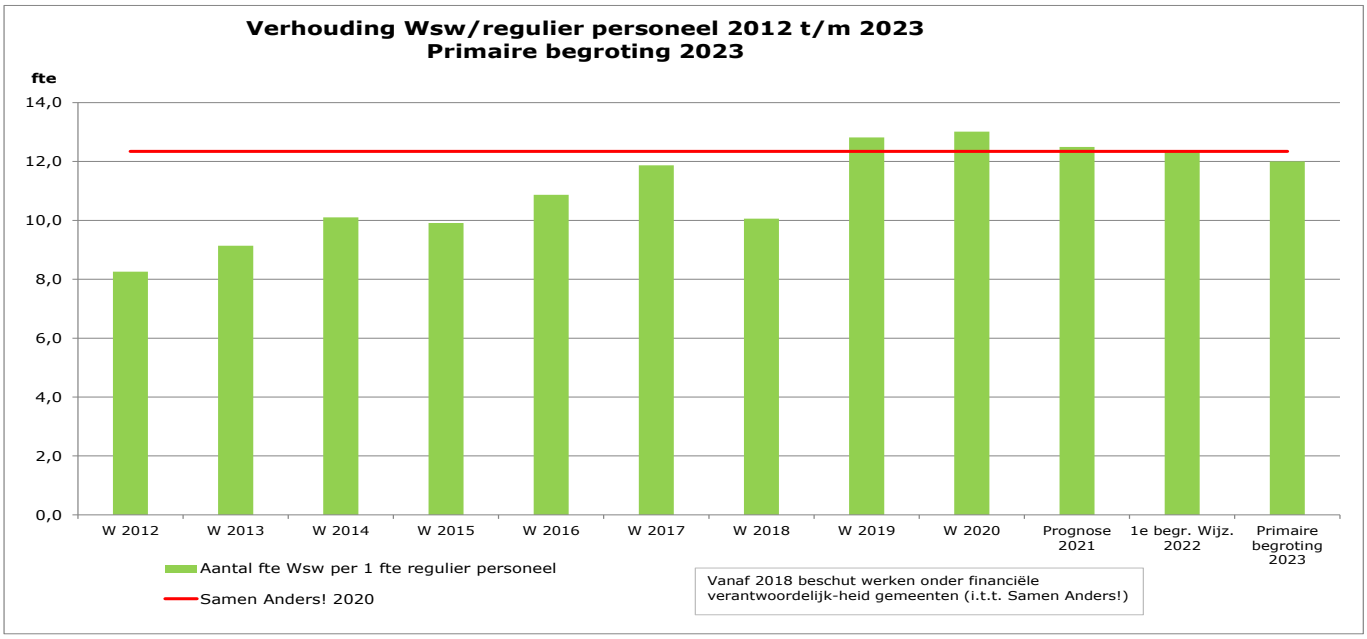
2. Op basis van het strategisch plan “Samen Anders!” 2015 - 2020 zijn alle activiteiten voor eigen risico en rekening van WAA inmiddels afgebouwd t.g.v. externe plaatsingen van WSW-capaciteit voor en onder regie van derden. Activiteiten met relatief weinig raakvlak met onze WSW-bezetting zijn vervreemd.

3. De beschutte groep SW-medewerkers met een lagere loonwaarde (<30%) is vanaf 2018 in zijn geheel door de gemeenten zelf overgenomen, incl. alle financiële resultaten hierop, en door WAA in zijn geheel afgebouwd. In de financiële exploitatie vanaf 2018 zijn de effecten hiervan zowel in operationele zin als qua frictie opgenomen en financieel op hoofdlijnen vertaald in zowel de jaar- als meerjarenbegroting.

4. Bij de ombouw en krimp van de organisatie en vervreemding resp. afstoten van activiteiten is rekening gehouden met frictiekosten bij WAA groep nv. In lijn met Samen Anders! geldt hierbij dat voor personele en contractuele frictie een uitloopperiode van 1 jaar en voor infrastructurele frictie een 2-jaarstermijn wordt gehanteerd. Zie ook onder 6.

5. Voor het budgetvolume WSW geldt als uitgangspunt een taakstelling voor 2023 van 377,0 SE (incl. Begeleid werken en excl. Werken in buurten). Doordat vanaf 2015 geen instroom meer plaatsvindt daalt de gemiddelde bezetting WSW naar verwachting t/m 2025 jaarlijks met gemiddeld 4%, naar een niveau van 336,1 fte in 2026. Deze verwachte uitstroom is hoger dan in voorgaande begrotingen verwacht, o.a. door toenemende uitstroom a.g.v. uitval van WSW-ers, die hierdoor instromen in WIA.

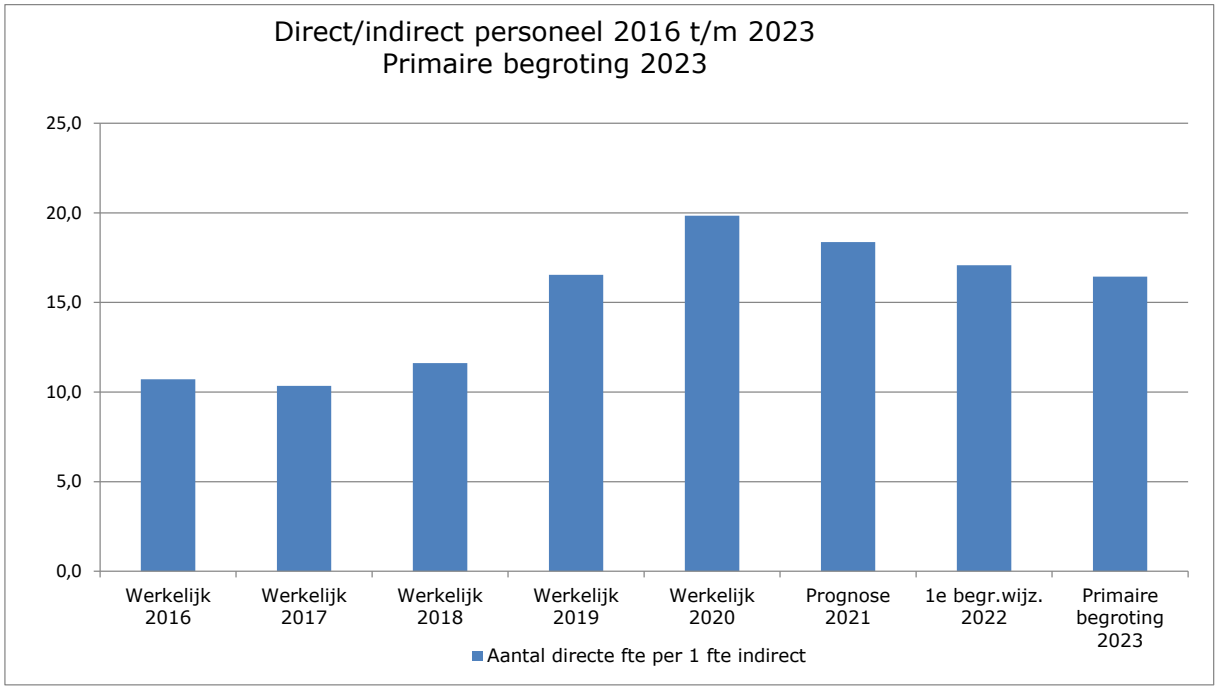
6. De bezetting regulier personeel volgt wat betreft het directe personeel de bezetting WSW per activiteit volgens vooraf benoemde case loads. Het indirect reguliere personeel wordt afgebouwd naar rato van de afname van de WSW-bezetting, behoudens daar waar de dienstverlening van de WAA aan doelgroep, klanten en/of deelnemende gemeenten onder een kritische grens dreigt te komen. De kosten van door deze krimp naar verwachting boventallig wordend regulier ambtelijk personeel zijn in 2023 (evenals 2022), rekening houdende met een uitplaatsing- c.q. pensioneringtermijn van gemiddeld 5 jaar, als frictiekosten begroot. Met een evt. mismatch tussen boventallig en benodigd personeel is geen rekening gehouden. Daar waar mogelijk is wel met pensionering en is rekening gehouden met een voorrangsregeling voor WAA-personeel voor plaatsingen van werkleiding voor begeleiding van andere doelgroepen dan WSW in Huizen van de Wijk in de gemeente Venlo. Ook wordt WAA-personeel geheel of gedeeltelijk ingezet bij andere collega-SW-bedrijven.

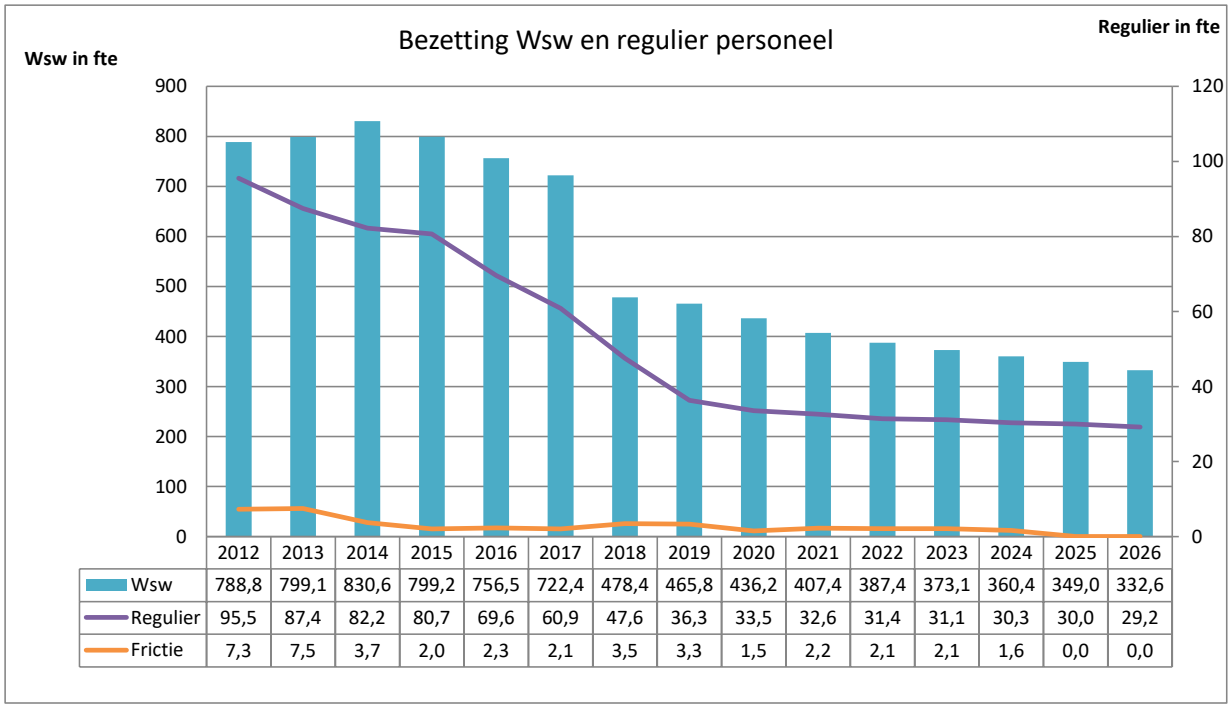
Bovenstaande grafiek toont de verhouding WSW/regulier personeel. De bezetting regulier personeel daalde, met een dipje in 2018 als gevolg van overgang van beschut naar de gemeenten, tot en met 2020 relatief meer dan het aantal WSW door relatief meer afbouw van de formatie regulier personeel t.o.v. de krimp van de WSW-bezetting. Eind 2020 bleek dat deze daling (te) fors was, en vanaf 2021 loopt de formatie regulier t.o.v. WSW jaarlijks op een, weliswaar nog steeds krimpend, maar wel stabieler en meer gewenst en vereist niveau zijn.

7. Naast de krimp in regulier personeel, vindt vanaf 2017 met de krimp van WAA én de vervreemding van activiteiten, parallel ook gestaag een afbouw plaats van indirect personeel. Vanaf 2019 stijgt de verhouding direct/indirect verder door de afslanking van de interne (staf)organisatie. Dit omdat m.n. indirecte functies zijn vervallen door de laatste uitfasering van

de gevolgen door de vervreemding van activiteiten (waardoor minder ondersteuning noodzakelijk is), de eerste gevolgen van de ingezette finetuning van processen en een reallocatie van activiteiten én door de inzet van beschutte medewerkers (die zoals al vermeld sinds 2018 niet meer onder verantwoordelijkheid van WAA vallen) in indirecte functies. Vanaf 2021 is een keerpunt en daalt de verhouding direct/indirect a.g.v. het bereiken van de bodem van het noodzakelijke minimum aantal indirecten (economy of scale-effect). Dit is te zien in onderstaande grafiek:

In onderstaande grafiek wordt nogmaals in een meerjarenperspectief de ontwikkeling van de bezetting (gemiddeld per jaar) WSW en regulier personeel weergegeven:

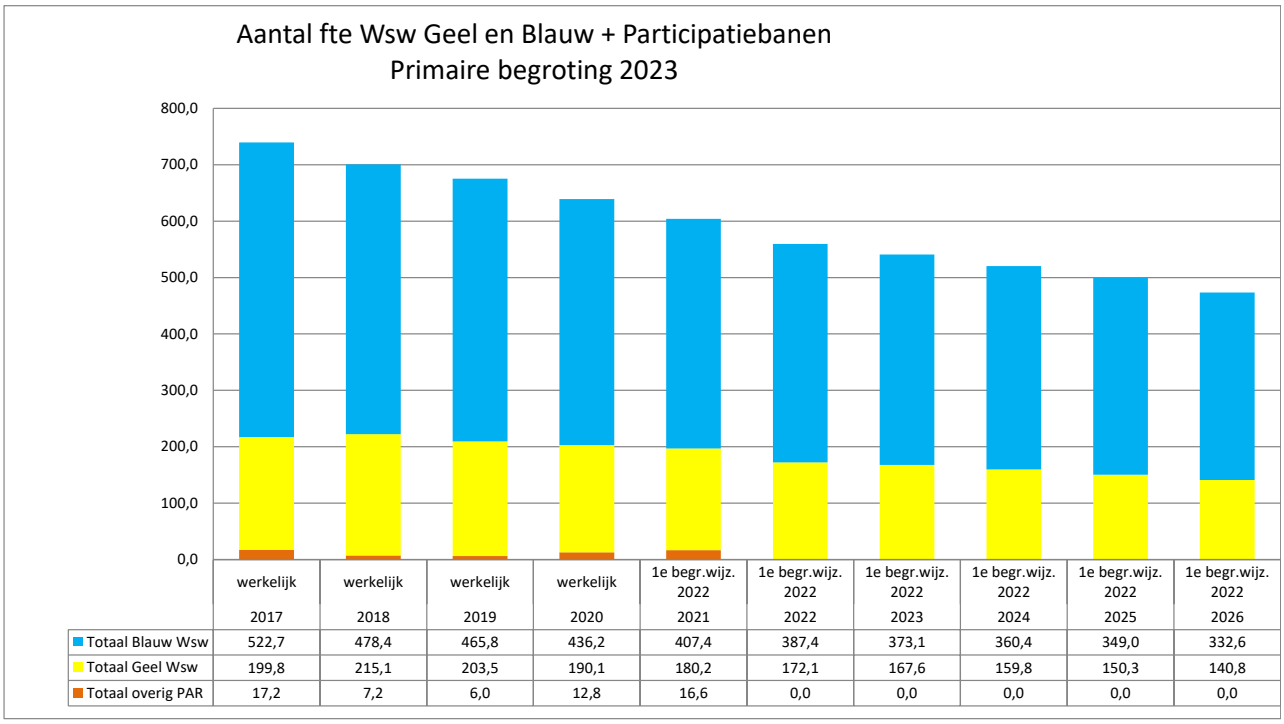

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Wsw	788,8	799,1	830,6	799,2	756,5	722,4	478,4	465,8	436,2	407,4	387,4	373,1	360,4	349,0	332,6
Regulier	95,5	87,4	82,2	80,7	69,6	60,9	47,6	36,3	33,5	32,6	31,4	31,1	30,3	30,0	29,2
Frictie	7,3	7,5	3,7	2,0	2,3	2,1	3,5	3,3	1,5	2,2	2,1	2,1	1,6	0,0	0,0

In bovenstaande grafiek is zichtbaar dat:

- vanaf 2015 de reguliere bezetting sterk daalt door de vervreemding van activiteiten en de organisatieombouw a.g.v. Samen Anders! Vanaf 2020 is dit proces afgerond en is nog slechts sprake van een lichte daling die ongeveer parallel loopt aan de uitstroom van WSW;
- vanaf 2015 de WSW-bezetting daalt doordat geen instroom meer plaatsvindt;
- vanaf 2018 de WSW-bezetting van WAA sterk daalt door de overname van de uitvoering van de beschutte groep door de deelnemende gemeenten.

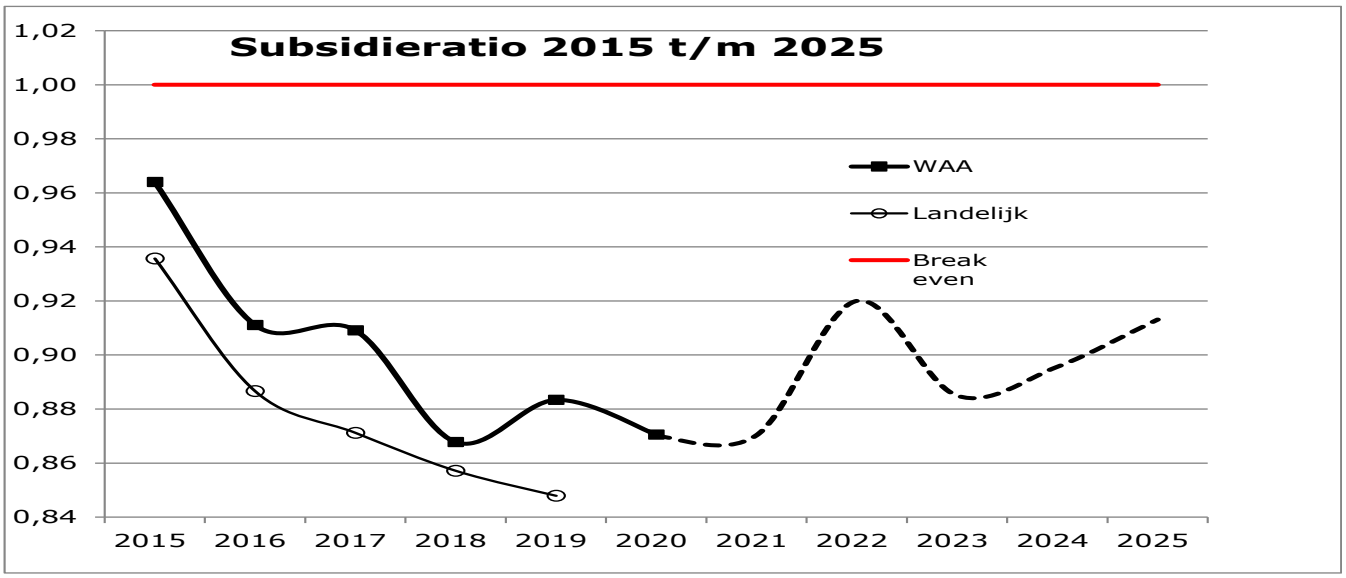
8. De gehele doelgroep WSW is op basis van een IOP (Individueel Ontwikkelingsplan) gescreend en ingedeeld op basis van loonwaarde. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen WSW-ers met een verwachte loonwaarde die hoger is dan de te verwachten individuele begeleidingskosten (de z.g. "blauwe" of niet-beschutte groep) en WSW-ers waar dit waarschijnlijk niet het geval is (de z.g. "gele" of beschutte groep). De blauwe groep is zoveel mogelijk extern geplaatst als Detacheringen, Begeleid werken of in Werken op locatie.
De gele groep is door de deelnemende gemeenten zelf zoveel mogelijk geplaatst via het concept "Werken in buurten". In onderstaande grafiek is het verloop van de blauwe en gele groep zichtbaar van 2017 t/m 2026. Hierin is ook het aantal participatiebanen weergegeven dat bij WAA van 2017 t/m 2020 was geplaatst. Deze zijn vanaf 2021 niet begroot.

	werkelijk 2017	werkelijk 2018	werkelijk 2019	werkelijk 2020	1e begr.wijz. 2022 2021	1e begr.wijz. 2022 2022	1e begr.wijz. 2022 2023	1e begr.wijz. 2022 2024	1e begr.wijz. 2022 2025	1e begr.wijz. 2022 2026
Totaal Blauw Wsw	522,7	478,4	465,8	436,2	407,4	387,4	373,1	360,4	349,0	332,6
Totaal Geel Wsw	199,8	215,1	203,5	190,1	180,2	172,1	167,6	159,8	150,3	140,8
Totaal overig PAR	17,2	7,2	6,0	12,8	16,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

9. De ontwikkeling van het **subsidieresultaat** is vanaf 2014 al toonaangevend in de ontwikkeling van het totale tekort van WAA. Sterker nog: als het Rijk niet vanaf 2014 subsidiekortingen op de WSW zou toepassen, zou al vanaf 2015 geen sprake zijn van een tekort bij WAA en zou de organisatie zonder gemeentelijke tekortfinanciering draaien! Door de rijks-bezuinigingen is de reguliere rijkssubsidie WSW per SE (= totaal excl. Covid-19 bijdrage), rekening houdend met jaarlijkse compensatie LPO, van 2016 t/m 2019 slechts licht gestegen. In 2020 is deze onverwacht (en niet begroot) fors gestegen omdat landelijk sprake is van een hogere uitstroom dan primair statistisch door het rijk verwacht en dan verwerkt in de macrobudgetten. Deze ontwikkeling zal zich in de komende jaren naar verwachting voortzetten. Van 2016 t/m 2019 waren de loonkosten meer gestegen dan de rijksbijdrage, maar vanaf 2020 is de rijksbijdrage WSW per SE meer gestegen dan de loonkosten WSW per fte. In bovenstaande grafiek is te zien dat het subsidietekort (= minder rijksbijdrage dan loonkosten WSW) stijgt t/m 2019 en weer afneemt vanaf 2020, en dan met een stijgende trend weer verbeterd. Maar het tekort blijft fors hoger dan in de jaren t/m 2016 het geval was. Er is dus vanaf 2020 deels sprake van een terugkeer naar een lager tekort maar er blijft dus wel structureel sprake van doorlopende bezuinigen vanaf 2016 tm 2020 op de WSW!

   Onderstaand is de ontwikkeling van het subsidieresultaat middels de verhouding tussen de rijksbijdrage en de WSW-loonkosten in de tijd weergegeven in de vorm van de subsidieratio:

*) subsidieratio = (Rijksvergoeding minus aandeel WSW subsidie begeleid werken) / loonkosten Sw (afgerond op 3 decimalen). Een ratio < 1 geeft aan dat de rijksvergoeding ***niet*** voldoende is om de loonkosten Sw te dekken.
**) 2021 volgens prognose, 2022 t/m 2025 volgens begroting.

10. De stijging van de loonkosten van het reguliere personeel is van 2023 t/m 2026 begroot op 2% per jaar. Evenals bij de SW-lonen is in de begroting hierbij ook rekening gehouden met jaarlijks louter koopkrachtbehoud.

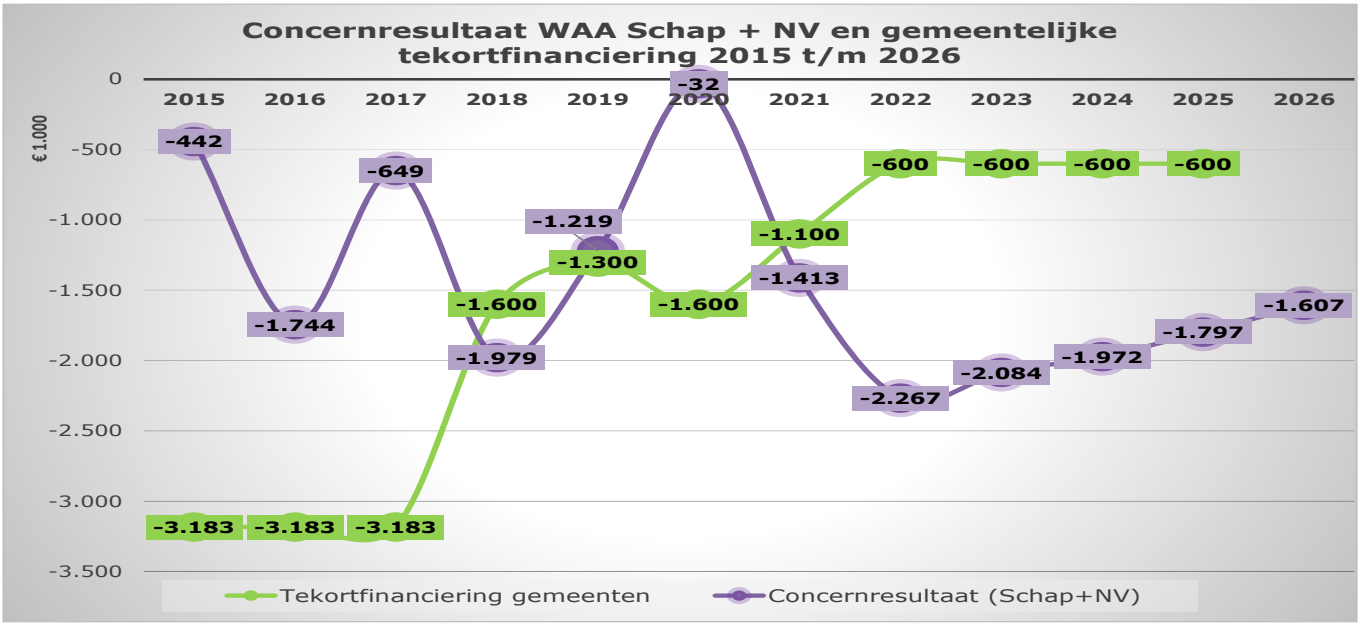
11. De afbouw van de WAA-activiteiten en -organisatie a.g.v. het transformatieproces Samen Anders! is ultimo 2018 "uit getrild" waardoor de infrastructurele kosten (huisvesting, en aanverwante kosten) en overige bedrijfskosten (lease vervoermiddelen, algemene kosten, verkoopkosten) vanaf 2019 een fors lager en vrij stabiel verloop hebben.

    De infrastructurele kosten en de overige bedrijfskosten blijven in 2023 op het niveau van 2022 en 2021. De verwachte stijging van het algemeen prijspeil is vanaf 2023 t/m 2026 2% per jaar.

12. In de meerjarenraming is rekening gehouden met de meest recente prognoses van het CPB (okt. 2021). In de 1e begrotingswijziging 2022 en in deze primaire begroting 2023 is met Covid-19 effecten als volgt rekening gehouden:
    - In het begrote resultaat 2022 is een extra voorzichtigheidsbuffer van €150.000 in de toegevoegde waarde opgenomen. In de primaire Begroting 2023 is dit PM opgenomen.
    - In het weerstandsvermogen is een extra voorzichtigheidsbuffer (boven het minimale niveau ad € 3 mio) opgenomen, min of meer lineair aflopend , vanaf 2022 ad €7 mio tot nihil in 2027. Er wordt derhalve vanaf 2022 een hoger dan strikt noodzakelijk weerstandsvermogen voor de WAA als totaal aangehouden als achtervanger voor het geval dat…... Voor 2023 en volgende jaren zijn in dit kader eventuele extra kosten én eventuele compensatie hiervoor beiden als PM opgenomen.

13. Een in enig jaar hogere gemeentelijke tekortfinanciering dan benodigd wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve. Hogere tekorten dan de vaste gemeentelijke tekortfinanciering in enig jaar worden in mindering gebracht op de egalisatiereserve. Jaarlijks zal opnieuw het bedrag worden bekeken op basis van de dan geldende situatie en/of verwachtingen. De gemeentelijke tekortfinanciering was t/m 2017 gefixeerd op € 3.183.000. Als gevolg van beter dan begrote exploitatieresultaten in 2016 en 2017 én minder frictiekosten is de gemeentelijke tekortfinanciering jaarlijks verder verlaagd naar € 600.000 voor de jaren 2022 tot en met 2026.

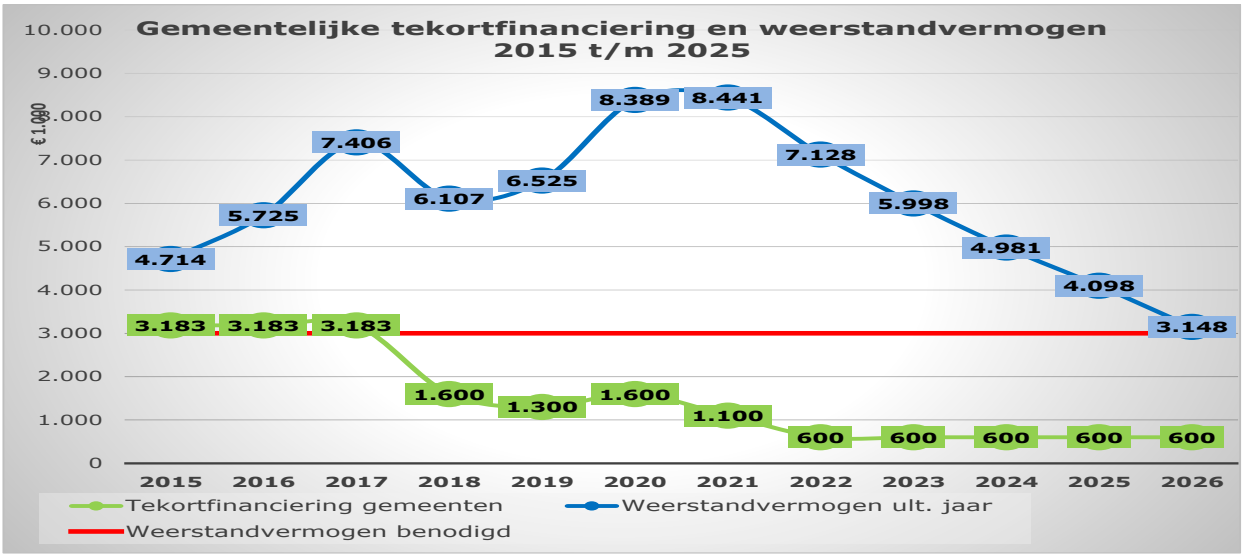
    In onderstaande grafiek is het concernresultaat en de jaarlijks gemeentelijke tekortfinanciering vanaf 2016 t/m 2026 weergegeven:

14. Het (verwachte) tekort a.g.v. het negatieve concernresultaat wordt, behalve door de gemeentelijke tekortfinanciering, verder opgevangen door:
    a) de inzet van de bestemmingsreserve (ter dekking van frictiekosten),
    b) de al genoemde vrijval van de bestemmingsreserve frictie ad € 147.500 jaarlijks van 2021 t/m 2025, en
    c) door inzet van de vrije algemene reserves middels een zgn. egalisatiefonds resp. weerstandsvermogen.

    De vrije reserves van WAA Venlo e.o. en WAA groep nv tezamen bedragen eind 2021 (voorlopige cijfers) € 8,4 mio. Als gevolg van de onder 13 vermelde verlagingen van de gemeentelijke tekortfinanciering wordt dit ultimo 2021 opgebouwde weerstandvermogen tot 2026 geleidelijk afgebouwd tot € 3,1 mio, d.w.z. tot het bestuurlijke wenselijk geachte minimaal benodigde niveau ad € 3 mio. Hiermee is nog een extra voorzichtigheidsbuffer i.v.m. mogelijke negatieve coronagevolgen aanwezig, zoals hierboven (zie 12) vermeld. Tevens is, in het licht van de komende onzekerheden ten aanzien van de nieuwe ontwikkelingen, voldoende ruimte voor het opvangen van de toekomstige onzekerheden voor bestuurlijke correcties die kunnen voortvloeien uit andere koersbijstellingen.

15. Het bovengenoemde weerstandvermogen met een minimumniveau ad € 3 mio is bestuurlijk vastgelegd, in de verhouding ca. € 2,5 mio bij WAA groep nv en ca. € 0,5 mio bij het Schap. Door verlaging van de uitvoerings- en plaatsingsbijdragen die het Schap aan WAA groep nv betaalt (2021 t/m 2025 jaarlijks gemiddeld €565.000) blijft deze verhouding in stand. Onderstaand is het (verwachte) verloop van dit weerstandsvermogen voor WAA overall (Schap incl. uitvoeringsorganisatie WAA groep nv) in de tijd x € 1.000 in relatie tot het gewenste minimumniveau aangegeven voor 2015 t/m 2026:

Voor de periode 2023 t/m 2026 wordt verwacht dat het beschikbare weerstandsvermogen overall nog voldoende zal zijn om eventuele onvoorziene tekorten op de gemeentelijke bijdragen af te dekken.

Op basis van de genoemde uitgangspunten ziet de meerjarenbegroting er als volgt uit:

Meerjarenperspectief (in € x 1.000)	**2022 primair begroot**	**2022 1e begr. wijz.**	**2023 begroot**	**2024 begroot**	**2025 begroot**	**2026 begroot**
Rijkssubsidie Wsw	11.975	11.735	11.489	11.466	11.556	11.494
Overige baten	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	11.975	11.735	11.489	11.466	11.556	11.494
Uitvoerings- en plaatsingskst.	13.002	12.238	12.213	12.124	11.973	11.758
Reorganisatie-/frictiekst.	142	207	207	207	166	56
Overige kosten	360	457	330	331	332	335
Totaal lasten	13.504	12.902	12.749	12.663	12.471	12.149
Exploitatieresultaat	-1.529	-1.167	-1.260	-1.197	-915	-656
Bijdrage Schap aan NV	0	0	0	0	0	0
Concernresultaat	**-1.529**	**-1.167**	**-1.260**	**-1.197**	**-915**	**-656**
Onttrekking bestemmingsreserve	142	207	207	207	166	56
Vrijval bestemmingsreserve	148	148	148	148	148	0
Toevoeging bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0
Onttrekking/toevoeg. vrije reserve	140	213	305	242	1	0
Gemeentelijke tekortfinanciering	**1.099**	**600**	**600**	**600**	**600**	**600**

Onderstaand de meerjarenbegroting weergegeven in structurele en incidentele baten en lasten conform het model Begrotingsevenwicht zoals voorgeschreven door het BBV:

Recapitulatie begrotingsevenwicht (in € 1.000)	**2022**			**2023**			**2024**			**2025**			**2026**		
	totaal	**waarvan incidenteel**	**structureel**	**totaal**	**waarvan incidenteel**	**structureel**	**totaal**	**waarvan incidenteel**	**structureel**	**totaal**	**waarvan incidenteel**	**structureel**	**totaal**	**waarvan incidenteel**	**structureel**
Lasten programma Wsw	12.902	207	12.695	12.749	207	12.542	12.663	207	12.456	12.471	166	12.305	12.149	56	12.093
Totaal lasten programma's	**12.902**	**207**	**12.695**	**12.749**	**207**	**12.542**	**12.663**	**207**	**12.456**	**12.471**	**166**	**12.305**	**12.149**	**56**	**12.093**
Baten programma Wsw	11.735	0	11.735	11.489	0	11.489	11.466	0	11.466	11.556	0	11.556	11.494	0	11.494
Totaal baten programma's	**11.735**	**0**	**11.735**	**11.489**	**0**	**11.489**	**11.466**	**0**	**11.466**	**11.556**	**0**	**11.556**	**11.494**	**0**	**11.494**
Saldo van baten en lasten programma's	**-1.167**	**-207**	**-960**	**-1.260**	**-207**	**-1.053**	**-1.197**	**-207**	**-990**	**-915**	**-166**	**-749**	**-656**	**-56**	**-600**
lasten algemeen dekkingsmiddel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten diverse	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
baten algemeen dekkingsmiddel	600	207	393	600	207	393	600	207	393	600	166	434	600	56	544
baten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten diverse	**600**	**207**	**393**	**600**	**207**	**393**	**600**	**207**	**393**	**600**	**166**	**434**	**600**	**56**	**544**
Saldo van diverse	**600**	**207**	**393**	**600**	**207**	**393**	**600**	**207**	**393**	**600**	**166**	**434**	**600**	**56**	**544**
Saldo totale saldo van baten en lasten van programma's en diverse	**-567**	**0**	**-567**	**-660**	**0**	**-660**	**-597**	**0**	**-597**	**-315**	**0**	**-315**	**-56**	**0**	**-56**
Stortingen in reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	420	0	420	512	0	512	449	0	449	167	0	167	56	0	56
Vrijval reserves	148	0	148	148	0	148	148	0	148	148	0	148	0	0	0
Geraamd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal structurele lasten			**12.695**			**12.542**			**12.456**			**12.305**			**12.093**
Totaal structurele baten			**12.695**			**12.542**			**12.456**			**12.305**			**12.093**
Structurele baten - structurele lasten			**0**			**0**			**0**			**0**			**0**

Balans meerjarenoverzicht

Onderstaand een meerjarig overzicht van de geprognotiseerde balansposities van het Schap, waarin conform de verplichtingen vanuit de wet FIDO, zijn opgenomen de reserves en voorzieningen.

Omschrijving	Ultimo jaar						
x €1.000	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
1. Activa							
1.1 Vaste activa							
1.1.1 Financiële vaste activa	**5.448**	**5.448**	**5.448**	**5.448**	**5.448**	**5.448**	**5.448**
Totaal vaste activa	**5.448**	**5.448**	**5.448**	**5.448**	**5.448**	**5.448**	**5.448**
1.2 Vlottende activa							
1.2.1 Uitzettingen korter dan 1 jaar	**7.682**	**13.926**	**13.435**	**13.070**	**13.018**	**13.036**	**13.464**
1.2.2 Liquide middelen	**3**	**9**	**9**	**9**	**9**	**9**	**9**
Totaal vlottende activa	**7.685**	**13.935**	**13.444**	**13.079**	**13.027**	**13.045**	**13.473**
Totaal activa	**13.133**	**19.383**	**18.892**	**18.527**	**18.475**	**18.493**	**18.921**
2. Passiva							
2.1 Vaste passiva							
Algemene reserve	300	300	300	300	300	300	300
Egalisatiereserve	1.237	1.037	748	443	200	200	200
Bestemmingsreserve	3.450	3.132	2.609	2.255	1.900	1.586	1.530
2.1.1 Totaal eigen vermogen	**4.987**	**4.469**	**3.657**	**2.997**	**2.401**	**2.086**	**2.031**
Geen voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
2.1.2 Totaal voorzieningen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal reserves en voorzieningen	**4.987**	**4.469**	**3.657**	**2.997**	**2.401**	**2.086**	**2.031**
2.1.3 Vaste schulden langer dan 1 jaar	**1.864**	**1.101**	**451**	**300**	**150**	**0**	**0**
2.2 Vlottende passiva	**6.282**	**13.813**	**14.784**	**15.230**	**15.924**	**16.407**	**16.890**
Totaal passiva	**13.133**	**19.383**	**18.892**	**18.527**	**18.475**	**18.493**	**18.921**

Mutaties reserves:							
x €1.000	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Onttrekking bestemmingsreserve	-196	-217	-207	-207	-207	-166	-56
Vrijval bestemmingsreserve	-100	-148	-148	-148	-148	-148	0
Onttrekking egalisatiereserve	616	-200	-289	-305	-242	-1	0
Totaal	320	-565	-643	-660	-597	-315	-56

De onttrekking van de bestemmingsreserve betreft bijdragen aan frictiekosten en projectkosten van WAA groep nv. De vrijval van de bestemmingsreserve 2021-2025 betreft een bedrag ad €590.000 dat ultimo 2021 teveel is gereserveerd voor dekking van toekomstige frictiekosten. Dit bedrag zal conform bestuursbesluit (in december 2021) vanaf 2021 in vijf jaren vrijvallen ter dekking van toekomstige exploitatietekorten van WAA Schap.

Bovenstaande balansposities en het eigen vermogensniveau en verloop zijn sec van toepassing voor het Schap. Daarnaast is ultimo 2021 ook bij de uitvoeringsorganisatie en 100% deelneming van het Schap zijnde WAA groep nv een vrij beschikbaar eigen vermogen aanwezig van € 7,1 mio (o.b.v. voorlopige cijfers). Dit vermogen zal, zoals eerder is aangegeven, worden afgebouwd, en wel tot € 2,5 mio eind 2026. Tezamen met het vermogen van Schap is dit het gewenste minimale weerstandsvermogen voor WAA overall van € 3 mio, waardoor binnen WAA in totaal altijd nog voldoende vermogen beschikbaar is om eventuele tekorten als gevolg van tegenvallers volledig af te dekken binnen de gestelde veiligheidsmarge van het overall weerstandsvermogen.

Overige paragrafen

1. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Het bestuur heeft in 2017 o.b.v. een modelmatige calculatie van het risico-/weerstandvermogen bepaald dat eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi tot een niveau van € € 3 mio overall (Schap en WAA groep nv) voldoende zijn als weerstandvermogen om de eerste risico's binnen WAA zelf te kunnen opvangen. De deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust en zijn bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

Onderstaand een overzicht van de kengetallen zoals genoemd in art. 11 van BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten):

Primaire begroting 2023	**Verloop van de kengetallen**					
	Werkelijk 2021	1e begr.-wijziging 2022	Primaire begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	-27%	-27%	-23%	-18%	-16%	-16%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	10%	13%	19%	23%	26%	26%
Solvabiliteitsrisico	68%	62%	54%	44%	38%	34%
Structurele exploitatieruimte	7%	-3%	-6%	-3%	-3%	-2%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote en de solvabiliteit nemen af vanaf 2021 doordat het Schap jaarlijks aflost op langlopende leningen in combinatie met een afname van vrije reserves, omdat de concerntekorten niet volledig worden aangevuld door gemeentelijke tekortfinanciering, en doordat de bestemmingsreserve wordt aangesproken ter dekking van frictiekosten resp. deels vrijvallen. Hierdoor verslechtert de verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen. De exploitatieruimte blijft vanaf 2022 negatief omdat er, mede a.g.v. de hoge WSW subsidietekorten, een blijvend tekort op de exploitatie is en vooralsnog blijft.

2. Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing

Het Schap kent zowel risico's als publiekrechtelijke organisatie als risico's vanuit het ondernemerschap omdat zij volledig aandeelhouder is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De verschillende risico's die het Schap loopt, zijn onderstaand weergegeven.

2.1 Risico's voor Schap als publiekrechtelijke organisatie

De risico's die het Schap loopt als publiekrechtelijke organisatie zijn vanaf 2015 oplopende ten opzichte van voorgaande jaren. Dit als gevolg van:

- **Risico: optimalisatie- en finetuning proces**

Vanaf 2014 heeft het Bestuur van WAA Venlo e.o. middels "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan "Samen Anders!" nadrukkelijk een financieel kader voor WAA bepaald. Hierin is aangegeven dat in financiële zin een sterke verbetering van het bedrijfsresultaat vanaf 2015 t/m 2020 moet worden gerealiseerd om het effect van de oplopende kortingen op de rijksbijdrage WSW vanaf 2015 te dempen. Vanaf 2021 moet gestreefd worden naar consolidatie van het resultaat op een niveau dat past bij de maatschappelijke taak en daarbij behorende maatschappelijke kosten en bijdragen van haar deelnemende gemeenten.
Al vanaf 2015 wordt deze koers van WAA aangehouden maar ook jaarlijks zowel Bestuurlijk als operationeel tegen het licht gehouden en daar waar nodig gefinetuned. WAA is en blijft staan voor een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf van en voor de regio Venlo en primair voor WSW-ers met een loonwaarde vanaf 30% en hoger (zgn. 'blauwe"/niet beschutte WSW groep). Daarmee is nadrukkelijk ook gekozen voor een krimp van de organisatie vanaf 2015. Ondanks dat via verantwoordingen en begrotingen grotendeels duidelijk is wat het financiële effect is van de koers,

blijft het evident dat het niet geheel of gedeeltelijk passend kunnen plaatsen van WSW-ers tegen optimaal renderende condities van groot belang is voor het uiteindelijke resultaat van WAA overall. Het verder optimaliseren van het gehele proces van detacheren en van (aanvullende) maatregelen die hierbij nodig zijn, zal direct een effect hebben op de exploitatie van zowel WAA groep nv als WAA Venlo e.o., en de mate waarin dit proces slaagt is tevens een financieel risico voor WAA Venlo e.o.

- **Risico: mogelijke herijking bestuurlijke constellatie WAA**

Zoals eerder is aangegeven, zijn de gemeenten al enkele jaren bezig om te onderzoeken of en zo ja hoe, wat, waar en wanneer zij een stap wil gaan zetten om alle activiteiten voor de Participatiewet integraal en in samenhang samen te voegen. Een dergelijk proces kan en zal een risico vormen voor de continuïteit van de organisatie WAA over de volle breedte. Nog los daarvan zal een dergelijke operatie naar verwachting omvangrijk zijn, en zowel qua omvang als ook inhoudelijk complex. Eventuele externe en specialistische fiscale, juridische en personele ondersteuning zal daarbij zeker aan de orde zijn. Hiervoor zijn vanaf 2020 jaarlijks beperkt middelen gereserveerd. Het zal evident zijn dat hier een risico op ontoereikendheid hiervan schuilt.

Een ander gevolg van dit proces is dat de huidige WAA zich onvoldoende kan door - ontwikkelen naar een breed detacheringsbedrijf zoals dat zou passen in de opzet van de huidige Participatiewet. Daarnaast zorgt de onzekerheid over de toekomst ervoor dat prudent en derhalve beperkt wordt geïnvesteerd in het gereedschap (o.a. ICT) en de organisatie. Beperkt investeren geeft een risico van bijblijven maar niet (door)ontwikkelen, en derhalve stilstand. Stilstand is achteruitgang, zeker in de dynamische omgeving waarin WAA opereert. Ook hier is een latent risico aanwezig dat steeds pregnanter wordt naarmate finale besluitvorming rond dit thema uitblijft en de toekomst langer en langer onzeker blijft. Een risico op een organisatie die straks zover achterloopt dat alleen met extra grote inspanningen weer aansluiting gevonden kan worden bij het dan geldende heden. Als dat dan überhaupt nog lukt…. Dit risico is eind 2019 ook nadrukkelijk benoemd door onze externe accountant in een bestuurlijke toelichting bij haar management letter.

- **Risico's uit hoofde van de WSW**

Steeds meer zijn de financiële risico's voor de uitvoering van de WSW als gevolg van de doorlopende en oplopende rijks-bezuinigingen vanaf 2015 tot en met 2020, vanuit het Rijk naar de SW-bedrijven resp. haar deelnemende gemeenten verlegd. Het lijkt erop dat deze beweging vanaf 2021 tot staan is gekomen maar niets is minder waar; de rijksbijdrage wordt vanaf 2021 weliswaar niet verder autonoom gekort, maar blijft wel structureel op een fors lager niveau dan oorspronkelijk het geval was. En is hiermee verre van kostendekkend ten opzichte van de verplichtingen die hierbij horen. In combinatie met de verdere uitrol van de Participatiewet, drukt dit een forse stempel op de toekomstige vorm, inhoud en financiering van de WSW. Daarenboven is het zeker niet uit te sluiten dat de rijks-bezuinigingen op de WSW en het hele terrein van gesubsidieerde arbeid tóch verder zullen gaan dan tot nu toe is aangegeven en aangenomen. Dit omdat deze worden bepaald in een landelijke, politieke omgeving die veranderlijk is en waar maatschappelijke waarden vaker prevaleren boven bedrijfseconomische realiteit en rationaliteit. Dit is nadrukkelijk een risico voor zowel WAA als haar deelnemende gemeenten!

Het zal duidelijk zijn dat álle veranderingen in de inhoud, vorm en structuur rondom de uitvoering van de WSW over de volle breedte zowel uitvoerings- als financiële risico's met zich mee kan brengen. "Uitloop- en inloop-" resp. transformatierisico's die er kunnen zijn in de volgende verbouwfase bij bestaande modaliteiten, maar ook nieuwe risico's die nu nog niet of nauwelijks onderkend zijn en in de (nabije) toekomst manifest kunnen worden in nieuwe werkwijzen en/of structuren en uitvoeringsmodaliteiten.

Daarnaast is in de Participatiewet aangegeven dat de WSW vanaf 2015 geen instroom meer zal kennen en derhalve zal deze regeling worden afgebouwd. Door de afbouw van de WSW krimpt de WSW-bezetting van het Schap waardoor huidige schaalvoordelen in de uitvoering teruglopen en zelfs geheel of gedeeltelijk wegvallen waardoor de exploitatie van het Schap en/of haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv onder druk komt te staan. Vanaf 2018 is dit al zichtbaar en in 2021 loopt dit zgn. negatieve economies-of-scale-effect verder op. In de exploitatie wordt hier rekening mee gehouden maar het is niet mogelijk alle effecten hiervan exact voor alle toekomstige jaren in te schatten. Hierdoor is en blijft dit altijd een risico.

- **Risico's naar aanleiding van gemeentelijke herindeling**

Het herindelingsproces in de regio Noord-Limburg is voorlopig niet aan de orde maar daarom niet minder belangrijk. Dit proces is direct van belang voor WAA omdat een mogelijke verkleining van het WSW-verzorgingsgebied kan leiden tot een geringer gemeentelijk draagvlak via een lager aanbod van SW-geïndiceerd personeel. Hierdoor kan de bedrijfsvoering (nog) sterker onder druk komen te staan terwijl de financiële draagkracht onder de onderneming WAA kleiner wordt. Hierdoor kunnen in de toekomst activiteiten onder druk komen te staan. De risico's voor WAA vanuit deze optiek zijn bijna niet in te schatten maar daarom niet minder aanwezig.

- **Demografische risico's**

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving is ook bij WAA een issue dat bij WAA zelfs nog sterker doorwerkt dan in de samenleving. Een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat de gemiddelde leeftijd hoger is dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met een oplopende krimp en hogere uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functie-eindlonen) en hogere prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt steeds nadrukkelijker nagedacht over en gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao voor zowel WSW- als niet-WSW-personeel is deze beweging echter slechts mondjesmaat zichtbaar: seniorenregelingen en FPU-achtige modellen worden niet om- en afgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerkers. Nog los van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de bedrijfsvoering van WAA.

- **Fiscale risico's**

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor publiekrechtelijke organisaties van toepassing. WAA Venlo e.o. is hierbij aangemerkt als een Gemeenschappelijke Regeling die geen winststreven heeft en die zich om die reden niet als onderneming voor de vennootschapsbelasting kwalificeert. De uitvoeringsorganisatie WAA groep nv is te zien als een overheids-nv die sec de WSW uitvoert met haar werkactiviteiten en om die reden valt onder de vrijstellingsbepalingen van de nieuwe Wet Vpb. Beide vrijstellingen zijn eind 2017 formeel door de Belastingdienst goedgekeurd en bevestigd. De 100% dochtermaatschappijen van WAA groep nv, Beheermaatschappij Werkvoorziening Venlo bv en Vindt bv, zijn beide wel aangemerkt als formeel Vpb-plichtig, maar voeren feitelijk (momenteel) geen onderneming. Hierdoor is de materiële Vpb-plicht voor deze beide bedrijven nagenoeg nihil. Ondanks dat ten aanzien van fiscaliteiten en vennootschapsbelasting e.e.a. vanaf 2017 is uitgekristalliseerd en formeel is goedgekeurd, is het altijd maar de vraag of dit ook in de toekomst zo blijft. De hele wet- en regelgeving op dit terrein is nl. nog steeds volop in beweging. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat in de toekomst toch ooit mogelijke overschotten van het Schap en WAA groep nv worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

- **Financieringsrisico's**

In de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheid) is onder andere opgenomen dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in hun begroting een treasurystatuut moeten opnemen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de risico´s met betrekking tot treasurybeheer. Voor een uiteenzetting van deze risico´s wordt verwezen naar de toelichting onder 'Financiering'.

- **Risico's Covid-19 ten aanzien van Rijksbijdrage WSW**

Ondanks dat Covid-19 wel een fors effect heeft bij WAA, zijn de effecten hiervoor voor sec het Schap op kortere termijn vooralsnog beperkt. Als gekeken wordt naar de langere termijn (2023 en verder), is de verwachting dat Covid-19 meer en meer onderdeel wordt van de dagelijkse gang van zaken. Het kan echter, zomaar weer omslaan met een nieuwe variant en dan weer een ander verhaal zijn. En dan kan het zomaar plots wél een forse directe impact hebben op het Schap. Het

Rijk en gemeenten hebben nl. een gentlemen's-agreement waarbij het financiële uitgangspunt is "Samen de trap op, samen de trap af". Concreet: als het goed gaat met de Rijksbegroting straalt dit af op gemeenten, maar andersom ook. En m.n. dat laatste, is vanaf 2020 bij het Rijk aan de orde.

Dit gezamenlijke beleid is door het Rijk voor 2020 en 2021 voorlopig in de ijskast gezet maar voor de jaren na 2021 is dat maar de vraag. Mocht dit beleid onveranderd na 2021 worden doorgezet, dan moeten gemeenten vanaf 2022 - rekening houdende met de enorme impact die alle compensatieregelingen vanuit het Rijk nu en in de toekomst hebben op de lopende Rijksbegroting - mogelijk rekening houden met mogelijk forse kortingen, ook op het Participatiebudget incl. rijksbijdrage WSW vanaf 2023. Het hoe, wat en waar verder is nog niet bekend en derhalve vooralsnog PM. Maar daardoor niet minder relevant.

2.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap

- **Risico: resultaten deelneming in WAA groep nv**

Door de juridische splitsing vanaf 1-1-2004 loopt het Schap als Gemeenschappelijke Regeling geen directe risico´s uit hoofde van het ondernemerschap. Als 100% aandeelhouder in WAA groep nv loopt het Schap deze risico´s natuurlijk wel. Immers, de resultaten van WAA groep nv zullen, via de waardering van de deelneming in de nv, een effect hebben op de resultaten van het Schap. Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA groep nv opereert.

- **Risico's Covid-19 op bedrijfsvoering van deelneming WAA Groep nv**

Ondanks de verwachting dat WAA voldoende in staat is de gevolgen van Covid-19 op kortere en middellange termijn zelf op te vangen, zijn natuurlijk wel stevige directe en indirecte risico's hieraan verbonden. Op korte termijn moet dan met name gedacht worden aan wederom een nieuwe agressievere variant van het virus met als gevolg wederom geheel en/of partiele shut downs van gehele bedrijfstakken waardoor WAA groep nv veel minder resp. geen toegevoegde waarde meer ontvangst en extra kosten moet maken omdat plaatsingen bij inleners al dan niet tijdelijk mogelijk zijn. Wekelijks wordt deze impact gemonitord d.m.v. een geactualiseerde impactanalyse.

Ook verdere gevolgen hiervan zullen meer en meer duidelijk worden waarbij meer finale sluitingen van bedrijven nadrukkelijk ook een risico zijn in dit kader. Terwijl een compensatie van het Rijk, zeker op een wat langere termijn, nog maar de vraag is. En ondanks het feit dat WAA groep nv voldoende eigen middelen heeft om de gevolgen van Covid-19 op korte en middellange termijn vooralsnog het hoofd te beiden, is het onzeker of en hoe Covid-19 -19 zich de komende periode gaat ontwikkelen.. Wat wel al duidelijk en zeker is dat het langer duurt dan 2021 en ook in 2022 niet weg is. Hoe het daarna zal gaan is een grote vraag voor iedereen en dat blijft een risico. De omvang van dit risico is overigens vooralsnog niet in te schatten en derhalve PM.

- **Risico: ontwikkelingen op de arbeidsmarkt**

Een ander risico voor WAA is dat met de afronding van de strategienota Samen Anders! de organisatie WAA nadrukkelijk de beweging van "binnen naar buiten" heeft afgerond en als sociaal duurzaam SW-detacheringsbedrijf verder gaat. Als door interne of externe (markt-) omstandigheden de invulling van detacheringen en uitplaatsingen niet (helemaal) loopt conform afspraken en planning, kan en zal dit financiële gevolgen hebben voor zowel WAA als (in het verlengde hiervan) deelnemende gemeenten. Concreet is bij het opstellen van alle begrotingen vanaf 2015 uitgegaan van een groeiend opnamevermogen van WSW-medewerkers door bedrijven in de regio tegen reële tarieven. Er is geen rekening gehouden met mogelijke negatieve arbeidsmarktontwikkelingen zoals een teruglopende vraag, toenemende werkloosheid en/of nieuwe concurrentie voor WAA zoals bijv. Wajong.

- **Risico: vervuilde gronden**

Het Schap was tot medio 2018 eigenaar van (onder-)gronden aan de Edisonstraat in Venlo en van de Kwekerij Roobeek. En ondanks dat zowel het complex aan de Edisonstraat als de Kwekerij vervreemd zijn, kan voor WAA ten aanzien van milieuvervuilingen een staartverplichting uit voortvloeien. Ondanks het feit dat WAA van mening is dat momenteel geen sprake is van

milieurisico's en/of vervuiling van ondergronden c.a., in welke zin dan ook, die niet in beeld en opgelost resp. afgekocht zijn, is hier wel altijd een latent risico aanwezig.

- **Risico: transitievergoedingen**

Per 1 juli 2015 is de Wet Werk & Zekerheid (WWZ) ingegaan. Onderdeel van deze wet is de z.g. transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Deze transitievergoeding kunnen zowel werknemers met een vast contract als werknemers met een tijdelijk contract ontvangen. Ook werknemers die aaneensluitend 2 jaar ziek zijn geweest en uitstromen richting WIA/IVA kunnen aansluitend hierop recht uitoefenen op deze transitievergoeding. Medio 2019 is door het Rijk aangegeven dat alle al betaalde en toekomstige transitievergoedingen voor de laatste categorie bij het UWV kunnen worden gedeclareerd. Echter, voor andere uitdiensttredingen zoals ontslag op staande voet etc. geldt dit niet. Zeker omdat de meeste WSW-dienstverbanden al erg lang lopen zijn de kosten die hieruit voortvloeien vaak hoog en onvoorspelbaar en vormen een financieel risico voor WAA en haar gemeenten.

- **Risico: AVG**

Vanaf medio 2018 is in Europa een nieuwe privacywetgeving van kracht die de wettelijke bescherming van persoonsgegevens moet waarborgen. In Nederland is dit vertaald in (aanvullende) wetgeving in de vorm van een zgn. AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Deze wet schrijft gedetailleerd voor hoe, wat en waar een organisatie moet omgaan met de bewaring en verstrekking van persoonsgegevens. Zeker aan een publieke organisatie als WAA, die werkt met een kwetsbare doelgroep, stelt deze wet hoge eisen zowel in middelen als doen en laten van mensen op dit gebied. WAA is in dit kader al een heel traject gelopen van zowel fysieke maatregelen als bewustwording en het als organisatie steeds alert zijn op alles in dit kader. En ondanks dat WAA van mening is dat zij momenteel "AVG-proof" is, moet nog het nodige gebeuren om op dit gebied ook op lange termijn volledig AGV-proof te blijven. In de AVG zijn boetes en bestuurlijke maatregelen vastgelegd indien hier niet aan voldaan wordt. En ondanks dat WAA op dit punt naar haar mening AVG-proof is, is het nu, maar ook in de toekomst nooit uit te sluiten dat iets op dat punt niet goed gaat. Immers: WAA is en blijft een organisatie die draait om en met mensen. En mensen maken nu eenmaal fouten. Vanuit die optiek is nu, maar ook in de toekomst altijd een risico voor WAA en in het verlengde haar participanten.

- **Risico: cyberrisico's**

Recente voorvallen van organisaties die zijn aangevallen door hackers of internetcriminelen hebben aangetoond dat elke organisatie tegenwoordig risico loopt op verstoring of zelfs lamlegging van de interne werkprocessen door virussen als gevolg van malware of door bedreigingen via ransomware. WAA heeft tegen deze risico's wel maatregelen genomen, zowel fysiek en softwarematig als in risicoafdekking (cyberverzekering). Desondanks is algemeen bekend dat beveiliging tegen cyberrisico's vaak achter de nieuwste ontwikkelingen aanloopt, en dus altijd een latent cyberrisico aanwezig is.

- **Risico Effecten WAB**

Vanaf 1-1-2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) van kracht. Deze wet herbergt verschillende kaders en maatregelen die de inzet van tijdelijke arbeidskrachten voor alle organisaties fors duurder en risicovoller maken dan eerder het geval. Weliswaar zet WAA maar in beperkte mate arbeidskrachten in die niet onder de WSW vallen en met een tijdelijk contract, maar desalniettemin zit hierin een risico. Een juridisch maar ook financieel risico indien op dit vlak menselijke fouten gemaakt worden door (bijv. termijnoverschrijdingen e.d.).

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Na de verkoop van haar gronden in 2017 en 2018 heeft WAA Venlo e.o. geen kapitaalgoederen meer. Derhalve is geen sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

4. Financiering

WAA kent conform de wet FIDO een treasurystatuut. Hierin is opgenomen dat jaarlijks in een aparte paragraaf in de begroting een beschouwing wordt gegeven van de rente en financierings-ontwikkelingen zoals het Schap die verwacht. Uitgangspunt is hierbij dat voldoende inzicht moet zijn in korte en langlopende financieringsrisico's van het Schap en op welke wijze het Schap deze risico's beheerst resp. beperkt. Indicatoren hiervoor zijn, naast het financieringsoverzicht, overzichten van leningenrisico's en renterisico's. Benchmarks hiervoor zijn de wettelijke criteria zoals die in de Wet FIDO zijn vastgelegd voor gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand zijn de kasgeldruimte en de renterisico's weergegeven. Uit beide overzichten blijkt dat het Schap in 2021 overall heeft voldaan aan de hiervoor geldende normen. Vanaf het 4e kwartaal is marginaal sprake van een overschrijding van de kasgeldlimiet als gevolg van de reguliere aflossing op en vervanging van duur lang vreemd vermogen door goedkope overtollige interne rekening-courant financiering vanuit WAA Groep nv c.a.. Deze lijn zal uit budgettair oogpunt going concern in 2023 en volgende jaren worden doorgezet.

1e Kwartaal 2021

Stappen (1-4) Bedragen x € 1.000	*(1) Vlottende schuld*	*(2) Vlottende middelen*	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo januari	*3.988*	*4.043*	55
ultimo februari	*3.760*	*4.834*	1.074
ultimo maart	*4.410*	*5.204*	794
(4) Gemiddelde van (3)			641
Stappen (5-9)	*Variabelen*		*Bedragen*
-5	***Kasgeldlimiet (KGL)***		*1.153*
(6a) = (5>4)	*Ruimte onder de KGL*		*1.794*
(6b) = (4>5)	*Overschrijding van de KGL*		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	*Begrotingstotaal 2021*		*14.065*
-8	*Percentage regeling*		*8,20%*
(5) = (7) x (8) / 100	***Kasgeldlimiet***		*1.153*

2e kwartaal 2021

Stappen (1-4) Bedragen x € 1.000	*(1) Vlottende schuld*	*(2) Vlottende middelen*	*(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen*
ultimo april	*4.602*	*5.200*	598
ultimo mei	*5.031*	*5.313*	282
ultimo juni	*11.910*	*12.007*	97
(4) Gemiddelde van (3)			326
Stappen (5-9)	*Variabelen*		*Bedragen*
-5	***Kasgeldlimiet (KGL)***		*1.153*
(6a) = (5>4)	*Ruimte onder de KGL*		*1.479*
(6b) = (4>5)	*Overschrijding van de KGL*		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	*Begrotingstotaal 2021*		*14.065*
-8	*Percentage regeling*		*8,20%*
(5) = (7) x (8) / 100	***Kasgeldlimiet***		*1.153*

3e kwartaal 2021

Stappen (1-4) Bedragen x € 1.000	*(1) Vlottende schuld*	*(2) Vlottende middelen*	*(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen*
ultimo juli	*12.482*	*12.373*	-109
ultimo augustus	*12.674*	*12.509*	-165
ultimo september	*12.427*	*12.006*	-421
(4) Gemiddelde van (3)			-232
Stappen (5-9)	*Variabelen*		*Bedragen*
-5	***Kasgeldlimiet (KGL)***		*1.153*
(6a) = (5>4)	*Ruimte onder de KGL*		*922*
(6b) = (4>5)	*Overschrijding van de KGL*		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	*Begrotingstotaal 2021*		*14.065*
-8	*Percentage regeling*		*8,20%*
(5) = (7) x (8) / 100	***Kasgeldlimiet***		*1.153*

4e kwartaal 2021

Stappen (1-4) Bedragen x € 1.000	*(1) Vlottende schuld*	*(2) Vlottende middelen*	*(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen*
ultimo oktober	*12.912*	*11.791*	-1.121
ultimo november	*12.741*	*11.400*	-1.341
ultimo december	*13.644*	*12.275*	-1.369
(4) Gemiddelde van (3)			-1.277
Stappen (5-9)	*Variabelen*		*Bedragen*
-5	***Kasgeldlimiet (KGL)***		*1.153*
(6a) = (5>4)	*Ruimte onder de KGL*		
(6b) = (4>5)	*Overschrijding van de KGL*		*-124*
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	Begrotingstotaal 2021		14.065
-8	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	**Kasgeldlimiet**		1.153

Renterisico vaste schuld

Bedragen x € 1.000

Stap	**Variabelen Renterisico(norm)**	Realisatie 2021	Begroting 2022 na wijziging	Primaire begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
(1)	Renteherziening	0	0	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	763	650	150	150	0	0
(3)	**Renterisico**	**764**	**764**	**651**	**150**	**0**	**0**
(4)	**Renterisiconorm**	**2.698**	**2.580**	**2.550**	**2533**	**2.494**	**2.430**
(5a) = (4>3)	Ruimte onder risiconorm	1.934	1.816	1.899	2.383	2.494	2.430
(5b) = (3>4)	Overschrijding risiconorm	0	0	0	0	0	0
Berekening Renterisiconorm:							
(4a)	Totaal lasten boekjaar	13.491	12.902	12.749	12.663	12.471	12.149
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%	20%
(4) =(4a x 4b/100)	Renterisiconorm boekjaar	2.698	2.580	2.550	2.533	2.494	2.430

Volgens art. 2 Wet FIDO, betreffende de Regeling Schatkistbankieren voor decentrale overheden, dienen overtollige geldmiddelen in de schatkist te worden aangehouden. Als overtollige geldmiddelen worden bedragen aangemerkt boven 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 1.000.000 vanaf medio 2021.

EMU-saldo		x € 1000						
		Realisatie	**Begroting**					
	Omschrijving	**2021 *)**	**2022 voor wijz.**	**2022 na 1e wijz.**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.741	-1.529	-1.167	-1.260	-1.197	-915	-656
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0	0
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0	0	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden waaronder in het Schap deelnemende gemeenten, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	1.100	1.100	600	600	600	600	600
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), **voor zover niet op exploitatie verantwoord**	0	0	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties **niet op exploitatie verantwoord**	0	0	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0	0	0
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten	0	0	0	0	0	0	0
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?							
Berekend EMU-saldo		**-641**	**-429**	**-567**	**-660**	**-597**	**-315**	**-56**

**) volgens voorlopige cijfers*

5. Verbonden partijen

Het Schap kent slechts één verbonden partij, namelijk WAA groep nv (gevestigd aan de Edisonstraat 8 te Venlo), waarvan het Schap 100% eigenaar is. WAA groep nv voert namens het schap de WSW uit op basis van een contract. Het huidige contract loopt tot en met 31 december 2022 en kent een verlengingsoptie voor 2023 en volgende jaren.

Het begrote resultaat van WAA groep nv in 2022 is -/- € 800.000. Dit tekort zal binnen WAA groep nv zelf worden gedekt door de inzet van overschotten uit vorige jaren resp. vrije reserves. De begrote totale exploitatie van de WAA groep nv (totaal baten en lasten) over 2022 bedraagt naar verwachting ongeveer € 34.000.000.

6. Lokale heffingen

Het Schap kent geen lokale heffingen.

7. Grondbeleid

Het Schap kent geen grondbeleid. Het Schap heeft, na de verkoop van haar gronden in 2017 en begin 2018, geen gronden meer in bezit.

Overzicht van baten en lasten begroting 2023

Overzicht van baten en lasten

	Primaire begroting 2023		Begroting 2022 na 1e wijziging		Primaire begroting 2022		Werkelijk 2021*	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Rijkssubsidie WSW		11.489		11.735		11.975		11.756
Diverse baten		0		0		0		297
Totale baten		**11.489**		**11.735**		**11.975**		**12.053**
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	12.213		12.238		13.002		12.878	
Administratiekosten	66		65		65		64	
Personeelskosten bestuur	21		21		21		16	
Rentekosten minus – opbrengsten	38		51		51		46	
Kosten uitplaatsingen en herindicatie	118		115		115		113	
Frictiekosten bijdrage aan NV	207		207		142		145	
Projectkosten bijdrage aan NV	0		0		0		25	
Overige algemene kosten	85		205		108		86	
Totale lasten		**12.749**		**12.902**		**13.504**		**13.373**
Exploitatieresultaat		**-1.260**		**-1.167**		**-1.529**		**-1.320**
Bijdrage aan WAA groep nv		0		0		0		-297
Concernresultaat		**-1.260**		**-1.167**		**-1.529**		**-1.617**
Dekking concernresultaat:								
Gemeentelijke tekortfinanciering WSW		600		600		1.100		1.100
Begroot saldo baten en lasten		**-660**		**-567**		**-429**		**-517**
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve		207		207		142		170
Vrijval bestemmingsreserve		148		148		147		147
Toevoegingen aan bestemmingsreserve		0		0		0		0
Begroot resultaat (te dekken uit alg. reserve)		**-305**		**-213**		**-140**		**-200**

**) betreft voorlopige cijfers*

Kasstroomoverzicht

(x € 1.000)	Primaire begroting 2023	Begroting 2022 na 1e wijziging	Primaire begroting 2022	Werkelijk 2021*
Resultaat (te dekken uit algemene reserve)	-305	-213	-140	-200
Mutaties in bestemmingsreserve	-355	-355	-289	-317
Mutaties in werkkapitaal	810	1.218	1.079	1.286
Kasstroom uit operationele activiteiten	**150**	**650**	**650**	**769**
Desinvesteringen mat. vaste activa	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	**0**	**0**	**0**	**0**
Aflossingen van langlopende schulden	-150	-650	-650	-763
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	**-150**	**-650**	**-650**	**-763**
Mutatie geldmiddelen	**0**	**0**	**0**	**6**
**) betreft voorlopige cijfers*				
Saldi geldmiddelen:				
Beginstand boekjaar	*9*	*9*	*9*	*3*
Eindstand boekjaar	*9*	*9*	*9*	*9*
Mutatie	***0***	***0***	***0***	***6***

Toelichting op de programmabegroting

Zoals eerder reeds is vermeld, dient nadrukkelijk rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van jaren t/m 2017 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren 2018 en verder, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de WSW uitvoert, fors lager is dan in voorgaande jaren. Dit omdat vanaf 2018 geen sprake meer is van een integrale maar van een deeluitvoering van de WSW voor de gemeenten via WAA. Vanaf 1-1-2018 staan gemeenten nl. zélf aan de lat voor de uitvoering van het beschutte deel van WSW.

Rijksvergoeding WSW (excl. Covid-19 bijdragen)

	Primaire begroting 2023	Begroting 2022 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2022	*Werkelijk 2021**
Rijksvergoeding WSW regulier	**11.489**	**11.735**	**11.975**	**11.756**
Bij: bonus Begeleid werken	0	0	0	0
Af: korting rechtmatigheid	0	0	0	0
Totaal rijksbijdrage	**11.489**	**11.735**	**11.975**	**11.756**
Aantal SE incl. Begeleid werken	377,0	391,5	414,2	412,9
Rijkssubsidie regulier per SE (x € 1)	30.673	29.975	28.911	28.486

* *Voorlopige cijfers en rijksbijdrage excl. eenmalige Covid-19 compensatie 2021*

De omvang van de door het Schap van de (deelnemende) gemeenten te ontvangen vergoeding is gebaseerd op:
a) de Rijksbijdrage WSW bijdrage als onderdeel van het participatie-budget 2023 zoals die in de decembercirculaire 2021 van SZW gepubliceerd is en
b) op een raming van de gemiddelde WSW-bezetting per gemeente voor 2023 per gemeente.

Ondanks de jaarlijkse kortingen op de rijkssubsidie per SE t/m 2020, is deze in 2021 gestegen. Dit m.n. door niet begrote extra uitstroom WSW op landelijks schaal vanaf 2019 tot en met 2021 die, bij een gelijkblijvend macrobudget over 2021, in 2021 zorgde voor een hogere rijksbijdrage per WSW arbeidsplek bij landelijk minder WSW-ers. En omdat deze methodiek bij het Rijk ook voor komende jaren niet verandert, is dit een effect dat ook doorwerkt in volgende jaren.
Deze ontwikkeling was in eerste instantie in de WAA begroting niet verwacht en begroot voor 2021 en volgende jaren. Hierdoor is ook de rijksbijdrage 2022 na 1e begrotingswijziging en volgende jaren hoger dan in de primaire begroting 2022. In deze primaire begroting 2023 is de rijksbijdrage opgemaakt volgens de decembercirculaire 2021 en tevens met een verwachte LPO (loonprijscompensatie) van 1,85%. De loonkosten per fte WSW zullen in 2023 stijgen met 2,25% t.o.v. 2022. Door een verwachte hogere stijging van rijkssubsidie per SE blijft de subsidieratio (rijkssubsidie t.o.v. de loonkosten WSW) in 2023 ongeveer 88,0%.

Diverse baten

In 2021 betreft dit de voor heel 2021 via gemeenten van het Rijk ontvangen eenmalige zogenaamde coronabijdrage om de gevolgen van Covid-19 op de bedrijfsvoering te mitigeren. In 2021 bedroeg deze eenmalige bijdrage ongeveer € 719 per arbeidsjaar WSW. Voor alle jaren na 2021 is een eventuele bijdrage uit dien hoofde als PM geraamd.

Overige uitvoerings- en plaatsingskosten

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van de WSW, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv.

	Primaire begroting 2023	Begroting 2022 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2022	Werkelijk 2021*
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	32.395	32.259	31.390	31.189
Dekkingsgraad rijkssubsidie : Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,95	0,93	0,92	0,91

**) betreft voorlopige cijfers*

Ten opzichte van de realisatie 2021 stijgen de bruto uitvoerings- en plaatsingskosten per SE in 2022 en 2023. Dit vooral door de daling van de toegevoegde waarde en als gevolg van CAO hogere WSW- en reguliere personeelskosten per fte in 2022. De dekkingsgraad verbetert doordat t/m 2026 vrij beschikbaar eigen vermogen van WAA groep nv wordt ingezet ter beperking van de stijging en doordat de rijksbijdrage per Se meer stijgt dan de uitvoeringsbijdrage. Enerzijds dit door een meer dan eerder verwachte verhoging van de rijksbijdrage per Se, anderzijds door genoemde eigen vermogen inzet waardoor WAA in haar bedrijfsvoering in staat is deze kostenstijgingen voor Het Schap beperkt te houden.

Personeelskosten bestuur

	Primaire begroting 2023	Begroting 2022 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2022	Werkelijk 2021 *
Salarissen en sociale premies	21	21	21	16
Totaal	21	21	21	16

∗ *Voorlopige cijfers*

Rentekosten minus –opbrengsten

	Primaire begroting 2023	Begroting 2022 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2022	Werkelijk 2021 *)
Rentekosten leningen o/g	38	51	51	46
Rentekosten overige	0	0	0	0
Renteopbrengsten	0	0	0	0
Totaal	**38**	**51**	**51**	**46**

∗ *Voorlopige cijfers*

De rentekosten stijgen in 2021 na 1e begrotingswijziging t.o.v. de primaire begroting door een met ingang van 2021 ingevoerde negatieve rente op grote delen van de lopende betaalrekeningen bij huisbankiers. In de primaire begroting 2022 dalen de rentekosten t.o.v. 2021 door aflossingen op langlopende leningen.

Kosten uitplaatsingen en herindicatie

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van uitplaatsingen en herindicatie van de WSW, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv. In 2022 is € 115.000 begroot (2021: € 113.000).

Projectkosten bijdrage aan NV

	Primaire begroting 2023	Begroting 2022 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2022	Werkelijk 2021*
Projectkosten bijdrage aan NV	0	0	0	25
Totaal	**0**	**0**	**0**	**25**

∗ *Voorlopige cijfers*

De bijdrage in de projectkosten aan WAA groep nv worden, op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit de bestemmingsreserve.

Frictiekosten bijdrage aan NV

	Primaire begroting 2023	Begroting 2022 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2022	Werkelijk 2021*
Frictiekosten bijdrage aan NV	207	207	142	145
Totaal	**207**	**207**	**142**	**145**

∗ *Voorlopige cijfers*

De frictiekosten betreffen vooral personeelskosten van boventallig personeel, en worden op basis van bestuursbesluiten gedekt uit de bestemmingsreserve.

Overige algemene kosten

	Primaire begroting 2023	Begroting 2022 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2022	Werkelijk 2021*
Accountantskosten	48	46	47	50
Kosten modernisering WSW	0	125	25	36
Onvoorzien	25	24	25	0
Overige	12	10	11	10
Totaal	**85**	**205**	**108**	**86**

∗ *Voorlopige cijfers*

De kosten modernisering WSW betreffen m.n. de inzet van projectleiding en externe deskundigen vanuit een gemeenschappelijke vraag en gemeenschappelijk belang van alle drie de deelnemende gemeenten te dekken voor het geval de voorgenomen integratie van WAA en het sociale domein van de gemeente Venlo doorgaat.

Onder de post Onvoorzien zijn, naast een budget voor onvoorziene zaken, in 2022 (evenals voorgaande jaren) ook middelen begroot om eventuele verschillen tussen de ontvangen rijksbijdrage en uitvoerings- en plaatsingsbijdrage WSW a.g.v. afwijkingen tussen begrote en feitelijk ingevulde WSW-bezetting bij het Schap te kunnen opvangen.

Bijdragen aan WAA groep nv

Via de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage is de eenmalige rijkscompensatie over 2020 en 2021 om de gevolgen van Covid-19 op de bedrijfsvoering te mitigeren, in lijn met bestuurlijke besluitvorming, volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Dit zal ook gebeuren met eventuele volgende compensaties. Hierdoor worden de gevolgen van Covid-19 op de bedrijfsvoering / exploitatie en de compensatie hiervoor binnen de WAA constellatie zowel materieel als formeel gematched. In verband met het afwijkende en eenmalige karakter van zowel de ontvangst als doorbetaling van deze Coronabijdrage van het Rijk resp. gemeenten via de Rijksbijdrage WSW, wordt de ontvangst hiervan in de exploitatie

van het Schap apart verantwoord onder Diverse baten. De doorbetaling aan WAA groep nv wordt ook apart verantwoord onder deze post Bijdragen van/aan Derden.

Onttrekkingen uit bestemmingsreserve

De hierboven vermelde bijdragen in projectkosten en frictiekosten aan WAA groep nv worden op basis van bestuursbesluiten gedekt uit bestemmingsreserves.

	Primaire begroting 2023	Begroting 2022 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2021*
Projectkosten bijdrage aan NV	0	0	0	25
Frictiekosten bijdrage aan NV	207	207	142	145
Totaal onttrekkingen	**207**	**207**	**142**	**170**

* *Voorlopige cijfers*

Toevoeging aan bestemmingsreserve

In 2022 en 2023 is geen toevoeging aan de bestemmingsreserve begroot. De in voorgaande jaren gereserveerde frictiemiddelen zijn naar verwachting toereikend om de geplande ombouw/transitie van WAA volledig te financieren.

Vrijval uit bestemmingsreserve

Vanaf 2020 tot en met 2025 is een jaarlijkse vrijval begroot uit de bestemmingsreserve voor frictie. In 2020 was dit €100.000, en in 2021 t/m 2025 jaarlijks €147.500. Dit omdat de in voorgaande jaren gereserveerde frictiemiddelen per ultimo 2021 naar verwachting voor in totaal €590.000 bovenmatig en niet meer direct noodzakelijk zijn om de geplande ombouw/transitie van WAA uit hoofde van het strategische plan "Samen Anders!" volledig af te financieren. De jaarlijkse vrijval vanaf 2021 gespreid over vijf jaren geschiedt conform genomen bestuursbesluiten.

Gemeentelijke bijdrage WSW ter financiering van het tekort

Bedragen x € 1.000	Primaire begroting 2023	Begroting 2022 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2022	Werkelijk 2021 *)
Totaal gemeentelijke bijdrage WSW	**600**	**600**	**1.100**	**1.100**
Aantal SE incl. Begeleid werken	549,5	568,6	593,6	602,28
Af: naar Werken in buurten	-172,5	-177,1	-179,4	-189,32
Resteert aantal SE	377,0	391,5	414,2	412,96
Gemeentelijke bijdrage per SE (x € 1)	1.591	1.533	2.655	2.654

* *Voorlopige cijfers*

Taakvelden

Het Schap voert één programma uit, de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van WAA is hierop gericht, waardoor geen sprake is van overheadkosten, resp. kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Er is derhalve bij het Schap alleen sprake van algemene overheadkosten zijnde indirecte kosten.

Taakvelden (in € 1.000)	**Primaire Begroting 2023**		**Begroting 2022 na 1e wijziging**		**Primaire Begroting 2022**		**Realisatie 2021**	
	Baten	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**
0. Bestuur en Ondersteuning								
0.1 Bestuur		21		21		21		16
0.4 Overhead		151		270		173		175
0.5 Treasury		38		51		51		46
0.8 Overige baten en lasten		207		207		142		145
0.10 Mutaties reserves	355		355		289		317	
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	305		213		140		200	
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	12.089	12.331	12.335	12.353	13.075	13.117	12.856	12.991
Totaal generaal	**12.749**	**12.748**	**12.903**	**12.902**	**13.504**	**13.504**	**13.373**	**13.373**

Kengetallen

Bedragen in €	Primaire begroting 2023	Begroting 2022 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2022	*Werkelijk 2021**
Aantal WSW-ers in SE (gemiddeld)	549,5	568,61	593,6	602,3
Af: naar Werken in buurten	-172,5	-177,1	-179,4	-189,4
Resteert aantal SE	377,0	391,5	414,2	412,9
Rijkssubsidie regulier per SE	30.673	29.975	28.911	28.486
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	32.395	31.259	31.390	31.008
Dekkingsgraad rijkssubsidie : uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,95	0,93	0,92	0,91
Ziekteverzuim WSW	15,0%	14,6%	14,6%	18,4%

* voorlopige cijfers + Covid-19 in verzuim

Jaarstukken 2021

Gemeenschappelijke Regeling WAA

Werkvoorzieningschap

Aanvullende

Arbeid **V**enlo e.o.

Prinsessesingel 10
5911 HT Venlo
Tel.: 077-3898383
E-mail: info@waagroep.nl

Venlo, 29-3-2022

JAARSTUKKEN

2021

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING WAA

WAA Venlo e.o.
Prinsessesingel 10
5911 HT Venlo
Tel.: 077-3898383
E-mail : info@waagroep.nl

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag **5**
1.1 Programmaverantwoording 10
1.1.1 Doelstelling van WAA 10
1.1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau 10
1.1.3 Beleidsvisie van het bestuur 10
1.1.5 Ontwikkelingen in de Wsw 12
1.1.6 Programma sociale werkvoorziening 13
1.1.6.1 Algemeen 13
1.1.6.2 Sociaal beleid 13
1.1.6.3 Financieel beleid 16
1.1.6.4 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien 17
1.1.7 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid 17
1.1.8 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 19
1.2 Paragrafen 20
1.2.1 Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing 20
1.2.1.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie 21
1.2.1.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap 23
1.2.2 Onderhoud kapitaalgoederen 25
1.2.3 Financiering 25
1.2.4 Verbonden partijen 27
1.2.5 Grondbeleid 28
1.2.6 Bedrijfsvoering 28
1.2.6.1 Algemeen 28
1.2.6.2 COVID-19 29

2. Jaarrekening 2021 **31**
2.1 Balans per 31 december 32
2.2 Overzicht van baten en lasten 35
2.3 Toelichtingen 36
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 36
2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2021 38
2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 42
2.3.5.1 Overzicht van baten en lasten naar gemeentelijke taakvelden 46
2.3.5.2 Overzicht van incidentele baten en lasten 46
2.3.6 Overige gegevens 47
2.3.6.1 Gebeurtenissen na balansdatum 47

3. Bijlagen **48**
3.1 Recapitulatie begrotingsevenwicht 48
3.2 Sisa 49
3.3 Kengetallen 49
3.4 Overzicht verdeling reguliere gemeentelijke bijdragen 2021 50
3.5 Voorstel resultaatbestemming 50
3.6 Controleverklaring 51

1. Jaarverslag

Voor u ligt de jaarrekening 2021 van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (hierna te noemen het Schap of WAA). Deze jaarrekening is opgemaakt conform de verplichte verslaggevingsvoorschriften voor een Gemeenschappelijke Regeling zoals verwoord in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Het jaar 2021 heeft voor WAA in het teken gestaan van consistent verder doorgaan op de huidige koers en hierbij verder optimaliseren en professionaliseren. Maar het jaar 2021 is voor WAA, evenals vorig jaar, ook getekend door de hele COVID-19 situatie. Vanaf medio maart 2020 tot heden is Nederland, evenals de rest van de wereld, onveranderd in de ban van en wordt het gegijzeld door het coronavirus. De overheid heeft vervolgens meermalig een zgn. intelligente, gecontroleerde shut-/lockdown afgekondigd. Zo ook eind 2021. Hierdoor is het sociale, maatschappelijke én economische leven in Nederland in diverse perioden abrupt tot een gedeeltelijke stop gekomen. En op andere momenten, zoals medio 2021, was er dan weer sprake van een afbouw en forse versoepeling van maatregelen, met de verwachting dat we allemaal weer snel en meer en meer terug zouden kunnen naar de "normale", pré- COVID-19 situatie. Het menselijke, sociale en economische leven zit sindsdien in een achtbaan. Met alle sociale, maatschappelijke maar ook economische gevolgen van dien. Ook begin 2022 is er weer sprake van een forse versoepeling van alle COVID-19 maatregelen en gloort er opnieuw hoop. Maar inmiddels is heel de wereld wat terughoudend geworden omdat ook nu nog geldt; wij zijn allang klaar met COVID-19 c.a. maar helaas is COVID-19 nog steeds niet klaar met ons. In een aparte paragraaf onder het hoofdstuk Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de gevolgen die COVID-19 heeft op de bedrijfsvoering van WAA.

Inleiding

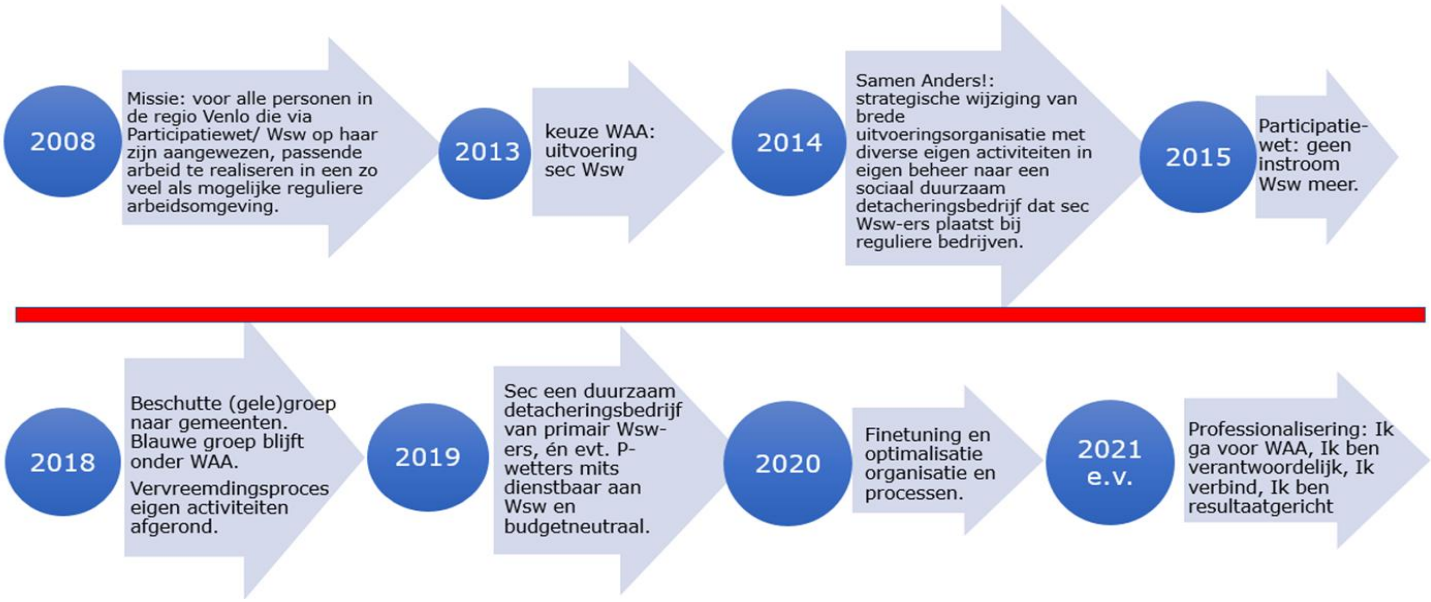
- ***Strategie, koers, organisatie en operatie WAA overall***

Strategische koers WAA en Participatiewet

Vanaf 2013 richt WAA zich sec op de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Deze wet is vanaf 1-1-2015 als zelfstandige regeling opgegaan in de Participatiewet, maar wel met een status aparte; de Wsw is vanaf dat moment gesloten voor nieuwe instroom en nog alleen beschikbaar voor mensen met een (dreigend) grote afstand tot de arbeidsmarkt, die al vóór 1-1-2015 in de Wsw zaten. Iedereen die tot en met 2014 is ingestroomd blijft in de Wsw met volledig behoud en inachtneming van alle onder de oude Wsw opgebouwde rechten en plichten. Hiervoor gelden onveranderd de specifieke Wsw wet- en regelgeving en Wsw (arbeids-)condities die vanaf 2014 één op één en onveranderd zijn doorgetrokken in de Participatiewet.

Voor een organisatie als WAA die namens haar deelnemende gemeenten de Wsw uitvoert, zijn de algemene kaders en uitgangspunten van de Participatiewet normatief en kader stellend. In de Participatiewet is inclusiviteit hét uitgangspunt: iedereen doet ertoe en iedereen moet mee (kunnen) doen in de maatschappij. Derhalve staat voor iedereen met een (dreigend) grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt werken naar vermogen en draagkracht in een zo regulier mogelijke omgeving centraal. Een uitgangspunt dat naadloos aansluit op de visie en missie van WAA vanaf 2014 tot heden maar wel via maatwerk en rekening houdend met de mogelijkheden en onmogelijkheden van haar Wsw c.a. mensen. Én een uitgangspunt dat naadloos aansluit op de strategische beweging "van binnen naar buiten" die WAA al vanaf 2014 volgt. Vanaf dat jaar heeft WAA de transformatie ingezet van een "commercieel gerichte, brede uitvoeringsorganisatie voor de hele onderkant van de arbeidsmarkt met diverse eigen activiteiten in eigen beheer" naar een "sociaal duurzaam detacheringsbedrijf voor sec Wsw-ers dat d.m.v. diverse vormen van detacheringen mensen plaatst bij reguliere bedrijven". WAA richt zich vanaf medio 2018 derhalve alleen nog op het (her)plaatsen en detacheren van haar Wsw-medewerkers in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving. In 2018 is dit proces opgepakt en via optimaliseren en finetunen tot en met 2020, zit WAA vanaf 2021 in de fase van stap voor stap gecontroleerd en geconditioneerd verder professionaliseren. Een beweging die WAA komende jaren middels het vervolgprogramma Samen Toonaangevend vol vertrouwen doorzet.

Onderstaande is het transformatieproces van WAA vanaf 2013 tot 2021, en de opmaat hierbij naar 2022 en verder, schematisch weergegeven:

Ondanks dat de arbeidsmarkt eind 2021 onder druk staat en maatschappelijk Inclusiviteit en Sociaal & Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen steeds meer ingeburgerd raken, blijkt echter nog steeds dat het onveranderd moeilijk was, is én blijft om werkgevers écht in grote getalen warm te maken om mensen met een beperking zelf in dienst te nemen. Iets waar WAA nog steeds, en elke dag weer tegenaan loopt. Weliswaar zijn werkgevers meer en meer bereid de stap te wagen om met deze mensen zelf aan de slag te gaan, toch blijven veel werkgevers, ondanks alles, onverminderd ook nog steeds zeer terughoudend bij het plaatsen, en zeker het zelf in dienst nemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Bij alle tussen- en eindevaluaties van de Participatiewet vanaf 2019 tot 2021 blijft dit iets dat ook geconstateerd en benoemd wordt als item waar de Participatiewet in zijn huidige vorm onvoldoende antwoord op geeft en oplossingen voor biedt. Reden voor partijen in de Tweede Kamer om in 2021 al een motie aan te nemen om op korte termijn te komen tot een oplossing om de groeiende groep Nieuw Beschut tóch ook aan een baan en werk te helpen: de opzet en inrichting van wat men noemt Regionale Sociale Ontwikkelbedrijven. Na de motie is het op dit punt helaas en wederom heel stil gebleven. Een tot nu toe gemiste kans en Den Haag c.a. in dit dossier ten voeten uit, vanuit de optiek van heel SW Nederland! Het is nu aan het nieuwe kabinet om hier opnieuw werk van te maken en dit item concreet verder vorm en inhoud te geven.

Organisatie en (Wsw)-bezetting

Doordat de Wsw onder de Participatiewet vanaf 2015 een zgn. 'gesloten' regeling is, is vanaf dat jaar door natuurlijk verloop en uitstroom bij de Wsw parallel hieraan sprake van een krimpende WAA organisatie. Een krimp die per 1-1-2018 versneld heeft plaatsgevonden. De uitvoering van de strategische koers van WAA is toen, in lijn met de ingezette beweging "van binnen naar buiten" én de transformatie naar een sociaal duurzaam Sw-detacheringsbedrijf nader ingevuld. Met ingang van 1-1-2018 is nl. bestuurlijk door de deelnemende gemeenten besloten dat vanaf die datum gemeenten zélf en dírect volledig verantwoordelijk zijn geworden voor het bieden van passende arbeid voor een deel van de Wsw-populatie, zijnde de zgn. Beschutte groep Wsw-ers. Dit zijn mensen die onder de Wsw vallen en die (blijvend) aangewezen (zullen) zijn op intern beschut werk en een loonwaarde hebben tot maximaal 30%. Vanaf die datum zijn de gemeenten derhalve zgn. materieel werkgever voor deze groep en zélf direct verantwoordelijk voor de regie en plaatsing van deze groep. Gemeenten geven uitvoering aan hun verantwoordelijkheid door beschermde werkplekken in m.n. de eigen woonbuurt van deze mensen te realiseren. De overige Wsw-ers blijven vanaf 1-1-2018 onverminderd onder regie en directe verantwoordelijkheid van WAA. Het betreft dan de personen uit de Wsw-doelgroep met een loonwaarde van 30% of hoger, die bereid en in staat zijn in een reguliere omgeving – al dan niet onder WAA-begeleiding – aan de slag te gaan. WAA heeft derhalve vanaf 1-1-2018 de

verantwoordelijkheid om onder haar regie zoveel mogelijk de groep Wsw-ers met een loonwaarde van 30% of hoger d.m.v. passend werk te plaatsen bij reguliere werkgevers.

De beweging van WAA vanaf 2014, in combinatie met de krimp van de organisatie, gaat gepaard met transitie- en frictiekosten. Vanaf 2015 zijn deze middelen ondergebracht in een aparte bestemmingsreserve bij het Schap. Jaarlijks wordt de aard en omvang van deze reserve herijkt op basis van alle aangegane en lopende verplichtingen. Het beleid van WAA is erop gericht, door middel van actief en preventief sturen op output en actief beheer van deze verplichtingen, het beslag op deze gereserveerde frictiemiddelen steeds te minimaliseren. Iets dat tot en met 2021 jaarlijks succesvol is geweest (zie onderdeel Financieel in dit verslag).

Structuur, bestuur en governance

De krimp in SW en de oplopende economies-of-scale-effecten bij WAA, in samenhang met de uitdagingen waarvoor gemeenten over de volle breedte staan vanuit de Participatiewet, én de parallellen die er steeds meer zijn tussen Wsw en de andere doelgroepen binnen die Wet, hebben ertoe geleid dat de gemeente Venlo, als grootste belanghebbende gemeente binnen WAA, vanaf 2016 heeft onderzocht óf en zo ja, hoe, wat en waar het mogelijk zou zijn de uitvoering van de gehele Wsw vorm en inhoud te willen gaan geven binnen haar eigen gemeentelijke sociale domein. Dit heeft in 2019 geresulteerd in een eerste plan met een positief advies en voorgenomen besluit van de gemeente Venlo om hiertoe over te gaan. Omdat de wijze waarop de gemeente Venlo toen voornemens was de integratie tussen WAA en haar sociaal domein vorm en inhoud te geven, in tijd en inhoud niet paste bij de koers die de andere deelnemende gemeenten in WAA, zijnde Beesel en Bergen, hierin wensten te volgen, is dit plan van de gemeente Venlo begin 2020 niet verder doorgezet.

Echter; de krimp in de Wsw gaat onverminderd door en dat zorgt voor meer en meer oplopende negatieve economy of scale effecten. Dat maakt het voor Het Schap WAA, WAA groep nv en haar deelnemende gemeenten, meer en meer een uitdaging om komende jaren de Wsw uitvoering ceteris paribus op de huidige voet en huidige koers en tegen maatschappelijk verantwoorde kosten voort te zetten. De huidige effectieve en efficiënte wijze van uitvoering en manier zoals de WAA momenteel functioneert, komt meer en meer en onderdruk te staan en zorgt bij alle participanten voor een oplopende (financiële) druk. Jaarlijks wordt het meer en meer (nood)zaak om op korte termijn kritisch te kijken naar de huidige stand van zaken. Het wordt meer en meer evident dat het straks anders moet, omdat anders e.e.a. (te) grote financiële en maatschappelijke risico's met zich meebrengt.

Reden voor het Bestuur van het Schap om, met inachtneming van ieders belangen, op basis van gelijkwaardigheid en rekening houdende met belangen van andere stakeholders én – last but not least – de mensen in de doelgroep waar het allemaal om draait(!), begin 2020 een vervolg te geven aan het eerste onderzoek en plan van de Gemeente Venlo en samen nieuw onderzoek uit te zetten naar hoe dan verder. Dit onderzoek genaamd Samen Verder! is vanaf medio 2020 opgepakt. Eind 2021 is de zgn. richtingsfase hierbij afgerond. Er wordt gezamenlijk toe gewerkt naar een oplossing waarbij zowel de eerder beoogde integratie van Wsw en overige doelgroepen in de participatiewet bij de gemeente Venlo vorm en inhoud kan worden gegeven én die tevens een oplossing biedt voor het oplopende negatieve economy of scale effect in de uitvoering van sec de Wsw. Eind 2021 ligt er een voorstel vanuit Samen Verder! om het Schap komende jaren onveranderd de rol van samenwerkingsverband te laten behouden. Via die weg blijft er dan sprake van gezamenlijk regie en uitvoering van de Wsw in de regio Venlo en omstreken. De operationele uitvoering van de Wsw blijft bij WAA groep nv maar deze zal in zijn geheel overgaan naar de gemeente Venlo. Dit laatste via een overname van alle aandelen van WAA groep nv door de gemeente Venlo van het Schap. Alle participanten in dit proces hebben eind 2021 expliciet het voornemen uitgesproken deze oplossing en route te steunen. Momenteel wordt deze optie in zijn geheel verder inhoudelijk uitgewerkt in de inrichtingsfase van het project Samen Verder!. Tevens wordt het geheel beoordeeld op haar merites en risico's door de kopende partij. Hangende dit onderzoek is vooralsnog bestuurlijk besloten tot een status quo en de huidige structuur en koers van WAA onveranderd en going concern tot nadere bestuurlijke besluitvorming door zowel het Schapsbestuur als de gemeente Venlo door te zetten. Deze jaarrekening is derhalve opgesteld op basis van going concern-grondslagen.

Zoals aangegeven zal op zijn vroegst in 2022 in dit proces naar verwachting een volgende stap worden gezet naar een nieuwe toekomst voor het Schap en WAA groep nv, met de nodige nieuwe uitdagingen maar ook een proces dat WAA onveranderd met verve en met vertrouwen verder zal oppakken! Mét, en ook vóór de mensen die op haar zijn aangewezen voor een passende werkplek.

- ***Sociaal***

Evenals in voorgaande jaren is ook in 2021 op sociaal gebied eenieder die is aangewezen op passende arbeid vanuit de Wsw binnen de gestelde kaders en taakstellingen zoveel mogelijk geplaatst in een voor hem/haar zo passend mogelijke werkplek. Eind 2021 is 95% van de SW-populatie passend en duurzaam geplaatst. De overige 5% is, gelet op de beperkingen bij zowel vraag als aanbod van/naar duurzaam passend werk, (nog) niet geplaatst of in afwachting van een andere werkplek. Het reduceren van de 5% tot nihil is en blijft dé uitdaging voor de volgende jaren. Een uitdaging die WAA graag en vol overgave oppakt!

De totale Wsw-bezetting van het Schap is in 2021, door het sluiten van de regeling en hierdoor wegvallen van de instroom Wsw vanaf 1-1-2015, maar ook door natuurlijk verloop elk jaar steeds verder gedaald: in full time arbeidsjaren van 708 in 2018, naar 680 in 2019, naar 644 in 2020 tot 620 in 2021. Vooral vanaf 2019 is er sprake van een versnelde uitstroom uit de Wsw omdat, o.a. door de vergrijzende bezetting, meer mensen uitstromen naar pensioen, door meer en meer vroegtijdige overlijdensgevallen en omdat voor meer mensen de handicap steeds meer een (te) grote beperking wordt voor verdere deelname in het arbeidsproces. De Wsw-bezetting zal komende jaren mogelijk zelfs versneld verder dalen o.a. door voorgenoemde oorzaken, maar mogelijk verder versneld dalen doordat in de nieuwe CAO Wsw vanaf 2022 een uitbreiding heeft plaatsgevonden van vroegpensioenregelingen. Hiermee vaart de Wsw arbeidsrechtelijk een koers die recht ingaat tegen de gangbare maatschappelijke beweging die inzet op steeds langer doorwerken maar die op een menselijke schaal wel aansluit op de behoefte van deze specifieke doelgroep. Vanaf 2022 wordt een verdere afname met gemiddeld 20 tot 30 arbeidsjaren per jaar verwacht. In lijn met de krimp van de Wsw zal ook de eigen WAA-organisatie hierop worden aangepast, voor zover e.e.a. nog kan en past binnen de kaders en met inachtneming van een minimum niveau van dienstverlening voor al haar participanten.

- ***Operationeel***

De strategische koers van WAA is in 2014 concreet vertaald in het strategische document "Samen Anders! en o.a. vorm gegeven door vanaf 2014 alle eigen activiteiten van WAA groep nv gecontroleerd en geconditioneerd af te stoten en "naar de markt te brengen". Bij alle vervreemdingen zijn hierbij betrokken medewerkers in alle gevallen zoveel als mogelijk het werk gevolgd. Met de laatste vervreemdingen en het verhuizen vanuit het industriële gebouwencomplex van ruim 27000m^2 aan de Edisonstraat in Venlo naar een nieuwe kantoorruimte van 400m^2 aan de Prinsessesingel in Venlo per medio 2018, is dit onderdeel van de in 2014 ingezette koers afgerond en staat WAA voortaan synoniem voor een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf.

O.a. door de bestuurlijke onzekerheden vanaf de afgelopen jaren en hieraan gekoppelde prudentie ten aanzien van (toekomstige) investeringen, is binnen de organisatie WAA vanaf 2018 sprake van een status quo op meerdere fronten. Iets dat, zeker in de wereld van het sterk dynamische sociale domein, achteruitgang betekent voor de (door)ontwikkeling en verdere professionalisering van WAA. Waarbij het van groot belang was en blijft dat WAA, ondanks de beperkingen, in dit kader tóch verder in de organisatie en haar mensen blijft investeren om niet achteruit te hollen. Vanaf medio 2019 tot en met 2021 is hiermede een begin gemaakt door het kader van WAA middels het interne programma **"**Eigenaarschap" gereed te stomen voor een nieuwe toekomst. De vier hoofdthema's in dit programma zijn: "Ik ga voor WAA", "Ik ben resultaatgericht", "Ik ben verantwoordelijk" en "Ik verbind". De doelstelling om mensen en middelen én de interne en externe organisatie meer en meer één te maken en beter op elkaar af te stemmen en met elkaar en in balans te verbinden, is geslaagd getuige de resultaten die geboekt zijn en de veranderingen van cultuur van reactief naar proactief. Het proces krijgt in 2022 en volgende jaren een vervolg onder de noemer Samen Toonaangevend! en tot doel heeft de organisatie naar het volgende niveau te tillen en te professionaliseren. Dit vanuit een continu reciprook proces van kritisch zelf analyseren, naar verbeteren, vervolgens meten, en dan weer bijstellen.

- ***Financieel***

Ondanks de verdergaande organisatiekrimp vanaf 2015 en de ook in 2021 nog doorlopende COVID-19-crisis en de hierdoor gedaalde omzet en extra kosten, zijn zowel het Schap als WAA groep nv er in 2021 wederom in geslaagd een beter dan begroot financieel resultaat te behalen. Dit vooral door verdergaande beperking van de COVID-19-schade door specifieke (maatwerk) organisatorische maatregelen in combinatie met de compensatie van het Rijk én klanten, door structureel lagere operationele en frictiekosten, én door een beter subsidieresultaat Wsw dan begroot. Dit laatste was vooral een gevolg van een sterke daling in bezetting van Wsw'ers en hierdoor minder dan begrote loonkosten en een rijksbijdrage Wsw die hoger was dan begroot.

Ondanks de hogere rijksbijdrage Wsw vanaf 2020 blijft er op financieel gebied een grote uitdaging voor WAA. Immers: vanaf 2015 tot en met 2020 heeft het Rijk jaarlijks oplopende kortingen op de rijksmiddelen voor het hele sociale domein inclusief de Wsw toegepast. Deze kortingen hebben geresulteerd in een fors subsidiegat en forse budgettaire druk bij het Schap eind 2020. De korting is na 2020 weliswaar bevroren maar wordt niet teruggedraaid. En ondanks de hogere rijksbijdrage dan eerder verwacht in 2021, blijft bij ongewijzigd rijksbeleid er in 2021 en na 2021 nog steeds sprake van een fors subsidietekort. Daarmee was, is en blijft onveranderd een druk op het operationeel resultaat om dit subsidietekort te mitigeren en een noodzaak voor gemeentelijke tekortfinanciering om resterende tekorten af te dekken.

De financiële exploitatie van het Schap sluit in 2021 met een concernresultaat van -/-€ 1.617.000 (begroot: -/-€ 1.973.000). Deze *positieve afwijking ad € 356.000* is vooral een gevolg van:

- lagere uitvoerings- en plaatsingskosten, dit a.g.v. een lagere Wsw-bezetting voor de doelgroep niet**-**beschut;
- een hogere rijksbijdrage Wsw per SE dan begroot doordat het Rijk in 2021 een extra budgetverhoging voor de Wsw heeft doorgevoerd;
- lagere overige lasten ad € 145.000, dit m.n. door beperkte negatieve (!!) rentebaten voor uitzettingen, een lager dan begrote bijdrage voor frictiekosten ad € 47.000, en verder door minder inhuur van externe ondersteuning t.b.v. het actualiseren van de koers WAA / modernisering Wsw. De voordelen in 2021 ten opzichte van 2020 worden deels afgezwakt door een afname van de economy of scale door de hogere krimp in Wsw-ers, die ook in 2021 niet volledig wordt gecompenseerd in de rijksbijdrage per Wsw-arbeidsjaar.

In het Overzicht van baten en lasten is de hierboven al vermelde coronacompensatie van het Rijk over 2020 ad € 933.000 en over 2021 ad € 297.000, vanwege het incidentele karakter, onder de Diverse baten verantwoord, en de doorbetaling ervan is als Bijdrage aan WAA groep nv apart vermeld.

Het tekort ad € 1.617.000 over 2021 wordt met € 1.100.000 gedekt door een voor 2021 vastgestelde gemeentelijke tekortfinanciering en met € 317.000 door een onttrekking uit de bestemmingsreserve. Hierna resteert een tekort van € 200.000, dat conform bestuurlijke afspraken t.a.v. resultaatbestemming, wordt onttrokken aan de algemene reserve van het Schap.

Eind 2021 bedraagt het aanwezige weerstandsvermogen van het Schap en WAA groep nv samen, na verwerking van het voorstel t.a.v. resultaatbestemming 2021, ca. € 9 mio en is hiermede fors hoger (door de beter dan begrote resultaten vanaf 2019 t/m 2021) dan het bestuurlijk vastgestelde minimum niveau van € 3 mio. Het deel van het weerstandsvermogen boven het minimumniveau van € 3 mio zal in komende jaren met de nodige voorzichtigheid en prudent worden ingezet ter mitigering van de gemeentelijke bijdragen, maar ook om als extra buffer te fungeren voor het geval dat COVID-19 langer dan 2022 resp. in (nog) hogere mate dan voorzien, zijn stempel blijft drukken op de exploitatie van WAA. Tot een niveau van € 3 mio zal dit vermogen sowieso worden gereserveerd als buffer om de continuïteit van de onderneming te waarborgen.

De fysieke transformatie van WAA die eind 2018 is afgerond, heeft een basis voor een nieuwe organisatie WAA gelegd. Eind 2021 kan worden gesteld dat de nieuwe basis er staat. Maar de volgende stap van WAA vanuit optimalisatie van de huidige organisatie naar een zelfde maar professionaliseerde organisatie een must is. Een volgende uitdaging van WAA is om als professional partner voor zowel gemeenten als bedrijven en organisaties op een inclusieve wijze uitvoering te geven aan de Wsw. Ook zal de bestuurlijke constellatie door de drie deelnemende gemeenten

gezamenlijk middels het project Samen Verder! worden uitgewerkt. Er is al veel maar er zal ook komende jaren, derhalve verder ge- en verbouwd worden aan WAA. En dat steeds terwijl de winkel open blijft. En er zal ook de komende jaren meer en meer druk komen op de financiële exploitatie van WAA; subsidietekorten op Wsw, een verdergaand verlies aan economy of scale voor de (ondersteunende) organisatie en een eind 2021 nog steeds onzekere maatschappelijke en economische situatie, blijven naar verwachting ook voor de komende jaren beeldbepalend. De uitdagingen waar WAA voor staat zijn, en blijven onverminderd, niet gering. Uitdagingen die WAA samen met haar gemeenten graag en met verve wil oppakken. Samen verder blijft het credo! Maar wel steeds en bij alles staat WAA vooral voor de menselijke maat en blijft centraal het belang van de mensen staan, die op haar zijn aangewezen voor het hebben van passend werk.

1.1 Programmaverantwoording

1.1.1 Doelstelling van WAA

De doelstelling van WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten - als Gemeenschappelijke Regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Participatiewet onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

1.1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

In de Participatiewet, en in het verlengde daarvan in de Wsw, is aangegeven dat de regie en uitvoering van deze wet en regelingen bij gemeenten ligt. De deelnemende gemeenten van het Schap bepalen in en middels het Schap een gemeenschappelijke koers voor de uitvoering van de Wsw resp. voor WAA. Het Schap WAA Venlo e.o. fungeert hierbij als het centrale beleidsorgaan en als steun- en coördinatiepunt voor de drie deelnemende gemeenten om de Wsw concreet vorm en inhoud te geven. Namens het Schap is haar 100% deelneming WAA groep nv de integrale uitvoerder voor de Wsw voor de gemeenten Venlo, Beesel en Bergen. De Schapsbestuurders zijn hierbij tevens toezichthouders bij WAA groep nv. Deze uitvoeringsmodaliteit is van kracht tot en met minstens 2022.

In 2015 is, als gevolg van de nieuwe ontwikkelingen voor de uitvoering van de Wsw onder de Participatiewet, een begin gemaakt met een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van WAA en specifiek ook de governancestructuur van de WAA organisatie. Hangende de actualisatie van de koers van WAA is dit eind 2015 on hold gezet. Voor het Schap wordt (vooralsnog) uitgegaan van een situatie als going concern.

1.1.3 Beleidsvisie van het bestuur

Vanaf 2008 is het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv primair gericht op het realiseren van passende arbeid in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving voor alle personen die via de Wsw op haar zijn aangewezen. Dit beleid is vanuit het going concern uitgangspunt ook in 2022 onveranderd van toepassing.

Het Schap dient haar maatschappelijke doelstelling te realiseren met inachtneming van en in overeenstemming met belangrijke strategische (maatschappelijk aanvaarde) uitgangspunten zoals rechtmatigheid, doelmatigheid en integer handelen. Zij legt op transparante wijze verantwoording af over het door haar gevoerde beleid en de resultaten hiervan. Zoals gebruikelijk wordt het strategisch beleid van WAA periodiek in een review door het management, het Bestuur en de Raad van Commissarissen afgezet tegen de nieuwste ontwikkelingen en herijkt.

In lijn met het vigerende beleid en met inachtneming van de geactualiseerde uitgangspunten en kaders is onderstaande visie en missie onveranderd van kracht en vastgesteld voor WAA:

- ***Missie: Samen verbinden wij mensen. WAA groep voegt waarde toe aan haar opdrachtgevers door de inzet van SW-medewerkers.***
- ***Visie: WAA groep is dé professionele organisator van duurzaam werk voor SW-medewerkers bij reguliere bedrijven in de regio Noord-Limburg.***

Visie en missie moeten leiden tot een WAA-organisatie waarin onderstaande strategische onderwerpen centraal staan:

- heeft sociaal en financieel renderende strategische allianties en co-creaties met het regionale profit en non- en not for profit organisaties;
- realiseert voor haar SW-medewerkers duurzame plaatsingen in groepen bij opdrachtgevers;
- ambieert samen met haar Sw-medewerkers ontplooiing gericht op maximale loonwaarde;
- is een proces- en resultaatgerichte organisatie waarin medewerkers gaan voor WAA en waar met plezier samengewerkt wordt.

De strategische koers is verder vertaald in onderstaande door het Bestuur vastgestelde strategische uitgangspunten en beleidslijnen:

- voor de bepaling van de strategische beleidskeuzes van WAA is de uitvoering van de Participatiewet –zowel op regionaal als op lokaal niveau- maatgevend. Het Werkgevers Servicepunt (WSP), bestuurd vanuit het Werkbedrijf en de in het WSP samenwerkende partners, is in deze strategie vanuit (semi-)overheidszijde als netwerkorganisatie regionaal ondersteunend naar afnemers en bedrijven en ondersteunend voor de uitvoeringsorganisaties zoals WAA t.a.v. het verbinden in de arbeidsmarkt voor alle regionale brede Participatiewet-vraagstukken van vraag- en aanbod voor gesubsidieerde arbeid;

- de verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten zelf. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw. Het gaat dan om zgn. 'beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van maximaal 30% van minimumloon of lager. De gemeenten kunnen zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties;

- de betreffende SW-medewerkers blijven formeel in dienst bij het Schap WAA. De rechten en plichten van de huidige SW-medewerkers blijven gehandhaafd. De gemeenten nemen het materiele werkgeverschap voor deze groep vanaf 1-1-2018 over van WAA groep nv. WAA groep nv treedt per 1 januari 2018 voor deze groep alleen als pay-roller/HR-dienstverlener op. De WAA groep vraagt voor deze vorm van dienstverlening aan de gemeente een marktconform tarief.

Zoals al aangegeven is zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv, in lijn met deze beleidslijn, afgebouwd en vanaf medio 2018 geen aanbieder van beschut werk meer. En is WAA omgevormd tot een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf voor de resterende Wsw-doelgroep. Vanuit financieel perspectief is hierbij nog van belang aan te geven dat, omdat vanaf 1 januari 2018 de deelnemende gemeenten (Beesel, Bergen en Venlo) in financiële zin volledig zelf verantwoordelijk zijn voor een grote groep Wsw medewerkers de verdeelsleutel voor de gemeentelijke tekortfinanciering van WAA is aangepast. Vanaf 1-1-2018 wordt in deze verdeelsleutel alleen met het aantal niet-beschutte medewerkers gerekend.

Bij de uitvoering van de Participatiewet kán een gemeente het detacheren van werkzoekenden als instrument inzetten bij de werkgeversdienstverlening. De WAA-groep kan en zal voor de invulling van die detacheringsopgave zorgdragen, maar zal dit alleen doen op nadrukkelijk verzoek van haar deelnemende gemeenten én na expliciete toestemming van het Bestuur én alleen met en onder bestuurlijk strikt geformuleerde voorwaarden. Primair is en blijft WAA als kerntaak zich richten op het verder ontwikkelen van een sociaal detacheringsbedrijf voor sec de Wsw-ers met een loonwaarde hoger dan 30%.

Hangende de eventuele herpositionering van WAA zal er (vooralsnog) niet op verdere formele samenwerking tussen de SW-bedrijven in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg (NLW-groep, Intos en WAA-groep) worden ingezet. Bedrijfsmatige samenwerking om tot kostenreductie en/of kwaliteitsverbetering te komen, is wel mogelijk. De inkooprelatie die vanaf medio 2018 geregeld is tussen WAA groep nv en NLW voor zgn. vangnetgevallen (medewerkers die al dan niet tijdelijk niet geplaatst kunnen worden op reguliere detacheringsplekken) is een voorbeeld van een dergelijke

WINWIN samenwerking. Maar ook verdergaande samenwerking t.a.v. het delen van backoffice activiteiten en resources is vanaf 2020 in gang gezet en zal, waar mogelijk en indien wederzijds tot een voordeel / Win-win situatie leidend, verder worden uitgebouwd.

1.1.4 Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling

In 2021 is de bestuurlijke samenstelling van de Gemeenschappelijke Regeling niet gewijzigd ten opzichte van 2020.

Het Bestuur van het Schap bestaat uit:
- een Algemeen Bestuur dat bestaat uit een voorzitter, penningmeester en secretaris die benoemd zijn door, voor en namens de colleges uit de drie in het Schap WAA Venlo e.o. deelnemende gemeenten;
- een Dagelijks Bestuur dat bestaat uit een voorzitter die wordt afgevaardigd uit het algemeen bestuur en twee adviseurs, waarbij de twee adviseurs sec een adviserende stem hebben in het dagelijks bestuur.

De bestuurlijke inrichting voldoet op deze wijze geheel aan alle vigerende bepalingen zoals die in de WGR van kracht zijn.

Zoals al is aangegeven, is eerder al door het Bestuur van het Schap onderkend dat de sterk veranderende omgeving rondom de Wsw en het hele sociale domein in combinatie met een andere koers en beleid van WAA overall, andere eisen stelt aan de bestuur- en governancestructuur van de hele organisatie WAA. Een proces dat vanaf 2014 met fases is opgepakt, maar vanaf 2018, in het licht van het onderzoek Samen Verder! naar een nieuwe, gezamenlijke toekomst van WAA, on hold is gezet. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek, zal besloten worden of en zo ja op welke wijze de herijking van de huidige bestuurlijke en operationele constellatie van WAA overall verder worden opgepakt en afgerond.

Ten slotte: herindeling van gemeenten is momenteel in de regio Noord Limburg geen issue maar het is natuurlijk in de toekomst niet uit te sluiten dat in het Schap deelnemende gemeenten, direct of indirect toch ooit weer betrokken zijn en/of (wederom) worden bij volgende gemeentelijke herindelingen. Herindelingen die direct relevant kunnen zijn voor de bestuurlijke constellatie en/of het directe verzorgingsgebied van WAA Venlo e.o.

1.1.5 Ontwikkelingen in de Wsw

Met ingang van 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in een nieuwe, veel meer omvattende Participatiewet. Binnen de Participatiewet wordt de Wsw afgebouwd ten gunste van andere regelingen, doordat er vanaf 1-1-2015 geen instroom in de Wsw meer mogelijk is.

De Wsw is onder de Participatiewet zowel inhoudelijk als budgettair één van de onderdelen in de nieuwe wet en kent derhalve geen apart budget meer voor de financiering van de doorlopende verplichtingen uit de Wsw. De Wsw-middelen zijn wel nog apart zichtbaar, maar niet meer apart gealloceerd, en vormen een integraal en niet geoormerkt deel van het totale participatiebudget dat gemeenten ontvangen voor de gehele (sluitende) keten van instrumenten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

In 2014 heeft het Rijk hiervoor eerste stappen gezet, en in de jaren daarna volgende stappen, en het Wsw-deel in het participatiebudget jaarlijks verlaagd. Deze ontwikkeling heeft zich tot en met 2020 doorgezet. Vanaf 2021 heeft er geen expliciete verdere korting op de budgetten meer plaatsgevonden maar is er een soort status quo optreden, waarbij het Rijk sec indexatie tegen LPO niveau op macroniveau toepast. Maar wel indexatie op en vaststelling van budgetten op een structureel veel lager niveau dan bij de uitgangssituatie in 2014 het geval was.

En ondanks dat gemeenten en uitvoeringsorganisaties al jaren klagen over het te lage niveau van middelen die het Rijk jaarlijks beschikbaar stelt voor een passende en sluitende uitvoering van de Wsw resp. participatiewet overall, dienen zowel gemeenten als uitvoeringsorganisaties zich naar verwachting blijvend op te maken voor een situatie van een structureel lager financieringsniveau door

de rijksoverheid voor het hele terrein van werk, inkomen en zorg dan voor 2015 het geval is. En blijvend hierop acteren en anticiperen lijkt derhalve meer een nood dan een deugd.

1.1.6 Programma sociale werkvoorziening

Het Schap kent in zijn begroting en jaarrekening één programma. Dit is het programma Sociale werkvoorziening. Alle processen van het Schap, inclusief alle ondersteunende processen zoals bestuur, financieel en operationeel beheer e.d., zijn gericht op dit programma, zijnde het verzorgen van de uitvoering Wsw voor de deelnemende gemeenten.

1.1.6.1 Algemeen

Vanaf 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in de Participatiewet en is daarmee zowel inhoudelijk als financieel één van de onderdelen in de nieuwe wet. Ondanks dat de Wsw één geheel is met alle andere arbeidsmarkt-toeleidings-instrumenten binnen een groter en ontschot gemeentelijk budget, zijn in de nieuwe Participatiewet veel bepalingen vanuit de oude Wsw één op één doorgezet. Zo worden in de Participatiewet wettelijke kaders aangegeven waarbinnen het aandeel van de Wsw in het totale nieuwe budget wordt vastgesteld door het Ministerie van SZW.

De verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw.

Nadrukkelijk dient derhalve in deze jaarrekening rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van alle jaren vóór 2018 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, fors lager is dan in alle voorgaande jaren.

Door het Rijk wordt aan de hand van op gemeentelijk en landelijk niveau jaarlijks geactualiseerde en op actuariële basis bepaalde blijf- en uitstroomkansen binnen de Wsw het budgetdeel voor de Wsw in het totale landelijke participatiebudget vastgesteld waarna onderstaande variabelen hiervan worden afgeleid:

- het aantal medewerkers, uitgedrukt in arbeidsjaren (AJ) resp. standaardeenheden (SE), dat landelijk via de sociale werkvoorziening bekostigd wordt;
- een vast budget per standaardeenheid;
- de "omrekenverhouding" SW-medewerkers, uitgedrukt in Full Time Equivalent (FTE), naar arbeidsjaren resp. standaardeenheden, kenbaar gemaakt aan de afzonderlijke bestuurlijke eenheden middels een uitvoeringsbeschikking. In 2021 is (evenals voorgaande jaren) de volgende omrekenfactor vastgesteld:
    - Licht gehandicapt 1,00
    - Middel gehandicapt 1,00
    - Zwaar gehandicapt 1,25

Het Wsw-budgetdeel in het totale participatiebudget wordt jaarlijks op het niveau van de afzonderlijke gemeenten vastgesteld en minimaal 1x per jaar herzien. Elke gemeente heeft zijn eigen budgettoekenning voor de Wsw en hiervan afgeleide taakstelling en is zelf hiervoor verantwoordelijk. Onder- en overbenutting van het Wsw-budgetdeel is dan geheel voor eigen risico en rekening van de gemeente zelf.
Het Schap voert namens de deelnemende gemeenten de Wsw uit en bewaakt met, voor en namens de individuele gemeenten voor hun rekening en risico de Wsw-taakstelling van elke individuele gemeente.

1.1.6.2 Sociaal beleid

Het sociale beleid van het Schap is nader uitgewerkt in onderstaande concrete aspecten waarbij de doelstellingen vertaald zijn in concreet meetbare termen als:

- een beleid gericht op uitstroom van Wsw-medewerkers naar het reguliere bedrijfsleven of organisaties, rekening houdend met de individuele wensen en mogelijkheden van eenieder;
- binnen de zeer beperktere maar toch nog aanwezige, mogelijkheden van het Schap zorgen voor een optimale invulling van de jaarlijks door gemeenten resp. het Rijk aangegeven taakstelling.

Plaatsingen, in- en uitstroom

Het verloop van het aantal geplaatste fte (incl. Begeleid werken) is als volgt:

	2021	**2020**	**2019**
Beginstand	**609,6**	**650,9**	**681,1**
Af: beschutte groep naar deeln. Gemeenten	-188,0	-194,9	-208,3
Beginstand excl. beschut	**421,6**	**456,0**	**472,8**
Bij: instroom	0,0	0,0	0,0
Bij: toename a.g.v. verhuizingen en wijzigingen van handicapcode	4,3	5,0	12,1
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	-0,9	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	-25,3	-39,4	- 28,9
Eindstand	**399,7**	**421,6**	**456,0**

Als gevolg van de m.i.v. 1 januari 2015 in werking getreden Participatiewet vindt, behoudens (naadloze) overnames a.g.v. verhuizingen en/of een aanpassing van werkuren voor zittende Wsw-érs, geen instroom (en ook geen uitbreiding van het aantal arbeidsjaren werkzaam binnen de Wsw) meer plaats.
Evenals in voorgaande jaren, heeft ook in 2021 nauwelijks tot geen door- en uitstroom van medewerkers vanuit de Wsw naar reguliere arbeid plaatsgevonden. Werkgevers blijven, zeker ook na invoering van de Wet Werk en Zekerheid (WWZ) en met de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) in het achterhoofd, bijzonder huiverig om mensen met een Wsw-achtergrond in vaste dienst te nemen. De hoge risicoperceptie t.a.v. verzuim- en begeleidingskosten op dit punt is en blijft moeilijk te doorbreken bij het vormen van een (voor-)oordeel hiervoor bij reguliere werkgevers. Bovendien kent de huidige Wsw hoge zekerheden en, afgezet tegenover de Participatiewet, goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Mede hierdoor durft de Wsw-er zelf de stap naar buiten vaak ook niet aan.

In onderstaande tabel is zichtbaar hoe de doelstelling "van binnen naar buiten", rekening houdend met de moeilijke markt voor externe plaatsingen, per ultimo van het jaar is ingevuld.

Bezetting per werksoort in fte

Ultimo boekjaar 1)	**2021**	**%**	**2020**	**%**	**2019**	**%**	**2018**	**%**
- Begeleid werken	48	12	45	11	50	11	54	11
- (Indiv. en groeps-) detacheringen	283	71	292	69	314	69	294	62
- Werken op locatie	62	15	76	18	84	18	94	20
- Overige niet-beschut, incl. intern	7	2	8	2	8	2	31	7
Totaal	**400**	**100**	**421**	**100**	**456**	**100**	**473**	**100**
- Beschut werken	0		0		0		0	
Totaal generaal	**400**		**421**		**456**		**473**	

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

In bovenstaande tabel is zichtbaar dat WAA zich primair richt op het middels (groeps) detacheringen plaatsen van mensen. WAA blijft zich hier in de komende jaren onverminderd verder op richten, maar de grenzen zijn hierbij wel in zicht. Het dwingt WAA om buiten de geëffende paden en anders te zoeken en kijken.

Personeelsbezetting Wsw per handicapcategorie

Gemiddeld 1)	**2021**		**2020**		**2019**	
(Incl. Begeleid werken)	fte	%	Fte	%	fte	%
Licht	0,0	0	0,0	0	0,2	0
Matig	389,3	95	418,7	95	444,9	96
Ernstig	18,9	5	20,6	5	20,5	4
Totaal	**408,2**	**100**	**439,3**	**100**	**465,6**	**100**

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

Na de overgang per 1 januari 2018 van de beschutte groep (met relatief meer ernstig arbeidsgehandicapten) naar de deelnemende gemeenten is het % Wsw-ers met een ernstige arbeidshandicap in de niet-beschutte groep vrij stabiel op ca. 4% tot 5%.

Personeelsbezetting Wsw per leeftijdscategorie

Ultimo boekjaar 1)	**2021**		**2020**		**2019**	
(Incl. Begeleid werken)	fte	%	fte	%	fte	%
Tot 25 jaar	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0
25 t/m 34 jaar	29,0	7,2	44,1	10	57,1	13
35 t/m 44 jaar	75,0	18,8	70,4	17	74,0	16
45 t/m 54 jaar	107,8	27,0	112,7	27	151,8	33
55 jaar en ouder	187,9	47,0	194,4	46	173,1	38
Totaal	**399,7**	**100**	**421,6**	**100**	**456,0**	**100**

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

Het percentage medewerkers Wsw in de oudere leeftijdscategorieën is in 2021 wederom gestegen ten opzichte van vorige jaren. Dit doordat er geen sprake meer is van instroom bij WAA. De Sw-Nederland vergrijst hierdoor jaar in jaar uit verder én in een jaarlijks oplopend tempo, waarbij het tempo waarin dit bij WAA en Sw-Nederland van toepassing is, veel hoger is dan in de rest van de samenleving. Met ruim 70%(!) van de werknemers die 45+ zijn en een in 2021 weliswaar vernieuwde (!) maar onveranderd maatschappelijk sterk verouderde Wsw-Cao, die Wsw-ers nog steeds ongebreideld en ruim faciliteert om bijna volledig doorbetaald in deeltijd te gaan werken middels ruime VUT- en prepensioenregelingen, speelt vergrijzing een belangrijke rol bij WAA, evenals bij andere SW-bedrijven. Dit heeft een fors effect op de dagelijkse operationele en financiële bedrijfsvoering.

Personeelsbezetting Wsw per gemeente

Ultimo boekjaar 1)	**2021**		**2020**		**2019**	
(Incl. Begeleid werken)	fte	%	fte	%	Fte	%
Beesel	36,0	9,0	42,3	10	43,8	10
Bergen	50,3	12,6	52,3	12	58,6	13
Venlo	313,4	78,4	327,0	78	353,6	77
Totaal uit deelnemende gemeenten	**399,7**	**100**	**421,6**	**100**	**456,0**	**100**
Bij: niet deelnemende gemeenten	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Totaal generaal	**399,7**	**100**	**421,6**	**100**	**456,0**	**100**

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

Door het krimpen van de Wsw is over- en onderrealisatie van budget/taakstelling t.a.v. het Wsw-deel voor gemeenten nadrukkelijk een onvermijdelijk risico. Met name is dit risico aanwezig voor kleinere gemeenten zoals Beesel en Bergen omdat de stuurmiddelen hier beperkter zijn.

Taakstelling Wsw en realisatie

De gemiddelde bezetting Wsw (Beschut en Niet Beschut, incl. Begeleid werken) voor de deelnemende gemeenten in 2021 bedroeg 602,28 arbeidsjaren/SE. Dit is een afname met 41,48 SE (6,4%) t.o.v. 2020. In 2020 bedroeg de afname nog 5,4%.

Aantal Wsw-ers in arbeidsjaren/SE (gemiddeld):	**2021**	**2020**	**2019**
Werkelijk gerealiseerd in boekjaar:			
Beschut	189,32	199,37	209,44
Niet beschut	412,96	444,39	470,71
Werkelijk gerealiseerd totaal Schap	602,28	643,76	680,15
-/-aandeel niet deelnemende gemeenten	0,00	0,00	0,00
= Werkelijk gerealiseerd voor deelnemende gemeenten (A)	**602,28**	**643,76**	**680,15**
Totaal taakstelling van deelnemende gemeenten	603,54	652,98	686,43
-/- ingevuld door andere Wsw werkvoorzieningsschappen resp. door externen via PGB	2,88	4,11	3,86
= Door WAA in jaar in te vullen taakstelling voor deelnemende gemeenten (B)	**600,66**	**648,87**	**682,57**
Over(+) / onder (-) realisatie (A – B)	**+1,62**	**-5,11**	**-2,42**

Vanaf 2017 is **de werkgemeente** financieel verantwoordelijk om uitvoering te geven voor die Wsw-ers die onder haar vleugels en op haar "grondgebied" werkzaam zijn. Vanaf 2017 is hierdoor structureel niet meer sprake van een Wsw-bezetting uit zgn. niet-deelnemende gemeenten.

In tegenstelling tot in 2019 en 2020, is in 2021 sprake van overrealisatie, waarbij er wel forse verschillen zijn en tussen de gemeenten onderling. Daar waar mogelijk heeft het Schap bijgestuurd, doch heeft zij zeer beperkte mogelijkheden en invloed op de ontwikkeling van de Wsw-bezetting, zowel totaal als per individuele gemeente.

Het totale ziekteverzuim Wsw van WAA (incl. beschut) is in 2021, o.a. a.g.v. vergrijzing en COVID-19, verder gestegen, en wel naar 18,4%. Het ziekteverzuim stijgt ook landelijk o.a. als gevolg van de oplopende vergrijzing binnen de Wsw. Het verlagen van het ziekteverzuim is en blijft een speerpunt in het beleid van WAA. In dit kader wordt nauw samengewerkt met de WAA arbodienst.

1.1.6.3 Financieel beleid

Het jaar 2021 is afgesloten met een concernresultaat van **-/-€ 1.617.000**. Dit resultaat is € 356.000 beter dan het begrote tekort van € 1.973.000 als gevolg van:

- lagere uitvoerings- en plaatsingskosten, dit a.g.v. een lagere Wsw-bezetting (17,54SE) voor de doelgroep niet**-**beschut;
- lagere overige lasten ad € 145.000, dit m.n. door beperkte negatieve rentebaten voor uitzettingen ad € 25.000, een lager dan begrote bijdrage voor frictiekosten ad € 47.000, en verder door minder inhuur van externe ondersteuning t.b.v. het actualiseren van de koers WAA / modernisering Wsw;
- een hogere rijksbijdrage per SE (standaardeenheid), t.o.v. uitvoerings- en plaatsingskosten die per SE wel op begroot niveau zijn gebleven.

De gevolgen van de hogere rijksbijdrage en de lagere Sw-bezetting kunnen als volgt worden weergegeven:

	gewijzigde begroting 2021	**realisatie 2021**	**Afwijking**
Rijkssubsidie regulier per SE	€ 28.086	€ 28.468	€ 382
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	€ 31.185	€ 31.185	€ 0
Subsidietekort per SE	€ -3.099	€ -2.717	€ 382
Aantal SE	430,50	412,96	-17,54
Subsidietekort totaal	**€ -1.334.000**	**€ -1.122.000**	**€ 212.000**

Het lagere subsidietekort ad € 212.000 kan als volgt worden geanalyseerd:

	SE	€	€
Meer rijkssubsidie door hogere rijkssubsidie per SE	412,96	€ 382	€ 158.000
Minder rijkssubsidie door lagere SW-bezetting	-17,54	€ 28.086	€ -493.000
Per saldo meer rijkssubsidie dan begroot			€ -335.000
Minder uitvoerings- en plaatsingskosten door minder SE	-17,54	€ 31.185	€ 547.000
Per saldo lager subsidietekort			**€ 212.000**

In de jaarrekening is in het Overzicht van baten en lasten de corona-compensatie van het Rijk over 2021 ad € 297.000, idem als vorig jaar en vanwege het incidentele karakter, onder de Diverse baten verantwoord, en de doorbetaling ervan is als Bijdrage aan WAA groep nv vermeld.

Het tekort op de exploitatie van het Schap ad € 1.617.000 over 2021 wordt met € 1.100.000 gedekt door de voor 2021 vastgestelde gemeentelijke tekortfinanciering en met € 317.000 door een onttrekking uit de bestemmingsreserve. Het resterende tekort van € 200.000 wordt conform bestuurlijke afspraken t.a.v. resultaatbestemming, onttrokken aan de algemene reserve van het Schap.

1.1.6.4 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Het Schap voert één programma uit, de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van de gehele WAA entiteit is hierop gericht, waardoor er geen sprake is van kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Er is derhalve bij het Schap alleen sprake van overhead t.a.v. indirecte kosten.

T.a.v. vennootschapsbelasting (Vpb) is het Schap vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit omdat het Schap geen onderneming voert zoals bedoeld in de Wet Vpb. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de risicoparagraaf 1.2.1.1 onderdeel 4. Fiscale risico's.

1.1.7 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Een basishouding en natuurlijk uitgangspunt voor een publiekrechtelijke organisatie als WAA is dat zij in al haar doen en laten bij de uitvoering van haar publieke taak altijd en overal doelmatig en rechtmatig handelt. Dit geldt voor zowel de wettelijke als ook in de uitvoering van alle andere (overheids-)taken die door de participanten in de regeling bij haar zijn neergelegd.

Doelmatigheid

Doelmatig opereren ten aanzien van haar sociale opdracht betekent voor WAA het maximaal invullen van de taakstelling voor haar gemeenten. Het Schap heeft, evenals in voorgaande jaren, ook in 2021 op dit aspect binnen haar mogelijkheden maximaal invulling gegeven aan haar doelstelling en derhalve op dit punt doelmatig gehandeld.

Doelmatigheid veronderstelt ook dat alle toegewezen taken binnen de gestelde kaders adequaat worden uitgevoerd met in achtneming van alle vigerende (wettelijke) kaders en tegen voor deze participanten aanvaardbare kosten. Hiertoe zijn in het kader van doelmatigheid vanaf 2017 onderstaande in "Samen Groeien" en in de geactualiseerde koers bevestigde, verankerde randvoorwaarden opgenomen:

- de werkwijze van het WAA bedrijf moet sober en doelmatig zijn: de uitgaven worden hierop aangepast. Daar waar expertise of andere vormen van ondersteuning noodzakelijk is wordt contact gezocht met de drie deelnemende gemeenten; vacatures zouden dan ook over en weer kunnen worden uitgewisseld;
- WAA dient zo min mogelijk langlopende financiële verplichtingen aan te gaan. Daar waar dit onverhoopt toch aan de orde zou kunnen en moeten zijn vanuit bedrijfsvoering, wordt dit vooraf afgestemd en besloten in samenspraak met de deelnemende gemeenten. Dit om eventuele staartverplichtingen als gevolg van een mogelijke mismatch tussen eisen en wensen

van een sterk veranderende WAA-organisatie en kosten uit lopende contracten en investeringen te minimaliseren;
- binnen de huidige financiële positie van zowel WAA als gemeenten wordt blijvend een substantieel bedrag apart geoormerkt en apart gealloceerd om de volledige transitie van WAA vanaf 2018 en verder en van een multi MKB bedrijf naar een professioneel detacheringsbedrijf voor primair Wsw'ers, mogelijk te maken. Hierdoor wordt, naast de personele organisatie, ook de gehele financiële structuur "fit" gemaakt met een bij de huidige veranderende maar ook krimpende organisatie passende kostenstructuur De gehele ombouw en transitie van de entiteit WAA zal gecontroleerd en geconditioneerd gebeuren met oog voor organisatorische en financiële stabiliteit en continuïteit van de organisatie WAA én haar participanten. Inzet van eigen én aparte frictiemiddelen moet gebeuren rekening houdende met en binnen de bestaande financiële mogelijkheden van zowel WAA als de deelnemende gemeenten en onder genoemde randvoorwaarden.

WAA blijft in dit proces ten aanzien van doelmatigheid jaarlijks streven naar evenwicht tussen doel en de hieraan verbonden kosten en bijdragen, in samenwerking met de deelnemende gemeenten. Doel is om jaarlijks het tekort voor WAA en dus ook de gemeentelijke bijdragen te beperken. In alle jaar- en meerjarenbegrotingen t/m 2026 is jaarlijks een tekort voor WAA op de uitvoering van de Wsw opgenomen, dat past binnen dit kader. De tekorten worden (vooralsnog) jaarlijks gedekt door een gemeentelijke bijdrage.
Doelmatigheid is en blijft altijd voor WAA van belang en zal intern periodiek worden gemeten en getoetst aan de hand van vooraf benoemde prestatie-indicatoren. Via jaarrekeningen, begrotingen, kwartaalberichten, maandrapportages en maandelijkse dashboards worden periodiek alle voor de sturing en bedrijfsvoering relevante indicatoren op een eenduidige en transparante wijze periodiek aan alle belanghebbenden bij WAA gepresenteerd.

Naast eigen indicatoren wordt doelmatigheid bij het Schap en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv jaarlijks getoetst door de gerealiseerde doelen en de daarbij behorende kosten voor de uitvoering van de Wsw af te zetten tegen beschikbare branchegegevens. Dit, tezamen met een duidelijke periodieke (interne) verantwoording en toelichting op resultaten en van nature ingebouwde interne en externe controles, zorgt voor een informatieverzorging die de vereiste (bestuurlijke) transparantie waarborgt. WAA heeft altijd al doelmatigheid hoog in haar vaandel staan en zal op dit punt de ingezette lijn blijven volgen.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is te zien als "handelt binnen vigerende wettelijke kaders én bestuurlijke beleids- en richtlijnen zoals die door haar deelnemende gemeenten zijn geformuleerd"**.** Rechtmatigheid veronderstelt ook te allen tijde integer zijn in al het doen en laten. Ook dit is voor een publieke organisatie als WAA een must en een vanzelfsprekendheid.

Bij rechtmatigheid hoort ook het adequaat afleggen van verantwoording naar alle participanten, transparantie in doen en laten en integer zijn. Dit zijn de uitgangspunten voor al het handelen en doen en als zodanig benoemd door WAA.

Omdat het afleggen van verantwoording en transparantie voor WAA altijd al van groot belang was en ook blijft, en het Schap het belang van Sisa (single information single audit) en de informatie die hieruit naar voren kwam, onverminderd onderschrijft, zijn (ondanks het ontbreken van een wettelijke verplichting hiervoor) in 2021 wederom de van toepassing zijnde Sisa-gegevens door WAA integraal opgenomen in de jaarstukken.

De accountant geeft d.m.v. zijn controle(verklaring) en de Provincie Limburg middels hun toezicht aan in hoeverre WAA heeft voldaan aan de eisen van financiële en sociale rechtmatigheid:
- de financiële rechtmatigheid wordt getoetst door kengetallen en door te controleren in hoeverre alle uitgaven binnen de kaders van de genoemde wettelijke regelingen vallen én of deze passen binnen wettelijke bepalingen voor verslaggeving (gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften), financiering (wet FIDO), etc. Vanaf den beginne heeft WAA steeds ruimschoots aan de gestelde rechtmatigheidseisen voldaan en ook in 2020 is dit het geval. WAA blijft ook in de toekomst streven om steeds aan deze eisen te voldoen maar kan geen garantie hiervoor geven. Dit omdat het Rijk jaarlijks wet- en regelgeving aanpast zonder rekening te houden met praktische (on)mogelijkheden. Hierdoor is het risico van subsidiekorting altijd latent aanwezig;

- de sociale rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren of WAA heeft voldaan aan de personele eisen zoals die door het Rijk in de Wsw heeft neergelegd.

WAA richt zich vanaf 2014 sec op de uitvoering van de Wsw, en blijft dit vooralsnog onverminderd doen. Behoudens de inzet van mensen uit de Participatiewet op werkobjecten á la Wsw om de uitvoering van de Wsw te ondersteunen, zijn geen andere doelgroepen dan Wsw in behandeling bij WAA. De resultaten (i.c. kosten en opbrengsten) die door WAA gegenereerd worden, worden geclassificeerd als volledig publiekrechtelijk. De publieke activiteit van WAA vloeit namelijk per definitie voort uit de Wsw. Mocht er sprake zijn van activiteiten die niet hieraan direct of indirect gerelateerd zijn, worden deze steeds zowel operationeel als financieel nadrukkelijk gescheiden van de Wsw. Op deze wijze voldoet WAA aan de eisen die de Wsw stelt en is de scheiding tussen Wsw en overige activiteiten en tussen publieke en private financiering duidelijk verankerd in de (administratieve) organisatie van de gehele WAA-organisatie. De accountant heeft in 2020, wederom, vastgesteld dat ook op dit punt de WAA-organisatie voldoet aan de administratief organisatorische eisen die op dit punt van belang zijn.

1.1.8 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Het dagelijks bestuur stelt u voor de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening vast te stellen.

1.2 Paragrafen

1.2.1 Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing

Het vrij beschikbaar vermogen wordt aangemerkt als weerstandsvermogen voor de entiteit WAA als geheel (Schap incl. WAA groep nv en andere verbonden (werk)maatschappijen).

Het huidige weerstandsvermogen is als volgt:

x €1.000	**31-12-2021**	**31-12-2020**
WAA Venlo e.o.	1.337	1.537
WAA groep nv *)	7.670	6.322
Totaal	**9.007**	**7.859**

*) Op basis van voorlopige cijfers 2021 van WAA groep nv

Bedrijfsrisico's worden regelmatig gemonitord en het daarbij behorende noodzakelijke weerstandsvermogen wordt in kaart gebracht en zo nodig bijgesteld. In 2017 is berekend en vastgesteld dat het minimale weerstandsvermogen vanaf 2018 € 2 mio is. Het bestuur heeft in 2020 en 2021, in afwachting van de nieuwe verkenningen rondom de koers van WAA en de mogelijke gevolgen hiervan op de exploitatie en het risicoprofiel van WAA, besloten uit voorzichtigheid het minimale weerstandsvermogen van € 3 mio vooralsnog te handhaven en, in het licht van de risico's en onzekerheden die de huidige COVID-19 pandemie met zicht meebrengt, op een voorzichtige en komende jaren prudente wijze te komen tot afbouw hiervan tot dit minimum niveau. Een eventuele verlaging hiervan tot € 2 mio is pas aan de orde als er meer zicht komt op de gevolgen van de lopende verkenning resp. een koersbijstelling voor WAA en COVID-19 effecten voor de periode 2022-2026. De verwachting is dat in de huidige situatie en gedurende de transitieperiode het vermogensniveau voldoende is om de eerste risico's binnen WAA zelf te kunnen opvangen. De deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust en zijn bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

Onderstaand een overzicht van de kengetallen zoals genoemd in art. 11 van BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten):

Jaarrekening 2021	**Verloop van de kengetallen**		
	Werkelijk 2021	**1e begrotings-wijziging 2021**	**Werkelijk 2020**
Netto schuldquote	-34%	-56%	-34%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	7%	-14%	3%
Solvabiliteitsrisico	23%	43%	45%
Structurele exploitatieruimte	-4%	-6%	2%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote c.a. en de solvabiliteit nemen t.o.v. vorige jaren verder af in 2021 doordat het Schap jaarlijks aflost op dure, langlopende leningen (ten faveure van goedkopere, intra concern rekeningcourant financiering) en doordat de bestemmingsreserve wordt aangesproken ter dekking van frictiekosten, resp. deels vrijvalt. Hierdoor verslechtert de verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen. De exploitatieruimte verslechtert in 2021 doordat, conform Bestuursbesluit, een deel van het overschot op het eigen vermogen wordt ingezet ter dekking van de lopende exploitatie. Op deze wijze wordt de gemeentelijke bijdrage gemitigeerd en uiteindelijk het overtollige weerstandsvermogen meer in balans gebracht naar het beoogde en noodzakelijke niveau.

Het Schap kent zowel risico's als publiekrechtelijke organisatie als vanuit het ondernemerschap omdat zij volledig aandeelhouder is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De verschillende risico's die het Schap loopt, zijn onderstaand weergegeven.

1.2.1.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie

De risico's die het Schap loopt als publiekrechtelijke organisatie zijn vanaf 2015 oplopende ten opzichte van voorgaande jaren. Dit als gevolg van:

- **Risico: optimalisatie- en finetuning proces**

Vanaf 2014 heeft het Bestuur van WAA Venlo e.o. middels "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan "Samen Anders!" nadrukkelijk een financieel kader voor WAA bepaald. Hierin is aangegeven dat er in financiële zin een sterke verbetering van het bedrijfsresultaat vanaf 2015 t/m 2020 moet worden gerealiseerd om het effect van de oplopende kortingen op de rijksbijdrage Wsw vanaf 2015 te dempen. Vanaf 2021 moet er gestreefd worden naar consolidatie van het resultaat op een niveau dat past bij de maatschappelijke taak en daarbij behorende maatschappelijke kosten en bijdragen van haar deelnemende gemeenten.

Al vanaf 2015 wordt deze koers van WAA aangehouden maar ook jaarlijks zowel Bestuurlijk als operationeel tegen het licht gehouden en daar waar nodig gefinetuned. WAA is en blijft staan voor een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf van en voor de regio Venlo en primair voor Wsw-ers met een loonwaarde vanaf 30% en hoger (zgn. 'blauwe"/ niet beschutte Wsw groep). Daarmee is nadrukkelijk ook gekozen voor een krimp van de organisatie vanaf 2015. Ondanks dat via verantwoordingen en begrotingen grotendeels duidelijk is wat het financiële effect is van de koers, blijft het evident dat het niet geheel of gedeeltelijk passend kunnen plaatsen van Wsw-ers tegen optimaal renderende condities van groot belang is voor het uiteindelijke resultaat van WAA overall. Het verder optimaliseren van het gehele proces van detacheren en van (aanvullende) maatregelen die hierbij nodig zijn, zal direct een effect hebben op de exploitatie van zowel WAA groep nv als WAA Venlo e.o., en de mate waarin dit proces slaagt is tevens een financieel risico voor WAA Venlo e.o.

- **Risico: mogelijke herijking bestuurlijke constellatie WAA**

Zoals eerder is aangegeven, zijn de gemeenten al enkele jaren bezig om te onderzoeken of en zo ja hoe, wat, waar en wanneer zij een stap wil gaan zetten om alle activiteiten voor de Participatiewet integraal en in samenhang samen te voegen. Een dergelijk proces kan en zal een risico vormen voor de continuïteit van de organisatie WAA over de volle breedte. Nog los daarvan zal een dergelijke operatie naar verwachting omvangrijk zijn, en zowel qua omvang als ook inhoudelijk complex. Eventuele externe en specialistische fiscale, juridische en personele ondersteuning zal daarbij zeker aan de orde zijn. Hiervoor zijn vanaf 2020 jaarlijks beperkt middelen gereserveerd. Het zal evident zijn dat hier een risico op ontoereikendheid hiervan schuilt.

Een ander gevolg van dit proces is dat de huidige WAA zich onvoldoende kan door - ontwikkelen naar een breed detacheringsbedrijf zoals dat zou passen in de opzet van de huidige Participatiewet. Daarnaast zorgt de onzekerheid over de toekomst ervoor dat er prudent en derhalve beperkt wordt geïnvesteerd in het gereedschap (o.a. ICT) en de organisatie. Beperkt investeren geeft een risico van bijblijven maar niet (door)ontwikkelen, en derhalve stilstand. Stilstand is achteruitgang, zeker in de dynamische omgeving waarin WAA opereert. Ook hier is een latent risico aanwezig dat steeds pregnanter wordt naarmate finale besluitvorming rond dit thema uitblijft en de toekomst langer en langer onzeker blijft. Een risico op een organisatie die straks zover achterloopt dat alleen met extra grote inspanningen weer aansluiting gevonden kan worden bij het dan geldende heden. Als dat dan überhaupt nog lukt…. Dit risico is eind 2019 ook nadrukkelijk benoemd door onze externe accountant in een bestuurlijke toelichting bij haar management letter.

- **Risico's uit hoofde van de Wsw**

Steeds meer zijn de financiële risico's voor de uitvoering van de Wsw a.g. v. de doorlopende en oplopende rijksbezuinigingen vanaf 2015 tot en met 2020, vanuit het Rijk naar de SW-bedrijven resp. haar deelnemende gemeenten verlegd. Het lijkt erop dat deze beweging vanaf 2021 tot staan is gekomen maar niets is minder waar; de rijksbijdrage wordt vanaf 2021 weliswaar niet verder autonoom gekort, maar blijft wel structureel op een fors lager niveau dan oorspronkelijk het geval was. En is hiermee verre van kostendekkend ten opzichte van de verplichtingen die hierbij horen. In combinatie met de verdere uitrol van de Participatiewet, drukt dit een forse stempel op de toekomstige vorm, inhoud en financiering van de Wsw. Daarenboven is het zeker niet uit te sluiten

dat de rijksbezuinigingen op de Wsw en het hele terrein van gesubsidieerde arbeid tóch verder zullen gaan dan tot nu toe is aangegeven en aangenomen. Dit omdat deze worden bepaald in een landelijke, politieke omgeving die veranderlijk is en waar maatschappelijke thema's vaker prevaleren boven bedrijfseconomische realiteit en rationaliteit. Dit is nadrukkelijk een risico voor zowel WAA als haar deelnemende gemeenten!

Het zal duidelijk zijn dat álle veranderingen in de inhoud, vorm en structuur rondom de uitvoering van de Wsw over de volle breedte zowel uitvoerings- als financiële risico's met zich mee kan brengen. "Uitloop- en inloop-" resp. transformatierisico's die er kunnen zijn in de volgende verbouwfase bij bestaande modaliteiten, maar ook nieuwe risico's die nu nog niet of nauwelijks onderkend zijn en in de (nabije) toekomst manifest kunnen worden in nieuwe werkwijzen en/of structuren en uitvoeringsmodaliteiten.

Daarnaast is in de Participatiewet aangegeven dat de Wsw vanaf 2015 geen instroom meer zal kennen en derhalve zal deze regeling worden afgebouwd. Door de afbouw van de Wsw krimpt de Wsw-bezetting van het Schap waardoor huidige schaalvoordelen in de uitvoering teruglopen en zelfs geheel of gedeeltelijk wegvallen waardoor de exploitatie van het Schap en/of haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv onder druk komt te staan. Vanaf 2018 is dit al zichtbaar en in 2021 loopt dit zgn. negatieve economies-of-scale-effect verder op. In de exploitatie wordt hier rekening mee gehouden maar het is niet mogelijk alle effecten hiervan exact voor alle toekomstige jaren in te schatten. Hierdoor is en blijft dit altijd een risico.

- **Risico's naar aanleiding van gemeentelijke herindeling**

Het herindelingsproces in de regio Noord-Limburg is voorlopig niet aan de orde maar daarom niet minder belangrijk. Dit proces is direct van belang voor WAA omdat een mogelijke verkleining van het Wsw-verzorgingsgebied kan leiden tot een geringer gemeentelijk draagvlak via een lager aanbod van SW-geïndiceerd personeel. Hierdoor kan de bedrijfsvoering (nog) sterker onder druk komen te staan terwijl de financiële draagkracht onder de onderneming WAA kleiner wordt. Hierdoor kunnen in de toekomst activiteiten onder druk komen te staan. De risico's voor WAA vanuit deze optiek zijn bijna niet in te schatten maar daarom niet minder aanwezig.

- **Demografische risico's**

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving is ook bij WAA een issue dat bij WAA zelfs nog sterker doorwerkt dan in de samenleving. Een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat de gemiddelde leeftijd hoger is dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met een oplopende krimp en hogere uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functie-eindlonen) en hogere prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt er steeds nadrukkelijker nagedacht over en gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao voor zowel Wsw- als niet-Wsw-personeel is deze beweging echter slechts mondjesmaat zichtbaar: seniorenregelingen en FPU-achtige modellen worden niet om- en afgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerkers. Nog los van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de bedrijfsvoering van WAA.

- **Fiscale risico's**

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor publiekrechtelijke organisaties van toepassing. WAA Venlo e.o. is hierbij aangemerkt als een Gemeenschappelijke Regeling die geen winststreven heeft en die zich om die reden niet als onderneming voor de vennootschapsbelasting kwalificeert. De uitvoeringsorganisatie WAA groep nv is te zien als een overheids-nv die sec de Wsw uitvoert met haar werkactiviteiten en om die reden valt onder de vrijstellingsbepalingen van de nieuwe Wet Vpb. Beide vrijstellingen zijn eind 2017 formeel door de

Belastingdienst goedgekeurd en bevestigd. De 100% dochtermaatschappijen van WAA groep nv, Beheermaatschappij Werkvoorziening Venlo bv en Vindt bv, zijn beide wel aangemerkt als formeel Vpb-plichtig, maar voeren feitelijk (momenteel) geen onderneming. Hierdoor is de materiële Vpb-plicht voor deze beide bedrijven nagenoeg nihil. Ondanks dat ten aanzien van fiscaliteiten en vennootschapsbelasting e.e.a. vanaf 2017 is uitgekristalliseerd en formeel is goedgekeurd, is het altijd maar de vraag of dit ook in de toekomst zo blijft. De hele wet- en regelgeving op dit terrein is nl. nog steeds volop in beweging. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat in de toekomst toch ooit mogelijke overschotten van het Schap en WAA groep nv worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

- **Financieringsrisico's**

In de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheid) is onder andere opgenomen dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in hun begroting een treasurystatuut moeten opnemen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de risico´s met betrekking tot treasurybeheer. Voor een uiteenzetting van deze risico´s wordt verwezen naar de toelichting onder 'Financiering'.

- **Risico's COVID-19 t.a.v. Rijksbijdrage Wsw**

Ondanks dat COVID-19 wel een fors effect heeft bij WAA, zijn de effecten hiervoor voor sec het Schap op kortere termijn vooralsnog beperkt. Als gekeken wordt naar de langere termijn (2022 en verder), is de verwachting dat covid-19 meer en meer onderdeel wordt van de dagelijkse gang van zaken. Het kan echter, zomaar weer omslaan met een nieuwe variant en dan weer een ander verhaal zijn. En dan kan het zomaar plots wél een forse directe impact hebben op het Schap. Het Rijk en gemeenten hebben nl. een gentlemen's-agreement waarbij het financiële uitgangspunt is "Samen de trap op, samen de trap af". Concreet: als het goed gaat met de Rijksbegroting straalt dit af op gemeenten, maar andersom ook. En m.n. dat laatste, is vanaf 2020 bij het Rijk aan de orde.

Dit gezamenlijke beleid is door het Rijk voor 2020 en 2021 voorlopig in de ijskast gezet maar voor de jaren na 2021 is dat maar de vraag of ze uit de ijskast komen. Mocht dit beleid onveranderd na 2021 worden doorgezet, dan moeten gemeenten vanaf 2022 - rekening houdende met de enorme impact die alle compensatieregelingen vanuit het Rijk nu en in de toekomst hebben op de lopende Rijksbegroting - rekening houden met mogelijk forse kortingen, ook op het Participatiebudget incl. rijksbijdrage Wsw vanaf 2022. Het hoe, wat en waar verder is nog niet bekend en derhalve vooralsnog PM. Maar daardoor niet minder relevant.

1.2.1.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap

- **Risico: resultaten deelneming in WAA groep nv**

Door de juridische splitsing vanaf 1-1-2004 loopt het Schap als Gemeenschappelijke Regeling geen directe risico´s uit hoofde van het ondernemerschap. Als 100% aandeelhouder in WAA groep nv loopt het Schap deze risico´s natuurlijk wel. Immers, de resultaten van WAA groep nv zullen, via de waardering van de deelneming in de nv, een effect hebben op de resultaten van het Schap. Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA groep nv opereert.

- **Risico's COVID-19 op bedrijfsvoering van deelneming WAA Groep nv**

Ondanks de verwachting dat WAA overall voldoende in staat is de gevolgen van COVID-19 op kortere en middellange termijn zelf op te vangen, zijn er natuurlijk wel stevige directe en indirecte risico's hieraan verbonden. Op korte termijn moet dan met name gedacht worden aan wederom een nieuwe agressievere variant van het virus met als gevolg wederom geheel en/of partiele shut downs van gehele bedrijfstakken waardoor WAA groep nv veel minder resp. geen toegevoegde waarde meer ontvangst en extra kosten moet maken omdat plaatsingen bij inleners al dan niet tijdelijk mogelijk zijn. Wekelijks wordt deze impact gemonitord d.m.v. een geactualiseerde impactanalyse.

Ook verdere gevolgen hiervan zullen meer en meer duidelijk worden waarbij meer finale sluitingen van bedrijven nadrukkelijk ook een risico zijn in dit kader. Terwijl een compensatie van het Rijk, zeker

op een wat langere termijn, nog maar de vraag is. En ondanks het feit dat WAA groep nv voldoende eigen middelen heeft om de gevolgen van COVID op korte en middellange termijn vooralsnog het hoofd te bieden, is het onzeker of en hoe COVID -19 zich de komende periode gaat ontwikkelen.. Wat wel al duidelijk en zeker is dat het langer duurt dan 2021 en ook in 2022 niet weg is. Hoe het daarna zal gaan is een grote vraag voor iedereen en dat blijft een risico. De omvang van dit risico is overigens vooralsnog niet in te schatten en derhalve PM.

- **Risico: ontwikkelingen op de arbeidsmarkt**

Een ander risico voor WAA is dat met de afronding van de strategienota Samen Anders! de organisatie WAA nadrukkelijk de beweging van "binnen naar buiten" heeft afgerond en als sociaal duurzaam Sw-detacheringsbedrijf verder gaat. Als door interne of externe (markt-) omstandigheden de invulling van detacheringen en uitplaatsingen niet (helemaal) loopt conform afspraken en planning, kan en zal dit financiële gevolgen hebben voor zowel WAA als (in het verlengde hiervan) deelnemende gemeenten. Concreet is bij het opstellen van alle begrotingen vanaf 2015 uitgegaan van een groeiend opnamevermogen van Wsw-medewerkers door bedrijven in de regio tegen reële tarieven. Er is geen rekening gehouden met mogelijke negatieve arbeidsmarktontwikkelingen zoals een teruglopende vraag, toenemende werkloosheid en/of nieuwe concurrentie voor WAA zoals bijv. Wajong.

- **Risico: vervuilde gronden**

Het Schap was tot medio 2018 eigenaar van (onder-)gronden aan de Edisonstraat in Venlo en van de Kwekerij Roobeek. En ondanks dat zowel het complex aan de Edisonstraat als de Kwekerij vervreemd zijn, kan er voor WAA t.a.v. milieuvervuilingen een staartverplichting uit voortvloeien. Ondanks het feit dat WAA van mening is dat er momenteel geen sprake is van milieurisico's en/of vervuiling van ondergronden c.a., in welke zin dan ook, die niet in beeld en opgelost resp. afgekocht zijn, is hier wel altijd een latent risico aanwezig.

- **Risico: transitievergoedingen**

Per 1 juli 2015 is de Wet Werk & Zekerheid (WWZ) ingegaan. Onderdeel van deze wet is de z.g. transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Deze transitievergoeding kunnen zowel werknemers met een vast contract als werknemers met een tijdelijk contract ontvangen. Ook werknemers die aaneensluitend 2 jaar ziek zijn geweest en uitstromen richting WIA/IVA kunnen aansluitend hierop recht uitoefenen op deze transitievergoeding. Medio 2019 is door het Rijk aangegeven dat alle al betaalde en toekomstige transitievergoedingen voor de laatste categorie bij het UWV kunnen worden gedeclareerd. Echter, voor andere uitdiensttredingen zoals ontslag op staande voet etc. geldt dit niet. Zeker omdat de meeste Wsw-dienstverbanden al erg lang lopen zijn de kosten die hieruit voortvloeien vaak hoog en onvoorspelbaar en vormen een financieel risico voor WAA en haar gemeenten.

- **Risico: AVG**

Vanaf medio 2018 is in Europa een nieuwe privacywetgeving van kracht die de wettelijke bescherming van persoonsgegevens moet waarborgen. In Nederland is dit vertaald in (aanvullende) wetgeving in de vorm van een zgn. AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Deze wet schrijft gedetailleerd voor hoe, wat en waar een organisatie moet omgaan met de bewaring en verstrekking van persoonsgegevens. Zeker aan een publieke organisatie als WAA, die werkt met een kwetsbare doelgroep, stelt deze wet hoge eisen zowel in middelen als doen en laten van mensen op dit gebied. WAA is in dit kader al een heel traject gelopen van zowel fysieke maatregelen als bewustwording en het als organisatie steeds alert zijn op alles in dit kader. En ondanks dat WAA van mening is dat zij momenteel "AVG-proof" is, moet er nog het nodige gebeuren om op dit gebied ook op lange termijn volledig AVG-proof te blijven. In de AVG zijn boetes en bestuurlijke maatregelen vastgelegd indien hier niet aan voldaan wordt. En ondanks dat WAA op dit punt naar haar mening AVG-proof is, is het nu, maar ook in de toekomst nooit uit te sluiten dat er iets op dat punt niet goed gaat. Immers: WAA is en blijft een organisatie die draait om en met mensen. En mensen maken nu eenmaal fouten. Vanuit die optiek is er nu, maar ook in de toekomst altijd een risico voor WAA en in het verlengde haar participanten.

- **Risico: cyberrisico's**

Recente voorvallen van organisaties die zijn aangevallen door hackers of internetcriminelen hebben aangetoond dat elke organisatie tegenwoordig risico loopt op verstoring of zelfs lamlegging van de interne werkprocessen door virussen a.g.v. malware of door bedreigingen via ransomware. WAA heeft tegen deze risico's wel maatregelen genomen, zowel fysiek en softwarematig als in risicoafdekking (cyberverzekering). Desondanks is algemeen bekend dat beveiliging tegen cyberrisico's vaak achter de nieuwste ontwikkelingen aanloopt, en er dus altijd een latent cyberrisico aanwezig is.

- **Risico Effecten WAB**

Vanaf 1-1-2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) van kracht. Deze wet herbergt verschillende kaders en maatregelen die de inzet van tijdelijke arbeidskrachten voor alle organisaties fors duurder en risicovoller maken dan eerder het geval. Weliswaar zet WAA maar in beperkte mate arbeidskrachten in die niet onder de Wsw vallen en met een tijdelijk contract, maar desalniettemin zit hierin een risico. Een juridisch maar ook financieel risico indien er op dit vlak menselijke fouten gemaakt worden door (bijv. termijnoverschrijdingen e.d.).

1.2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

WAA Venlo e.o. heeft geen kapitaalgoederen. Derhalve is er geen sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

1.2.3 Financiering

WAA kent conform de wet FIDO een treasurystatuut en geeft jaarlijks in een aparte paragraaf in de begroting een beschouwing van de rente en financieringsontwikkelingen zoals het Schap die verwacht. Uitgangspunt is hierbij dat er voldoende inzicht moet zijn in korte en langlopende financieringsrisico's van het Schap en op welke wijze het Schap deze risico's beheerst resp. beperkt. Indicatoren hiervoor zijn, naast het financieringsoverzicht, overzichten van leningenrisico's en renterisico's. Benchmarks hiervoor zijn de wettelijke criteria zoals die in de Wet FIDO zijn vastgelegd voor gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand zijn de kasgeldruimte en de renterisico's weergegeven. Deze overzichten zijn opgesteld volgens de voorschriften van de Wet FIDO. Uit beide overzichten blijkt dat het Schap in 2021 voldoet aan de hiervoor geldende normen.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)

1e kwartaal 2021

Stappen (1-4)	*(1) Vlottende schuld*	*(2) Vlottende middelen*	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo januari	*3.988*	*4.043*	55
ultimo februari	*3.760*	*4.834*	1.074
ultimo maart	*4.410*	*5.204*	794
(4) Gemiddelde van (3)			641
Stappen (5-9)	*Variabelen*		*Bedragen*
-5	***Kasgeldlimiet (KGL)***		*1.153*
(6a) = (5>4)	*Ruimte onder de KGL*		*1.794*
(6b) = (4>5)	*Overschrijding van de KGL*		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	*Begrotingstotaal 2021*		*14.065*
-8	*Percentage regeling*		*8,20%*
(5) = (7) x (8) / 100	***Kasgeldlimiet***		*1.153*

2e kwartaal 2021

Stappen (1-4)	*(1) Vlottende schuld*	*(2) Vlottende middelen*	*(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen*
ultimo april	*4.602*	*5.200*	598
ultimo mei	*5.031*	*5.313*	282
ultimo juni	*11.910*	*12.007*	97
(4) Gemiddelde van (3)			326
Stappen (5-9)	*Variabelen*		*Bedragen*
-5	***Kasgeldlimiet (KGL)***		*1.153*
(6a) = (5>4)	*Ruimte onder de KGL*		*1.479*
(6b) = (4>5)	*Overschrijding van de KGL*		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	*Begrotingstotaal 2021*		*14.065*
-8	*Percentage regeling*		*8,20%*
(5) = (7) x (8) / 100	***Kasgeldlimiet***		*1.153*

3e kwartaal 2021

Stappen (1-4)	*(1) Vlottende schuld*	*(2) Vlottende middelen*	*(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen*
ultimo juli	*12.482*	*12.373*	-109
ultimo augustus	*12.674*	*12.509*	-165
ultimo september	*12.427*	*12.006*	-421
(4) Gemiddelde van (3)			-232
Stappen (5-9)	*Variabelen*		*Bedragen*
-5	***Kasgeldlimiet (KGL)***		*1.153*
(6a) = (5>4)	*Ruimte onder de KGL*		*922*
(6b) = (4>5)	*Overschrijding van de KGL*		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	*Begrotingstotaal 2021*		*14.065*
-8	*Percentage regeling*		*8,20%*
(5) = (7) x (8) / 100	***Kasgeldlimiet***		*1.153*

4e kwartaal 2021

Stappen (1-4)	*(1) Vlottende schuld*	*(2) Vlottende middelen*	*(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen*
ultimo oktober	*12.912*	*11.791*	-1.121
ultimo november	*12.741*	*11.400*	-1.341
ultimo december	*13.644*	*12.275*	-1.369
(4) Gemiddelde van (3)			-1.277
Stappen (5-9)	*Variabelen*		*Bedragen*
-5	***Kasgeldlimiet (KGL)***		*1.153*
(6a) = (5>4)	*Ruimte onder de KGL*		
(6b) = (4>5)	*Overschrijding van de KGL*		*-124*
Berekening kasgeldlimiet (5)			
-7	Begrotingstotaal 2021		14.065
-8	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	**Kasgeldlimiet**		1.153

Volgens art. 2 Wet FIDO, betreffende de Regeling Schatkistbankieren voor decentrale overheden, dienen overtollige geldmiddelen in de schatkist te worden aangehouden. Als overtollige geldmiddelen worden bedragen aangemerkt boven 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000 resp. €1 mio vanaf het 2e halfjaar 2021. Het Schap heeft in het 1e halfjaar van 2021 geldmiddelen boven dit minimum aangehouden. Wij verwijzen naar de toelichting op de balans, onder post Liquide middelen.

Renterisico vaste schuld (bedragen x € 1.000)

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Primaire begroting 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
(1)	Renteherziening	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	763	763	763	763
(3)	**Renterisico**	**763**	**763**	**763**	**763**
(4)	**Renterisiconorm**	**2.784**	**2.813**	**2.675**	**2.657**
(5a) = (4>3)	Ruimte onder risiconorm	2.021	2.050	1.912	1.894
(5b) = (3>4)	Overschrijding risiconorm	0	0	0	0
Berekening	**Renterisiconorm**				
(4a)	Totaal lasten boekjaar	13.919	14.065	13.373	13.285
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) =(4a x 4b/100)	Renterisiconorm boekjaar	2.784	2.813	2.675	2.657

Renteschema 2021

in €1.000

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		46
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering		0
	Saldo rentelasten en rentebaten		46
c1.	Doorbelaste rente naar de grondexploitatie	0	
c2.	Doorbelaste rente aan projectfinanciering naar taakvelden	0	
c3.	Rentebaat van door verstrekte leningen in het kader van projectfinanciering naar taakvelden	0	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		0
d1.	Rente over eigen vermogen		0
d2.	Rente over voorzieningen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		46
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (omslagrente)		0
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		46

Het Schap kent één programma, nl. de uitvoering Wsw. Alle financieringskosten zijn hieraan dienstbaar. Er wordt geen rente aan eigen vermogen, voorzieningen, investeringen en/of andere zaken toegerekend.

1.2.4 Verbonden partijen

Het Schap is een Gemeenschappelijke Regeling die de Wsw uitvoert namens de hierin deelnemende gemeenten Beesel, Bergen en Venlo. Het Schap is 100% eigenaar van WAA groep nv, gevestigd aan de Prinsessesingel 10 te Venlo. WAA groep nv voert namens het Schap de Wsw uit op basis van een contract. Het huidige contract is, met een voorbehoud van behoud van de huidige organieke constellatie, verlengd en loopt tot en met 31 december 2023.

WAA groep nv heeft, volgens voorlopige cijfers, het jaar 2021 afgesloten met een overschot van €818.000, daar waar en tekort van € 600.000 gebudgetteerd was. De totale exploitatie van de WAA groep nv (totaal baten en lasten) over 2021 bedraagt € 36.000.000.

Overzicht van het eigen en vreemd vermogen WAA groep nv:

	01-01-2021	**31-12-2021**
	€	€
Eigen vermogen	11.052	12.300
Resultaat 2021 volgens marap dec 21	1.248	818
Totaal eigen vermogen	12.300	13.118
Vreemd vermogen	2.967	2.708
Totaal vermogen	15.267	15.826

1.2.5 Grondbeleid

Het Schap kent geen grondbeleid. Het Schap heeft, na de verkoop van haar gronden in 2017 en begin 2018, geen gronden meer in bezit.

1.2.6 Bedrijfsvoering

1.2.6.1 Algemeen

Het Schap voert als Gemeenschappelijke Regeling, voor en namens de deelnemende gemeenten, de verplichtingen uit die voortvloeien uit de Participatiewet, nl. het onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Het Schap heeft de bedrijfsvoering hiervan overgedragen aan haar dochteronderneming WAA groep nv. Daarom is binnen het Schap sec geen sprake van bedrijfsvoering.

Het Schap kent één programma, nl. de uitvoering Wsw. Alle financieringskosten zijn hieraan dienstbaar. Er wordt geen rente aan eigen vermogen, voorzieningen, investeringen en/of andere zaken toegerekend.

Investeringsbeleid
Zoals in 1.2.5 vermeld heeft het Schap in 2018 alle in haar bezit zijnde gronden verkocht, en heeft daarmee geen materiële activa meer. Wat betreft haar financiële vaste activa is het Schap vanaf 2004 zowel materieel als qua zeggenschap volledig en 100% eigenaar van de deelneming in WAA groep nv.

Organisatiestructuur en administratieve organisatie
Omdat het Schap de bedrijfsvoering aan haar dochteronderneming WAA groep nv heeft overgedragen is er een minimale organisatiestructuur (met zoals al vermeld een Algemeen bestuur en een Dagelijks bestuur) en administratieve organisatie. Dit kan, hangende het onderzoek Samen Verder!, veranderen als het Schap haar deelneming in WAA groep nv mogelijk zal vervreemden.

Personeelsbeleid
Het Schap heeft in materiële zin geen personeel in dienst. Derhalve is een personeelsbeleid niet van toepassing.

Informatisering en automatisering
In 2021 is de geautomatiseerde gegevensverwerking verder ingericht op het werken op afstand en flexibele werkplekken. Behoudens enkele ICT vervangingsinvesteringen zijn in 2022 geen andere noemenswaardige investeringen gepland.

Kansen en bedreigingen
Een van de grootste bedreigingen voor het Schap is indirect een oplopend tekort bij haar 100% deelneming WAA groep nv a.g.v. de krimp en de veroudering van de SW-bezetting. Hierdoor dient de organisatie mee te krimpen, waarbij tegen grenzen van economies-of-scale wordt aangelopen, hetgeen onevenredig hoge kosten met zich mee kan brengen.
Deze krimp en haar negatieve gevolgen kan mogelijk worden opgevangen door het werken met andere doelgroepen van de Participatiewet. Dit zou voor WAA kansen kunnen bieden.

Naast krimp voor de hele entiteit WAA is er altijd een kans en bedreiging die voortvloeit uit het normale ondernemerschap. Dit is voor het Schap een zgn. secundaire zaak omdat ondernemerschap primair onderdeel is van de bedrijfsvoering van WAA groep nv, maar door de 100% deelnemersrelatie wel ook iets is dat het Schap weliswaar indirect maar wel degelijk raakt.
Dit is vanaf 2020 duidelijk zichtbaar geworden met het uitbreken van de zgn. coronacrisis. Onderstaande wordt e.e.a. hieromtrent nader geduid.

1.2.6.2 COVID-19

Zoals al in de inleiding bij deze jaarrekening is aangegeven, is het jaar 2021 bij WAA getekend door alles rondom COVID-19. Hierdoor is het sociale, maatschappelijke én economische leven in Nederland in diverse perioden gedurende 2021 abrupt tot een gedeeltelijke stop gekomen. En op andere momenten, zoals medio 2021, was er dan weer sprake van een afbouw en forse versoepeling van maatregelen, met de verwachting dat we allemaal weer snel en meer en meer terug kunnen naar de "normale", pré- COVID-19 situatie. Het menselijke, sociale en economische leven zit sindsdien in een achtbaan of rollercoaster. Met alle sociale, maatschappelijke maar ook economische gevolgen van dien.

Als sec naar economische gevolgen wordt gekeken, is de ervaring uit 2020 en 2021 en de verwachting voor 2022 en verder dat de directe impact van deze crisis op sec de exploitatie van het Schap WAA beperkt is, en ook zal blijven. Immers, de activiteiten van het Schap beperken zich primair tot regievoering en administratie c.a. van de Wsw voor haar deelnemende gemeenten en aansturing van haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De primaire baten van het Schap, zijnde vnl. rijksbijdrage Wsw en gemeentelijke bijdragen, evenals de primaire lastenstroom van het Schap, zijnde vnl. uitvoeringsbijdragen Wsw en vaste vergoedingen voor regie-, administratie en controlewerkzaamheden, zijn veelal vast en worden o.b.v. de huidige wetenschap naar verwachting nauwelijks (primair) geraakt door de huidige crisis. Op middellange en langere termijn kan dat, zeker als deze crisis lang aanhoudt, een heel ander verhaal zijn. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf.

De indirecte impact van corona is anders dan de directe impact; het Schap wordt immers indirect natuurlijk wel degelijk, en wel fors hierdoor geraakt doordat zij 100% deelnemer is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. WAA groep nv is en wordt nog steeds wel degelijk behoorlijk geraakt. Enerzijds doordat haar kwetsbare mensen uit de Wsw doelgroep bij het opleveren van het virus meer uitvallen (o.a. a.g. v. ziekte en/of quarantaine) maar ook omdat in de lockdown-perioden mensen in bepaalde sectoren van de economie niet of minder kunnen werken waardoor delen van in haar opbrengstenstroom (toegevoegde waarde uit leveringen van diensten) wegvallen. Daarbovenop is een bijkomend gevolg van COVID-19 dat het op een mondiale schaal zorgt voor spanningen in de logistieke ketens. Iets waar enkele grote klanten van WAA groep nv die in de Value Added Logistics (VAL) business zitten, direct en WAA derhalve indirect ook last van heeft. Al met al zorgt COVID-19 bij WAA groep nv voor een druk op de omzet bij veelal gelijkblijvende loon-(kosten) resp. zelfs hogere kosten a.g. v. capaciteits- en vraaguitval en extra maatregelen die getroffen moeten worden.

In 2020 en wederom in 2021 heeft het Rijk aangegeven coronacompensatie voor Sw-bedrijven te verlenen voor de periode t/m september 2021. Via de rijksbijdrage Wsw is, ter vervanging van de NOW-bijdrage voor Sw-bedrijven, in 2020 in totaal € 933.000 (€ 2.098 per arbeidsjaar Wsw) en voor 2021 nogmaals ongeveer € 297.000 ((€ 719 per arbeidsjaar Wsw) aan EENMALIGE, EXTRA subsidie verstrekt via gemeenten aan SW-bedrijven als overbrugging voor de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering. Een eventuele uitbreiding van deze steun vanaf het 4e kwartaal 2021 is vooralsnog onderwerp van gesprekken tussen het Rijk en VNG met de Sw branchevereniging Cedris. Naast compensatie van het Rijk heeft WAA al in maart 2020 afspraken met haar klanten kunnen maken waarbij, met een beroep op partnership, ook deze relaties vanaf toen onveranderd steeds bijdragen

hebben geleverd en zullen blijven leveren om elke (semi-)lockdown periode opnieuw de gevolgen van COVID-19 samen te mitigeren. Over en weer wordt de extra waarde van partnership in deze periode pas echt duidelijk. En wordt de meerwaarde van de huidige koers van WAA overall meer en meer duidelijk.

Samen met de ingezette maatregelen bij WAA groep nv en de compensatie van klanten, was de coronacompensatie van het Rijk in 2020 maar ook nu in 2021 wederom ruim voldoende om de gevolgen van COVID-19 op de exploitatie van WAA groep nv te mitigeren. Voor Q4-2021 en verder is nog geheel niets van het Rijk hieromtrent aangegeven. Derhalve is een eventuele COVID-19-compensatie van het Rijk vanaf Q4- 2021 (vooralsnog) als PM in deze jaarrekening maar ook in de (meerjaren-)begroting opgenomen.

Via de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage is deze rijks-compensatie in 2020 maar ook nu in 2021, in lijn met bestuurlijke besluitvorming uit 2020, weer volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Dit zal ook gaan gebeuren met eventuele compensaties in de toekomst die nu PM zijn. Hierdoor worden de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering / exploitatie en de compensatie hiervoor binnen de WAA-constellatie zowel materieel als formeel gematched. In verband met het afwijkende en eenmalige karakter van zowel de ontvangst als doorbetaling van deze Coronabijdrage van het Rijk resp. gemeenten via de Rijksbijdrage Wsw, wordt de ontvangst hiervan in de exploitatie van het Schap apart verantwoord onder Diverse baten. De doorbetaling aan WAA groep nv wordt ook apart verantwoord onder Bijdragen aan derden.

De impact van de COVID-19-crisis op de exploitatie van WAA is m.n. bij WAA groep nv verwerkt in het exploitatieresultaat. En door de blijvende hoge mate van onzekerheden hieromtrent, vanaf 2021 en verder steeds met de nodige voorzichtigheid door vertaald in de verwachte resultaten en (meerjaren)budgetten. Door te zorgen voor prudent financieel beheer met voldoende ruimte voor onvoorzien in zowel de baten als lasten, én voor de komende jaren tot en met 2026 structureel een hoger eigen weerstandsvermogen bij zowel WAA groep als het bij het Schap aan te houden dan noodzakelijk, wordt binnen de exploitatie en balans van WAA overall voldoende ruimte aangehouden om zélf de (verdere) gevolgen van COVID-19 primair eerst in haar eigen organisatie financieel te kunnen opvangen. Ondanks de forse impact die de crisis heeft op de balans en exploitatie van WAA overall, is de financiële en liquiditeitspositie van WAA overall voor nu en voor de nabije toekomst zodanig aan de maat dat de continuïteit van de gehele WAA-organisatie vooralsnog niet in gevaar is. Naar verwachting zal de coronacrisis en de follow up daarbij, derhalve onverminderd vooralsnog geen gevolgen hebben voor de waardering van de deelneming WAA groep nv bij het Schap, en derhalve geen gevolgen hebben voor de exploitatie van het Schap. Op langere termijn, en in directe en indirecte zin en los van haar exploitatie etc., is continuïteit voor het Schap zelf sec a.g. v. de wettelijke garanties die de WGR biedt, overigens überhaupt nooit een issue. Waarvan acte!

2. Jaarrekening 2021

2.1 Balans per 31 december

(x € 1.000)	31.12.2021	31.12.2020
Activa		
Vaste activa		
- **Financiële vaste activa**		
Kapitaalverstrekkingen		
- Deelnemingen	5.448	5.448
	5.448	**5.448**
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	1.558	1.275
- uitzettingen in Rijks Schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.266	4.320
- Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	102	2.086
	13.926	**7.681**
Liquide middelen	9	3
Totaal	**19.383**	**13.132**

	31.12.2021	31.12.2020
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	1.537	921
- Bestemmingsreserve	3.132	3.450
- Gerealiseerde resultaat	-200	616
	4.469	**4.987**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
- Onderhandse leningen van Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.100	1.863
	1.100	**1.863**
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
- Overige schulden	13.795	6.259
	13.795	**6.259**
Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	18	23
	18	**23**
Totaal	**19.383**	**13.132**
Bedrag aan borg- en garantstellingen	**0**	**0**

2.2 Overzicht van baten en lasten

	Primaire begroting 2021		Gewijzigde begroting 2021		Realisatie 2021		Realisatie 2020	
Rijkssubsidie Wsw		11.919		12.092		11.756		12.005
Diverse baten		0		0		297		933
Totale baten		**11.919**		**12.092**		**12.053**		**12.938**
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	13.424		13.425		12.878		12.759	
Administratiekosten	64		64		64		63	
Personeelskosten bestuur	20		20		16		19	
Rentekosten minus – opbrengsten	46		71		46		66	
Kosten wachtlijst-beheer / indicatie	113		113		113		110	
Frictiekosten bijdrage aan NV	120		192		145		166	
Projectkosten bijdrage aan NV	25		25		25		30	
Overige algemene kosten	107		155		86		72	
Totale lasten		**13.919**		**14.065**		**13.373**		**13.285**
Exploitatieresultaat		**-2.000**		**-1.973**		**-1.320**		**-347**
Bijdrage aan WAA groep nv		0		0		-297		-933
Programma-/concernresultaat		**-2.000**		**-1.973**		**-1.617**		**-1.280**
Dekking programma-/concernresultaat:								
Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw		1.600		1.100		1.100		1.600
Gerealiseerde totaal baten en lasten		**-400**		**-873**		**-517**		**320**
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve		145		217		170		196
Aanvullende onttrekking uit bestemmingsreserve		100		148		147		100
Toevoegingen aan bestemmingsreserve		0		0		0		0
Gerealiseerde resultaat		**-155**		**-508**		**-200**		**616**

2.3 Toelichtingen

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2021

Financiële vaste activa	Kapitaal-verstrekkingen t.b.v. deelnemingen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	5.448	5.448
Investeringen	0	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	0	0
Afwaarderingen	0	0
Boekwaarde per 31 december	**5.448**	**5.448**
Cumulatieve waardeverminderingen per 31 december	0	0

WAA Venlo e.o. heeft een 100%-belang in WAA groep nv te Venlo. Deze deelneming wordt gewaardeerd tegen historische kostprijs of lagere marktwaarde, mits de lagere marktwaarde naar verwachting structureel is. De totale historische kostprijs van de deelneming bedraagt € 5.448.000.

Per 31 december 2021 bedraagt de marktwaarde van de deelneming € 13.118.000 (gebaseerd op voorlopige cijfers per ultimo 2021 van WAA groep nv en op basis van intrinsieke waarde resp. eigen vermogen). WAA Venlo e.o. heeft geen garantieverklaring afgegeven voor WAA groep nv.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	2021	**2020**
Vorderingen op openbare lichamen:		
Deelnemende gemeenten	1.275	1.275
Overige vorderingen op openbare lichamen	283	0
Totaal vorderingen op openbare lichamen	1.558	1.275
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.266	4.320
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	102	2.086
Totaal	**13.926**	**7.681**

Een voorziening voor oninbare vorderingen is niet opgenomen omdat in 2021 (evenals 2020) naar verwachting geen sprake is van oninbare vorderingen.
De uitzetting met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar betreft een vrij opvraagbare (zonder voorwaarden) uitzetting bij Rijks schatkist.
De rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen betreft uitzettingen in rekening courant bij de 100% dochter WAA groep nv en de 100% kleindochters Vindt bv resp. Beheersmaatschappij Werkvoorziening Venlo BV.

Liquide middelen	**2021**	**2020**
Banksaldi	9	3
Totaal	**9**	**3**

Van de liquide middelen is € 0 uitgezet in deposito. De banktegoeden zijn bij de BNG rentedragend in rekening-courant ondergebracht. Ten aanzien van de liquide middelen worden geen valutarisico's gelopen. De benutting van de ruimte voor schatkistbankieren is in onderstaande tabel weergegeven:

Drempelbedrag (x € 1.000)	**250**	**250**	**1.000**	**1.000**
Verslagjaar 2021	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	**667**	**798**	**202**	**160**
Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	798	840
Overschrijding van het drempelbedrag	417	548	-	-

In het eerste halfjaar zijn door het Schap direct en op dagbasis beschikbare kasmiddelen buiten de Rijksschatkist aangehouden om, conform de oproep van en gewenste COVID-19 beleid van het Rijk vanaf maart 2020 voor lagere overheden, kleinere leveranciers per ommegaande en direct te kunnen betalen om hun zo zoveel mogelijk tegemoet te komen in de moeilijke COVID-19 tijd. Vanaf het tweede kwartaal 2021 is, ondanks de verhoging van de drempelbedragen, weer meer en meer gaan handelen als business as usual en geleidelijk weer teruggekeerd naar het "normale" betalingsbeleid van 30 dagen na factuurdatum.

Voor wat betreft financiële instrumenten en financieringsmiddelen waar conform de wet FIDO de bepalingen op van toepassing zijn, wordt verder verwezen naar de paragraaf Financiering.

Eigen vermogen

Algemene reserve

	2021	**2020**
Saldo per 1 januari	921	975
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	0
Bestemming resultaat vorig boekjaar	616	-54
Saldo per 31 december	**1.537**	**921**

Bestemmingsreserve

	2021	**2020**
Saldo per 1 januari	3.450	3.745
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen:		
- vermindering ter dekking van frictiekosten	-145	-166
- Bijdrage aan WAA groep nv inzake de dekking van geoormerkte investerings- en projectlasten	-25	-29
- Vermindering als gevolg van niet benodigd budget voor frictiekosten c.a.	-148	-100
Saldo per 31 december	**3.132**	**3.450**

De bestemmingsreserve is gevormd op basis van bestuursbesluiten, en is enerzijds ter dekking van frictie- en ombouwkosten in het kader van de strategische koerswijziging van WAA conform het strategische plan Samen Anders! vanaf 2014 en anderzijds ter dekking van afschrijvingskosten van in het verleden (t/m 2008) middels bestemmingsreserve gefinancierde activa.

De onttrekkingen zijn ter dekking van kosten a.g.v. reorganisatie en frictie in het kader van ombouw van de organisatie c.a. zoals aangegeven in het strategische beleidsplan "Samen Anders!". De onttrekkingen betreffen een door het Schap aan WAA groep nv betaalde vergoeding voor de feitelijke frictie- en/of afschrijvingskosten in enig jaar.

De vrijval in 2021 betreft dat deel van het bedrag dat meer was gereserveerd dan benodigd volgens een geactualiseerde berekening ultimo 2021 en dat, conform bestuursbesluit in december 2020, kan

vrijvallen uit de bestemmingsreserve. Het saldo van deze reserve ultimo 2021 is overigens ruim voldoende om naar verwachting alle toekomstige verplichtingen vanuit Samen Anders! te kunnen blijven voldoen.

Gerealiseerde resultaat

	2021	**2020**
Saldo per 1 januari	616	-54
Toevoeging	0	616
Onttrekking	-816	54
Saldo per 31 december	**-200**	**616**

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Het verloop van de onderhandse geldleningen is als volgt:

	%	Saldo per 01-01-2021	Vermeerderingen	Aflossingen	**Saldo per 31-12-2021**	Rentelast begrotingsjaar
BNG	5,12	**113**		113	**0**	5
BNG	3,45	**750**		150	**600**	24
BNG	1,92	**1.000**		500	**500**	17
Totaal		**1.863**		763	**1.100**	46

Alle geldleningen zijn verstrekt door binnenlandse banken en overige financiële instellingen. Het in 2022 af te lossen bedrag is € 650.000.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

	2021	**2020**
Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen	13.750	6.149
Schulden aan openbare lichamen	45	110
Totaal overige schulden	**13.795**	**6.259**

De rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen betreft uitzettingen in rekening courant bij de 100% dochter WAA groep nv en de 100% kleindochters Vindt bv resp. Beheersmaatschappij Werkvoorziening Venlo BV. De schulden aan openbare lichamen betreffen schulden aan deelnemende gemeenten.

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.

	2021	**2020**
Transitorische rente	11	16
Nog te betalen bedragen	7	7
Totaal	**18**	**23**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Vanaf 1-1-2004 zijn de werknemers van het Schap, behoudens de bestuurssecretaris, werkzaam bij WAA groep nv. Alle hieruit voortvloeiende kosten zijn, conform een Aanwijzingsbesluit en een hieraan gekoppelde jaarlijks vast te stellen Uitvoeringsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv, voor rekening van WAA groep nv. Het Schap is en blijft echter, als formeel werkgever, te allen tijde aansprakelijk voor het nakomen van alle verplichtingen voor zover deze voortvloeien uit deze *arbeidsovereenkomsten.* De Uitvoeringsovereenkomst wordt in 2022 met één jaar verlengd en heeft dan , onder voorwaarde onveranderde going concern in 2023, een looptijd t/m 2023.

2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Begrotingsrechtmatigheid

Conform de Kadernota Rechtmatigheid 2018 wordt in de toelichting op de staat van baten en lasten een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde baten en lasten gemaakt. De toets op begrotingsrechtmatigheid wordt op programmaniveau uitgevoerd. Zoals reeds aangegeven kent het Schap één programma zijnde de uitvoering Wsw. Alle baten en lasten van het Schap zijn dienstbaar aan dit ene programma. Derhalve wordt in dit kader de afwijking tussen begroting en realisatie binnen dit ene programma categoriaal toegelicht, en niet nader toebedeeld naar meerdere programma's. Gelet op het voordeel op de lasten t.o.v. de gewijzigde begroting 2021 van € 395.000 is sprake van begrotingsrechtmatigheid. Dit voordeel is als volgt opgebouwd:

	Realisatie 2021	Gewijzigde begroting 2021	Afwijking
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	12.878	13.425	-547
Administratiekosten	64	64	0
Personeelskosten bestuur	16	20	-4
Rentekosten minus –opbrengsten	46	71	-25
Kosten wachtlijstbeheer/indicatie	113	113	0
Frictiekosten bijdrage aan WAA groep nv	145	192	-47
Projectkosten bijdrage aan WAA groep nv	25	25	0
Overige algemene kosten	86	155	-69
Totale exploitatielasten	**13.373**	**14.065**	**-692**
Incidentele bijdrage aan WAA groep nv	297	0	297
Totaal lasten	**13.670**	**14.065**	**-395**

Hieronder worden de belangrijkste afwijkingen tussen begrotingen en realisatie 2021 en t.o.v.2020 toegelicht en nader geanalyseerd.

Rijksvergoeding Wsw	Primaire begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Toegekende reguliere rijksvergoeding Wsw	11.919	12.092	11.756	12.005
Bij: Bonus Begeleid Werken	0	0	0	0
Af: korting rechtmatigheid	0	0	0	0
Totaal rijksbijdrage	**11.919**	**12.092**	**11.756**	**12.005**
Aantal SE totaal (incl. Begeleid werken)	453,90	430,50	412,96	444,39
Toegekende rijksvergoeding per SE (x € 1)	26.261	28.086	28.468	27.016

De totale rijksvergoeding Wsw wordt bepaald door de omvang en realisatie van de taakstelling en het normbedrag per standaardeenheid/arbeidsjaar. Omdat er vanaf 2015 geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt is de realisatie van de niet-beschutte Wsw in 2021 lager dan in 2020, en ook lager dan begroot. Dit laatste a.g.v. de uitstroom die vanaf 2019 steeds hoger was dan verwacht. De reguliere rijksbijdrage per SE (totale rijksbijdrage per arbeidsjaar exclusief de eenmalige coronabijdrage voor 2021 ad €719) in 2021 is hoger dan de gewijzigde begroting door een niet verwachte verhoging van de rijksbijdrage per SE in 2021, die volgens de septembercirculaire structureel van aard is. De reguliere rijksvergoeding Wsw is, ondanks de verhoging in 2021, onveranderd onvoldoende om de (loon)verplichtingen vanuit de Wsw te dekken. Dit door de al vanaf 2013 structureel toegepaste rijksbezuinigingen.

Evenals in voorgaande jaren is er ook voor 2021 naar verwachting geen sprake van kortingen op de rijksvergoeding i.v.m. het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen door WAA groep nv. Mogelijke kortingen uit dien hoofde zullen, conform de uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst, worden

verhaald op WAA groep nv en in mindering worden gebracht op de overige en uitvoerings- en plaatsingskosten.

De bijdrage frictiekosten aan WAA groep nv was lager dan begroot omdat de nv erin geslaagd is minder kosten te maken voor boventalligheid c.a. uit hoofde van het strategisch plan Samen Groeien! dan begroot door herplaatsingen resp. vervroegde uitstroom van boventalligen.

Evenals in 2020 heeft het Schap ook in 2021 via de gemeenten van het Rijk een compensatie gekregen voor de gevolgen van Covid-19 op haar exploitatie. Deze bijdrage is volledig doorbetaald aan haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. Zowel de bijdrage als doorbetaling waren, evenals alle wat te maken heeft met Covid-19 voor 2020 en 2021 niet voorzien, derhalve niet begroot.

Diverse baten

Dit betreft de in 2020 en 2021 door het Rijk toegekende bijdrage ter compensatie van de schade door de coronacrisis. Deze bate is van incidentele aard. Deze bijdrage is, conform bestuursbesluit, in beide jaren volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Zie ook hieronder Bijdrage aan WAA groep nv.

Overige uitvoerings- en plaatsingskosten

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst 2021 tussen het Schap en WAA groep nv. De uitvoerings- en plaatsingskosten zijn lager dan begroot omdat er in 2021 minder Wsw-arbeidsjaren zijn gerealiseerd dan begroot. Conform bestuurlijke afspraken was de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage bijdrage per arbeidsjaar in 2021 gelijk aan hetgeen begroot was.

Personeelskosten bestuur	Primitieve begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Ingehuurd personeel	20	20	16	19
Totaal	**20**	**20**	**16**	**19**

In het kader van Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) is WAA Venlo e.o. verplicht een overzicht te verstrekken van haar bestuurders en topfunctionarissen met de verstrekte beloningen in het lopende boekjaar:

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling:

Gegevens 2021	**M. van den Broek**
Functiegegevens	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	0,1695
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 16.013,00
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.
Subtotaal	€ 16.013,00
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 35.426,24
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2021	**€ 16.013.00**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2020	M. van den Broek
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	0,1965
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 18.626,00
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.
Subtotaal	€ 18.626,00
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 39.489,75
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2020	**€ 18.626,00**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder:

	A.P.M.A. Vervoort
Functiegegevens	Bestuurder

	B.M.J. Jacobs
Functiegegevens	Bestuurder

	F.J.R. Pekema
Functiegegevens	Bestuurder

Rentekosten minus – opbrengsten	Primitieve begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Rentekosten leningen o/g	46	71	46	66
Renteopbrengsten	0	0	0	0
Totaal	**46**	**71**	**46**	**66**

De rentekosten betreffen voornamelijk rentevergoedingen aan banken die het Schap betaalt voor langlopende leningen. Ten opzichte van 2020 dalen de rentekosten door reguliere aflossingen.

Kosten wachtlijstbeheer/indicatie

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van het wachtlijstbeheer en de indicatie van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv.

Frictiekosten bijdrage aan NV

Dit betreft frictie- en ombouwkosten van WAA groep nv op basis van "Samen Anders!" die, op basis van bestuursbesluiten, gedekt worden uit hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve. Voor een toelichting verwijzen wij naar de toelichting op de balans.

Projectkosten bijdrage aan NV

Dit betreft door het Schap aan WAA groep nv vergoede afschrijvingskosten voor investeringen t/m 2014. Deze worden op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve.

Overige algemene kosten	Primaire begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Kosten t.b.v. interne controle	37	36	36	36
Externe accountantskosten	10	10	14	14
Modernisering Wsw	25	75	36	11
Onvoorzien	24	24	0	0
Resultaten voorgaande boekjaren	0	0	0	10
Overige	11	10	10	1
Totaal	**107**	**155**	**86**	**72**

In de begroting zijn onder de post Onvoorzien, naast een budget voor onvoorziene zaken, ook middelen begroot om eventuele verschillen tussen de ontvangen rijksbijdrage en uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw a.g. v. afwijkingen tussen begrote en feitelijk ingevulde Wsw-bezetting bij het Schap te kunnen opvangen.
De onder Modernisering Wsw zijn kosten begroot en opgenomen voor inzet van externe deskundigen vanuit een gemeenschappelijke vraag en gemeenschappelijk belang van alle drie de deelnemende gemeenten voor een herpositionering van WAA in het kader van het eerder genoemde strategische project Samen Veder!

Bijdrage aan WAA groep nv

Dit betreft de door het Schap in 2020 en 20212 ontvangen (zie Diverse baten) en, conform bestuursbesluit, volledig aan WAA groep nv doorbetaalde rijksbijdrage ter compensatie van de schade door de coronacrisis.

Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw	Primaire begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Totaal gemeentelijke tekortfinanciering	**1.600**	**1.100**	**1.100**	**1.600**
Aantal SE incl. Begeleid werken	453,90	430,50	412,96	444,39
Gemeentelijke tekortfinanciering per SE (x € 1)	3.525	2.555	2.664	3.600

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Er vinden bij het Schap geen directe structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaats. Alle mutaties ten gunste of ten laste van reserves worden verantwoord via de Staat van baten en lasten.

2.3.5 Taakvelden

2.3.5.1 Overzicht van baten en lasten naar gemeentelijke taakvelden

Het Schap voert één programma uit, zijnde de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van WAA is hierop gericht, waardoor er geen sprake is van overheadkosten, resp. kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Er is derhalve bij het Schap alleen sprake van algemene overheadkosten zijnde indirecte kosten.

Taakvelden gemeenten (in € 1.000)	**Begroting 2021**		**Begroting na wijziging 2021**		**Realisatie 2021**		**Verschil Begroting na wijziging met Realisatie 2021**	
	Baten	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**
0. Bestuur en Ondersteuning								
0.1 Bestuur		20		20		16		4
0.4 Overhead		196		244		175		69
0.5 Treasury		46		71		46		25
0.8 Overige baten en lasten		120		192		145	0	47
0.10 Mutaties reserves	245		365		317		48	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	155	0	508	0	200	0	308	0
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	13.519	13.537	13.192	13.538	13.153	13.288	39	250
Totaal generaal	**13.919**	**13.919**	**14.065**	**14.065**	**13.670**	**13.670**	**395**	**395**

Voor een nadere toelichting op de verschillende afwijkingen wordt verwezen naar de toelichting bij de verschillende posten in de paragraaf 2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

2.3.5.2 Overzicht van incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten (in € 1000)	**Begroting 2021**		**Begroting na wijziging 2021**		**Realisatie 2021**		**Verschil Begroting na wijziging met Realisatie 2021**	
	Baten	**lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	0	0	0	0	297	297	-297	-297
Totaal Generaal	0	0	0	0	297	297	-297	-297

Evenals in 2020 heeft het Schap ook in 2021 via de gemeenten van het Rijk een compensatie gekregen voor de gevolgen van Covid-19 op haar exploitatie. Deze bijdrage is wederom volledig doorbetaald aan haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. Zowel de bijdrage als doorbetaling waren PM begroot.

2.3.6 Overige gegevens

2.3.6.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Alle na balansdatum bekend geworden feiten en omstandigheden die relevant zijn in het kader van deze jaarrekening, zijn – indien van toepassing – in deze jaarrekening verwerkt. Dit geldt ook voor de zgn. coronacrisis die in 2020 een aanvang genomen heeft en ook in 2021 onveranderd beeldbepalend was; een pandemie die over een langere periode in grote delen van de wereld een gehele of gedeeltelijke (al dan niet gecontroleerde) shut down van (delen) van de maatschappij tot gevolg had, en nog steeds heeft. Deze crisis heeft zowel menselijk als financieel een zeer forse impact op het sociale, maatschappelijke én economische leven van mensen en organisaties. Door vergaande ondersteuningsmaatregelen van overheden vanaf 2020, in m.n. westerse landen, aan het bedrijfsleven heeft deze crisis (voorlopig) nog geen economische recessie tot gevolg gehad. Ten tijde van de opmaak van dit jaarverslag, maart 2022, is er weliswaar meer en meer sprake van terug naar het normale leven van voor corona. Maar er is onveranderd ook steeds een risico op terugkeer naar een soort lockdown- situatie als het virus weer oplaait.

Door de sterke financiële positie van WAA overall eind 2021, incl. voorhanden zijnde buffers in zowel weerstandsvermogen als (toekomstige) exploitatiebegrotingen voor mogelijke coronaschade, én de waarborgen die de Wet Gemeenschappelijke Regelingen voor het Schap biedt, zijn er ondanks de covid-19 situatie, eind 2021 onveranderd geen continuïteits- en non going concern issues aan de orde.

Recent is de wereld opgeschrikt door het conflict tussen Rusland en Oekraïne. In reactie hierop zijn door de Europese Unie sancties tegen Rusland en Belarus ingesteld. De ontwikkelingen rondom de situatie in Oekraïne volgen elkaar momenteel in hoog tempo op. De door de EU ingestelde sancties tegen Rusland en Belarus hebben geen directe impact op Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o., aangezien de gemeenschappelijke regeling geen zaken doet met personen, bedrijven en organisaties die op de EU-sanctielijst staan.

In economische zin zorgen de geopolitieke spanningen voor een ongekende stijging van de energieprijzen. Ook zijn de belangrijkste beursindices inmiddels aanmerkelijk gedaald ten opzichte van de stand per jaareinde 2021. Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. verwacht niet dat dit zal leiden tot voor haar onoverkomelijke financiële problemen, aangezien in artikel 33 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Venlo en Omstreken is bepaald dat tekorten en overschotten van Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. met de deelnemende gemeenten worden verrekend.

3. Bijlagen

3.1 Recapitulatie begrotingsevenwicht

Recapitulatie begrotingsevenwicht (in € 1.000)	Primitieve begroting 2021			Gewijzigde begroting 2021			Realisatie 2021			Realisatie 2020		
	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel
Lasten programma Wsw	13.919	120	13.799	14.065	192	13.873	13.373	145	13.228	13.285	166	13.119
Totaal lasten programma's	**13.919**	**120**	**13.799**	**14.065**	**192**	**13.873**	**13.373**	**145**	**13.228**	**13.285**	**166**	**13.119**
Baten programma Wsw	11.919	0	11.919	12.092	0	12.092	11.756	0	11.756	12.005	0	12.005
Totaal baten programma's	**11.919**	**0**	**11.919**	**12.092**	**0**	**12.092**	**11.756**	**0**	**11.756**	**12.005**	**0**	**12.005**
Saldo van baten en lasten programma's	**-2.000**	**-120**	**-1.880**	**-1.973**	**-192**	**-1.781**	**-1.617**	**-145**	**-1.472**	**-1.280**	**-166**	**-1.114**
lasten algemeen dekkingsmiddel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	297	297	0	933	933	0
Totaal lasten diverse	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**297**	**297**	**0**	**933**	**933**	**0**
baten algemeen dekkingsmiddel	1.600	120	1.480	1.100	192	908	1.100	145	955	1.600	166	1.434
baten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	297	297	0	933	933	0
Totaal baten diverse	**1.600**	**120**	**1.480**	**1.100**	**192**	**908**	**1.397**	**442**	**955**	**2.533**	**1.099**	**1.434**
Saldo van diverse	**1.600**	**120**	**1.480**	**1.100**	**192**	**908**	**1.100**	**145**	**955**	**1.600**	**166**	**1.434**
Saldo totale saldo van baten en lasten van programma's en diverse	**-400**	**0**	**-400**	**-873**	**0**	**-873**	**-517**	**0**	**-517**	**320**	**0**	**320**
Stortingen in reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	100	100	0	148	148	0	147	147	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	145	145	0	217	217	0	170	170	0	296	296	0
Resultaat	**-155**	**245**	**-400**	**-508**	**365**	**-873**	**-200**	**317**	**-517**	**616**	**296**	**320**
Totaal structurele lasten			**13.799**			**13.873**			**13.228**			**13.119**
Totaal structurele baten			**13.399**			**13.000**			**12.711**			**13.439**
Structurele baten - structurele lasten			**-400**			**-873**			**-517**			**320**

3.2 Sisa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties					**Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. Prinsessesingel 10 5911 HT Venlo**
Bijlage verantwoordingsinformatie 2021 naar analogie van artikel 3 van de Regeling					
SZW	**G1B**	**Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_deel openbaar lichaam 2020** **Wet sociale werkvoorziening**	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G1B / 01*	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren *Aard controle R* *Indicatornummer: G1B / 03*	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren *Aard controle R* *Indicatornummer: G1B / 04*
		1	0889 Beesel	39,61	4,78
		2	0893 Bergen (L.)	52,18	3,39
		3	0983 Venlo	321,17	37,91
		4			

3.3 Kengetallen

Zoals hierboven al vermeld dient bij elke vergelijking ten opzichte van voorgaande jaren van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren 2018 en verder, rekening gehouden te worden dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, exclusief het beschutte Wsw deel is.

	2021	**2020**	**2019**	**2018**	**2017**
Aantal Wsw-ers in SE (gemiddeld):					
Beschut (vanaf 2018 naar deelnemende gemeenten)	189,32	199,37	209,44	222,62	
Niet beschut	412,96	444,39	470,71	487,58	
Subtotaal	602,28	643,76	680,15	710,20	739,74
Af: waarvan aandeel niet-deelnemende gemeenten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resteert aantal deelnemende gemeenten	602,28	643,76	680,15	710,20	739,74
Taakstelling deelnemende gemeenten	603,54	652,98	686,43	719,30	741,68
Verloop Wsw in fte:					
Beginstand	609,6	650,9	681,1	708,0	739,4
Af: beschutte groep naar deelnemende gemeenten	-188,0	-194,9	-208,3	-214,3	n.v.t.
Beginstand excl. beschut	421,6	456,0	472,8	493,7	n.v.t.
Bij: instroom (vanaf 2015 sec a.g.v. verhuizingen en wijzigingen handicapcode)	4,3	5,0	12,1	7,5	4,1
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	-26,2	-39,4	-28,9	-28,4	- 35,5
Eindstand	399,7	421,6	456,0	472,8	708,0
Waarvan duurzaam geplaatst	95%	95%	94%		
Ziekteverzuim Wsw totaal (incl. beschut)	18,4%	16,4%	15,6%	17,5%	16,2%
Idem SW-landelijk	nnb	15,1%	14,5%	13,7%	13,3%
Rijkssubsidie:					
Rijkssubsidie per SE in €	28.468	27.016	25.905	25.248	25.240
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE in €	31.185	28.712	28.087	25.407	28.742
Dekkingsgraad rijkssubsidie / uitv.- en plaats.kosten per SE	0,92	0,94	0,92	0,99	0,88
Subsidieratio (rijkssubsidie minus BW / loonkosten Wsw)	0,88	0,87	0,88	0,88	0,90
Idem SW-landelijk	nnb	0,86	0,85	0,86	0,87
Gemeentelijke tekortfinanciering:					
Gemeentelijke tekortfinanciering per SE in €	2.664	3.600	2.762	3.271	4.303

3.4 Overzicht verdeling reguliere gemeentelijke bijdragen 2021

De gemeentelijke bijdragen worden berekend op basis van de verdeling zoals bepaald door Algemeen Bestuur, d.w.z. voor 25% o.b.v. het aantal inwoners en voor 75% o.b.v. het aantal fulltime equivalenten met een Wsw-dienstbetrekking (fte). Onderstaand de gemeentelijke bijdragen 2021:

Gemeente	Inwonerdeel	Fte-deel	Bonusdeel	Totaal
Beesel	29.944,48	85.704,30	6.649,18	**108.999,60**
Bergen	29.191,69	112.083,66		**141.275,35**
Venlo	227.208,33	661.245,54	38.728,82	**849.725,05**
Totaal	**286.344,50**	**859.033,50**	**45.378,00**	**1.100.000,00**

Evenals voorgaande jaren bedraagt ook in 2021 de bonus resp. korting op de gemeentelijke bijdrage voor díe gemeente die meer dan gemiddeld omzet voor Wsw-activiteiten bij WAA onderbrengt in totaal € 45.378.

3.5 Voorstel resultaatbestemming

Zoals in 1.2.4 is vermeld zullen eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi worden toegevoegd aan het vrij beschikbare eigen vermogen van de entiteit WAA in de vorm van algemene reserves en als weerstandvermogen worden gereserveerd, en negatieve exploitatieresultaten worden onttrokken aan het vrij beschikbaar eigen vermogen resp. weerstandsvermogen. Conform dit uitgangspunt wordt voorgesteld het tekort (na bijdragen van de deelnemende gemeenten en de bestemmingsreserve) over 2021 ad € 200.000 te onttrekken aan en te dekken uit de algemene reserve.

Na verwerking van de resultaatbestemming 2021 van het Schap en WAA groep nv is de algemene reserve van het Schap € 1.337.000 en van WAA groep nv (volgens voorlopige cijfers) € 7.670.000. Het totaal vrij beschikbare weerstandsvermogen per ultimo 2021 voor de hele entiteit WAA bedraagt dan (volgens voorlopige cijfers) € 9.007.000.

3.6 Controleverklaring